NOTULEN van de openbare en besluitvormende raad van de gemeente Diemen, gehouden op 10 juli 2025 in het gemeentehuis in Diemen, aanvang 14.00 uur.

Aanwezig:
(*fractievoorzitters)

Voorzitter	E. Boog
GroenLinks	E. Bouwhuis, T.A.C. de Bruijn, N. van Engelen (vanaf 19.00 uur), H. van 't Riet*, Y. Yildiz-Kaya
Ons Diemen	W. Advokaat, A.S. de Jong, J. de Jong*, N.C.F. Moors
D66	S.E. Muijs (vanaf 16.00 uur), R. Poelwijk*, O.U. Ramautarsing, F.B. Simonetti (vanaf 15.00 uur)
VVD	J.A. Jägers (vanaf 18.00 uur), V.A. Voermans*
PvdA	W.K. van Es, F.W. Geerts, S. Kuilman*
Ouderenpartij Diemen	E.S. den Heijer (vanaf 16.00 uur), P.A. Prins*
Onafhankelijk Diemen	A.R. van Marion, J.G.M. Sikking*
College	M.A. van den Berg, M. Everhardt, J.D.W. Klaasse, J. Prins alsmede G.T. Wildeman (gemeentesecretaris)
Notulist	J.B. Kammeraad
Griffier	W. van Zanen
Afwezig:	H. Dijksman (VVD)

1.A Opening en mededelingen van de voorzitter

De VOORZITTER: Beste mensen, ik open deze gemeenteraadsvergadering van 10 juli 2025. Van harte welkom, ook aan degenen die misschien op dit vroege tijdstip al meekijken, meeluisteren naar deze raadsvergadering. Ik heb bericht van verhindering ontvangen van de heer Dijksman. Een aantal raadsleden komt wat later. De heer Jägers, de heer Simonetti, de heer Den Heijer en mevrouw Muijs, mevrouw Van Engelen en mevrouw Ramautarsing zijn later aanwezig.

1.B Vaststelling agenda

De heer PRINS: Dank u voorzitter. Ik wil graag een motie vreemd aan de orde aankondigen Stop leeftijdsdiscriminatie AOW raadsleden. Hij staat al in iBabs maar bij deze.

De VOORZITTER: Dan stel ik voor die motie als nieuw agendapunt voor de hamerstukken op de agenda toe te voegen als agendapunt 5.

1.C Ingekomen stukken

De VOORZITTER: Zijn daar nog opmerkingen over? Nee.

1.D Vaststellen notulen 19 juni 2025

De heer J. DE JONG: Dank u voorzitter. Ik zat net de notulen nog even na te kijken. Ik heb net ook even een mail eraan gestuurd naar alle fractievoorzitters en naar de griffier. Bij punt 1G onderaan op pagina 8 zie ik dat de voorzitter had gepraat. Alleen volgens mij was dat niet de voorzitter. Dus moet even nagekeken worden wie ook weer gesproken had dat het

even goed staat. En dit is ook zo bij punt 1J. Nadat ik zelf gesproken heb staat dat de voorzitter sprak maar dat moest zijn wethouder Prins.

De VOORZITTER: Dan vraag ik de ruimte aan u om daar nog de notulen op aan te passen. Dat gaan we nog even goed bekijken. Kan u zich daarin vinden? Dan stellen we met die opmerkingen de notulen vast.

1.E Bestuurlijke termijnagenda

De VOORZITTER: Iemand een opmerking over de bestuurlijke termijnagenda? Niet het geval.

1.F Overzichten openstaande moties en wijzigingen

De VOORZITTER: Ook niet het geval.

2. Kadernota 2026 - Algemene beschouwingen

De VOORZITTER: De kadernota 2026 waarbij de raad de kaders voor de begroting gaat bespreken en vaststellen als het goed is. Even vooraf. De behandeling is als volgt. We beginnen straks met de algemene beschouwingen waarbij elke fractie 10 minuten spreektijd krijgt in eerste termijn. Ook het indienen van de moties is daar onderdeel van maar niet het uitgebreid bespreken. Dat komt later op de agenda. Ik geef aan dat de moties niet integraal hoeven te worden voorgelezen. De moties zijn compleet te vinden in iBabs. Er is slechts ruimte voor korte interrupties. Die maken geen onderdeel uit van de spreektijd. Ook is er de mogelijkheid om verduidelijkende vragen te stellen op de moties en amendementen.
De bijdragen worden gehouden vanaf de katheder. Gelieve u dan ook uw pasje mee te nemen en in de paslezer op de katheder te gebruiken. De sprekersvolgorde is als volgt. Allereerst zal Ons Diemen het woord voeren als grootste niet-coalitiepartij. Dan GroenLinks als grootste coalitiepartij. Vervolgens VVD, D66, Ouderenpartij Diemen, Partij van de Arbeid en Onafhankelijk Diemen. Na de bijdrage kunnen de fracties op elkaars inbreng reageren in dezelfde volgorde als de algemene beschouwingen. En dan is nu gepland dat we om tien voor vier, vier uur, een korte schorsing hebben.

De heer J. DE JONG: Dank u voorzitter. Diemen blijft gestaag ontwikkelen tot een gemeente waarin leefbaarheid, bereikbaarheid en verbinding centraal staan. In lijn met onze kernwaarden investeren we gericht in sport, mobiliteit, organisatie, infrastructuur, participatie en wonen. Zes belangrijke speerpunten lichten we hier toe. Het nieuwe sportcomplex Duran investeren in gezondheid en ontmoeting. Afgelopen jaar hebben wij ingestemd met het aan de slag gaan met een nieuw sport- en zwemcomplex op de Duran Diemen Zuid. Hierbij zien wij graag in 2026 tegemoet de gebiedsvisie. Hoe het ingetekend gaat worden en met of het mogelijk is of alle sporten door kunnen blijven gaan tijdens de bouw. Met de komst van het nieuwe sportcomplex Duran zal Diemen een grote stap zetten in de richting van een toekomstbestendig sportaanbod. Dit moderne complex wordt uiteindelijk het nieuwe sportcomplex en het maatschappelijk hart van Diemen Zuid met een functioneel karakter. Hiermee onderschrijven we onze ambitie om Diemen vitaal en sociaal sterk te houden.
Het fiets- en voetgangersnetwerk veilig, duurzaam en logistiek verbonden. Diemen groeit en daarmee ook de noodzaak voor een veilig, efficiënt en uitnodigend fiets- en voetgangersnetwerk. Wij zien graag dat er ingezet wordt op het verbeteren van bestaande routes en het aanleggen van nieuwe verbindingen. Door logische knooppunten te creëren en voetgangers en fietsers meer ruimte te geven stimuleren we de duurzame mobiliteit. Dit zien wij ook al terugkomen in de mobiliteitsvisie van 2040 die na de kadernota behandeld zal worden. Daarnaast zal bijgedragen moeten worden aan verkeersveiligheid. Zeker rondom de scholen en drukke oversteeklocaties. Een punt dat wij vinden dat zeker meegenomen

moet worden en zal gaan worden is het kruispunt op de Weteringweg nabij Diemerbos. Deze locatie werd in 2023 al naar gekeken maar tot op heden is er nog niets veranderd. Personeelsbeleid. Investeren in een toekomstbestendige organisatie. Een sterke gemeente begint met een sterke organisatie. Een sterke gemeenschappelijke organisatie vraagt om betrokken en gezonde en gemotiveerde medewerkers. Diemen zal moeten investeren in het actief terugdringen van ziekteverzuim en personeelsverloop. Door te investeren in duurzame inzetbaarheid en werkgeluk kan er gebouwd worden aan een toekomstbestendige organisatie die flexibel en veerkrachtig blijft in tijden van verandering.
De nieuwe investeringen. Wandellandschap Rode Kruislaan. De herinrichting van de Rode Kruislaan staat in het teken van vergroening en leefkwaliteit. De plannen moeten zorgvuldig afgestemd worden met onder andere bewoners zodat de gebiedsontwikkeling bijdraagt aan de behoeften van vandaag en morgen. Ons Diemen ziet graag dat er goede communicatie naar de inwoners en participatie met inwoners gaat plaatsvinden.
Participatie. Dit is een brug naar de participatie waar wij ons blijven voor hard maken. Te vaak wordt participatie gebruikt om draagvlak te creëren. Zoals bij het AZC waar het besluit al vaststaat maar door het woordgebruik participatie denken inwoners dat ze mee mogen beslissen zoals ook bij de warmtetransitie.

Mevrouw KUILMAN: Dank u voorzitter. Ik hoorde de heer De Jong zeggen dat inwoners bij het AZC het idee hebben gekregen dat ze mee mogen beslissen maar in mijn ogen is er heel duidelijk gecommuniceerd vanuit het college, het AZC gaat er komen. Dat moet ook, vanwege de spreidingswet. Daarover kan niet geparticipeerd worden. Er wordt geparticipeerd over wat er omheen kan gaan gebeuren, over de speelplekken, over goede integratie in de wijk. Hoe is bij u de indruk gewekt dat inwoners dachten dat ze konden meebeslissen over wel of geen AZC?

De heer J. DE JONG: Dank u voorzitter. Om heel eerlijk te zijn, als je kijkt naar de reacties van de inwoners, dan denk ik dat ze verwacht hadden om daarover mee te kunnen beslissen of het wel verstandig is om het daar te plaatsen. Het gaat om de goede communicatie met de inwoners over dat het er al komt en om met elkaar in gesprek te gaan. Ik denk dat daar ook de kruk een beetje in zit van hoe pak je het aan en daar is niet iedere keer de communicatie die gekozen wordt. Er zijn meerdere vormen natuurlijk die daarop bekeken moeten worden. Hoe krijg je dat het beeld duidelijk wordt bij de inwoners waarover ze moeten beslissen en het lijkt erop, volgens mij en volgens onze partij, dat het niet is gebeurd.

Mevrouw KUILMAN: Dank u voorzitter. Ik hoor uw uitleg en tegelijkertijd denk ik dat de gemeente echt heel hard haar best heeft gedaan om duidelijk te maken dat de participatie niet gaat over wel of geen AZC en uiteindelijk is er ook een klein stukje verantwoordelijkheid bij inwoners om de brieven goed te lezen die de gemeente verstuurt, om het nieuws te volgen. Er is een hele uitgebreide webpagina waar naar de mening van mijn partij dit allemaal duidelijk op staat.

De heer J. DE JONG: Dank u voorzitter. De brieven zijn niet verstuurd in de wijk naar alle buurtbewoners en dat gaat ook al bij de meeste buurtbewoners, in de Biesbosch praten we dan over, waar het ook al in. Die hadden graag het willen weten ook. Er is maar een gedeelte in de wijk verstuurd en de hele wijk had graag daarin mee willen doen. Dat merk je gewoon uit reacties.
Verder, zoals ik al zei over de warmtetransitie. Eerst wordt de haalbaarheid van het warmtedatagebruik berekent en dan willen we daar draagvlak voor creëren door middel van participatie. Het middel staat al vast. Participatie is dus geen middel om draagvlak te creëren. Participatie is een ongrijpbaar fenomeen waarin iedereen probeert grip te krijgen en te houden op de inhoud en het proces en elkaar.

Mevrouw VAN ‘T RIET: Dank u voorzitter. Meneer De Jong, u zegt participatie wordt gebruikt als middel om draagvlak te creëren maar volgens mij is dat helemaal niet de intentie bij bijvoorbeeld de warmtetransitie. Er worden onderzoeken gedaan. Er wordt gekeken wat mogelijk is zodat mensen mee kunnen denken in de keuze die gemaakt gaat worden. Het gaat echt niet om draagvlak creëren daar maar juist om mensen duidelijkheid te geven wat er wel kan en wat de voor- en nadelen van de verschillende opties zijn.

De heer J. DE JONG: Dank u voorzitter. Ik begrijp wat u bedoelt. Alleen denk ik wel van nu gaan we meteen over op de warmtetransitie met wat er gaat komen en daarin kunnen dan de bewoners meedenken over hoe ze het zouden willen maar de vormen. Er is al één vorm duidelijk hoe we dat willen gaan doen en dat is dan door middel van de warmtebron die er dan al is en er is niet dat er andere vormen zouden kunnen plaatsvinden. Zo bedoelen wij het meer in dat vlak.

Mevrouw VAN ‘T RIET: Dank u voorzitter. Dat is natuurlijk niet waar. Er zijn gewoon verschillende opties onderzocht en er wordt er niet maar één voorgelegd. Er wordt waarschijnlijk een voorkeursvariant voorgelegd maar inwoners hebben altijd nog de keuze om wel of niet mee te doen. Er wordt niks opgelegd.

De heer J. DE JONG: Dank u voorzitter. We gaan het zien inderdaad. Laten we dat even afwachten. Ga ik verder met mijn betoog. Maar participatie is geen instrument dat je even inzet om draagvlak te verwerven. Bij draagvlakcreatie is het probleem al gedefinieerd en zijn mogelijke oplossingen al benoemd. Voor die oplossing moeten voorstanders worden geworven en dat is puur en alleen een goede tijdige communicatie en dat moet geen participatie genoemd worden. Wat je dan ziet gebeuren zijn tegenwerkende bewoners en/of bewoners die gedogen of weliswaar instemmen maar de plannen nooit volledig zullen omarmen. Bij participatie gaat het erom dat je op het juiste moment en met de juiste mensen het juiste gesprek voert. Dat klinkt simpel maar in die eenvoud schuilt de complexiteit. Dan over wonen.

De heer POELWIJK: Voorzitter. De heer De Jong zegt juiste moment, juiste mensen, juiste manier van communiceren maar als ik kijk naar bijvoorbeeld herinrichtingen van de openbare ruimte zijn er tal van momenten waarop we onze inwoners betrekken. Vragen, wat wil u graag zien in uw buurt? Nou, ik zie dat wij daar bijzonder veel inzet op leveren en dan vraag ik me af wat de heer De Jong mist of hoe hij het juiste moment, de juiste mensen zou definiëren want nu blijft het wel een beetje in het vage en is het dan natuurlijk makkelijk scoren op die manier.

De heer J. DE JONG: Dank u voorzitter. Het gaat erom wel in gesprek te blijven met de inwoners en om juist de goede momenten te kiezen waarop je het nieuws gaat kenbaar maken dat je dingen wilt veranderen of dat er wat speelt of dat je in een probleem ziet aankomen en dan op het juiste moment de keuze maakt van hoe gaan we dat aan de bewoners brengen, hoe willen we dat zij daarop kunnen meedoen. Al die momenten. Bij ieder onderwerp en ieder ding moet gekeken worden wat is het belangrijkste om te communiceren met elkaar en dat maakt het natuurlijk lastig om meteen duidelijk te zeggen van we moeten het zo op deze manier blijven doen. Het is iedere keer maar kijken van weet je wat speelt er voor ons, wat is er noodzakelijk om de mensen in te lichten, om in gesprek mee te gaan en om te kijken van zijn er ook ideeën vanuit de bewoners waarmee we wat kunnen.

De heer POELWIJK: Dank u voorzitter. Ik denk dat in feite de heer De Jong het heel goed zegt. Dat het per project en per ontwikkeling kijken is wat de beste manier is om dat te doen maar volgens mij doet dit college dat juist bij bijvoorbeeld herinrichting. Bij bijvoorbeeld een AZC. Is best wel een complex onderwerp maar volgens mij levert het college daar heel veel inzet op om dat goed invulling te geven. Dus u zegt inderdaad het is moeilijk om daar een

blauwdruk aan te geven. Volgens mij kijkt het college heel goed per project, per onderwerp wat we het beste kunnen doen en probeert ze ook de juiste mensen op het juiste moment met de juiste boodschap erbij te betrekken.

De heer J. DE JONG: Voorzitter. Helemaal eens. Alleen de afgelopen periode wat ik ook nog steeds vaak heb gezien is alleen maar een informatieavond waarbij dan een bepaalde keuze alleen maar gemaakt kon worden in plaats van op een natuurlijk tijdig moment al kunnen in gesprek geweest zijn met bewoners en alles. Het is een proces dat nu op dit moment gebeurt in de verandering ook binnen ons in de gemeente. Dat zien wij ook op dit moment plaatsvinden. Alleen wij vragen wel gewoon om iedere keer te kijken.

Mevrouw VAN 'T RIET: Dank u voorzitter. Ik zou hier toch ook nog een aanvullende vraag willen stellen want ik krijg de indruk. U zegt van participatie is niet bedoeld om draagvlak te creëren. Volgens mij wordt het daar ook niet voor ingezet door de gemeente maar uit uw betoog en antwoorden krijg ik juist de indruk dat u wilt dat er wordt geparticipeerd tot iedereen het ermee eens is maar dat is ook niet het doel van participatie.

De heer J. DE JONG: Voorzitter. Ik denk met participatie ook. Je zal nooit 100% bij ieder onderwerp iedereen meekrijgen. Dat is ook niet onze gedachte en als het een keer 100% is, is dat meegenomen. Maar het gaat er wel om dat je met elkaar in gesprek blijft en dat je wel gewoon duidelijkheid ook hebt met de bewoners en dat ze meedenken over hoe het eruit komt. Wat zou het beste kunnen zijn voor Diemen. Dat we daar als gemeente niet tegenover elkaar met de inwoners staan maar dat we dat juist met elkaar doen zodat er een gedragen gekozen besluit wordt genomen.
Dan ga ik verder. Wonen. Ondanks dat er afspraken zijn voor twee derde sociaal, middenhuur en betaalbare koopwoningen lijkt het erop alsof er minder middenhuur en betaalbare koopwoningen komen. Het doorschuiven van onze inwoners en in omstreken lijkt maar niet te lukken waardoor nieuwe woningzoekenden, waaronder ook de jongeren en jongvolwassenen uit Diemen, maar moeilijk aan een woning hier kunnen komen. Tegenwoordig komen volgens de hypotheker alleen samen met het één keer modaal inkomen, dat is een inkomen van ongeveer 47.000 euro waarvan je maar een hypotheek kunt krijgen van rond de 225.000 euro, nauwelijks meer in aanmerking voor een betaalbare koopwoning. Door te zorgen voor meer middenhuur en betaalbare koopwoningen zou je mensen die te veel verdienen voor een sociale huur ruimte geven om door te schuiven en werkenden met een modaal inkomen ook meer kans geven op een woning.
Conclusie. In deze beleidsarme kadernota zien we dat er gekozen is voor realisme en uitvoerbaarheid.

Mevrouw KUILMAN: Dank u voorzitter. Waar baseert Ons Diemen zich op dat de kadernota beleidsarm is want ik zie er heel veel plannen in staan voor het komende jaar. Op mij komt het allerminst over als beleidsarm.

De heer J. DE JONG: Voorzitter. Er staan wel genoeg wat u net benoemt. Alleen natuurlijk hebben we volgend jaar de verkiezingen. Dus we kunnen niet in zoverre. We gaan natuurlijk wel wat dingen vastleggen maar er gaat een nieuw college komen. Er gaan weer nieuwe mensen komen, ook in de raad, waardoor er weer nieuwe beslissingen gaan komen en die daarop kunnen eventueel aanpassen gebeuren.

Mevrouw KUILMAN: Dank u voorzitter. Dat die verkiezingen komen, dat is inderdaad duidelijk. Dat is iedereen bekend en dat daarna andere keuzes gemaakt kunnen worden is ook bekend maar dat er verkiezingen aankomen betekent niet dat die beleidsarm is maar ik snap dat u zich daar dus op baseert vanwege dat keuzes mogen aangepast kunnen worden.

De heer J. DE JONG: Dat is helemaal correct.

Mevrouw VAN ‘T RIET: Dank u voorzitter. Mag ik dan concluderen dat u eigenlijk hoopt dat het komende jaar beleidsarm is en niet dat dat feitelijk zo is maar dat u graag zou zien dat dat zo is.

De heer J. DE JONG: Dank u voorzitter. Daar kan ik nu nog niet op inkomen want op dit moment zien we ook in de kadernota die voor ons ligt. Er zijn wel heel veel keuzes die gemaakt worden maar als ik hem vergelijk ook met de voorgaande nota’s, dan lijkt het erop dat in de voorgaande nota’s veel meer keuzes gemaakt werden en investeringen dan dat op dit moment voor ligt. En daarmee bedoel ik ook nog naar de verkiezingen toe. Wat gaat er aankomen, dat weet ik niet. Alleen op dit moment voelt het voor ons alsof het een beleidsarme nota is.

Mevrouw VAN ‘T RIET: Dank u voorzitter. Het is ook een voortzetting van het uitvoeren van het coalitiekort en dat is natuurlijk ook zo gepland dat de meeste dingen ondertussen gedaan zijn of in ieder geval in gang zijn gezet. Dus de dingen die nog moeten starten, dat zijn er inderdaad niet zo heel veel meer.

De heer J. DE JONG: Nee, daar sluit ik me ook helemaal bij aan. Dat klopt. De komende periode wordt gericht op het zorgvuldig inzetten en voortzetten en afronden van lopende projecten zoals de ontwikkeling van het sportcomplex Duran, de verbetering van het fiets- en voetgangersnetwerk, de herinrichting van het wandellandschap aan de Rode Kruislaan en het versterken van onze interne organisatie. Door te investeren in bestaande plannen en processen behouden we stabiliteit, blijven we bereikbaar en leefbaar en zorgen we voor een gemeente die ook in economische uitdagende tijden aandacht houdt voor de basis mens, ruimte en verbinding.

Mevrouw VAN ‘T RIET: Dank u voorzitter. Geachte leden van de raad, van het college, mensen in de zaal en inwoners van Diemen die thuis meeluisteren en kijken. Menselijk, eerlijk en duurzaam. Dat zijn de waarden waar GroenLinks voor staat en waarmee we kijken naar deze kadernota. In mijn betoog ga ik in op enkele onderdelen van het sociaal domein, het fysiek domein en tot slot zal ik het hebben over de gemeentelijke financiën. Dus eerst het sociaal domein. GroenLinks is blij met ons sociaal beleid. Dit beleid stelt de inwoners centraal. Er wordt gedacht vanuit wat de inwoner nodig heeft en daar worden de beste oplossingen bij gezocht. Er is een sterke focus op preventie en het voorkomen dat problemen groter worden. Inwoners worden gestimuleerd om gebruik te maken van voorzieningen waar ze recht op hebben. Dit is het beleid maar beleid is natuurlijk alleen maar woorden op papier of in de computer of waar dan ook. Waar we als GroenLinks Diemen echt trots op zijn is dat juist de uitvoering laat zien dat dit in de praktijk wordt gebracht. Dat dit daadwerkelijk is hoe Diemen omgaat met haar inwoners.
Ik wil nog even speciaal ingaan op ons armoedebeleid. GroenLinks staat achter het armoedebeleid van de gemeente en is blij met de recente actualisering die we hebben doorgevoerd. Daarin is opnieuw extra aandacht voor het bereik van de mensen die de steun van de gemeente het hardst te nodig hebben. Onderdeel daarvan is momenteel ook een proef met een kindtegoed bij de stadspas voor kinderen van 0 tot en met 14 jaar. Wij dienen bij deze kadernota een motie in om deze proef met kindtegoed in 2026 uit te breiden naar de 15-, 16- en 17-jarigen die daarvoor in aanmerking komen. Ook ouders met kinderen in die leeftijd en een lager inkomen kunnen deze steun goed gebruiken.
Naast armoede willen we hier ook aandacht vragen voor femicide. GroenLinks heeft hier de afgelopen tijd vaker aandacht voor gevraagd maar in onze beleidstukken zien we dit nog niet terug. Middels een motie vragen wij daarom aan het college of zij meer expliciet aan de slag wil gaan met een aanpak van femicide en hier in de begroting van volgend jaar ook wat geld voor vrij te maken.
GroenLinks Diemen vindt het belangrijk dat we in deze tijden van toenemende polarisatie als gemeente blijven inzetten op diversiteit en inclusie. Wij willen een gemeente zijn waar iedereen zichzelf kan en mag zijn. GroenLinks is ook trots op onze inzet voor ontheemden

en staat volledig achter de concrete plannen voor het vestigen van een asielzoekerscentrum in Diemen.
Dan ga ik verder met het fysieke domein. Zoals uit de kadernota blijkt en zoals we hier ook allemaal weten worden er in Diemen nog altijd woningen gebouwd en er liggen nog heel wat plannen voor de komende jaren. Daarbij hebben we met z'n allen veel aandacht voor betaalbare woningen omdat het van groot belang is dat er daar nog veel meer van komen. Sociale huur en middeldure huur. Het gaat allemaal niet zo snel als we eigenlijk zouden willen maar in de krappe ruimte die we in Diemen beschikbaar hebben is het van groot belang dat de processen zorgvuldig zijn en we willen ook goede woningen die vele tientallen jaren meegaan, dus het bouwen zelf kost simpelweg ook tijd. Ondanks de lange adem die ervoor nodig is, is GroenLinks blij met de vooruitgang die op dit terrein wordt geboekt en de kans is groot dat er ook in 2026 weer betaalbare woningen opgeleverd zullen worden.
Nog geen twee weken geleden was er sprake van een paar hele hete dagen in Nederland en zelfs in een groot deel van Europa. De klimaatverandering die daaraan ten grondslag ligt blijft vragen om actie. Een onderdeel daarvan is het op termijn stoppen met het gebruik van fossiele brandstoffen. Veel stappen worden al gezet, ook in de gemeente Diemen zoals investeringen in isolatie van woningen en gebouwen. Het verminderen van het gasverbruik. In de jaarrekening hebben we kunnen zien dat het gasverbruik in Diemen de laatste jaren zichtbaar aan het dalen is. Het is mooi om te zien dat de inzet van de gemeente en haar inwoners daadwerkelijk tot resultaten leidt. Ook in 2026 en de jaren daarna zal er nog veel moeten gebeuren. De gemeente werkt eraan dat woningen in Diemen van het gas afgaan. Dat is een belangrijke en grote stap om het gasgebruik nog veel verder te verminderen. GroenLinks zal er hierbij op blijven inzetten dat we dit doen met en voor alle inwoners van Diemen of je nu veel of weinig geld te besteden hebt, of je nu in een koopwoning of een huurwoning woont. Dit is een stap die we met z'n allen gezamenlijk moeten zetten.
Naast dat we klimaatverandering willen tegengaan, wordt er ook hard gewerkt aan klimaatadaptatie. Het aanpassen van ons gedrag en onze openbare ruimte zodat we beter om kunnen gaan met de effecten van klimaatverandering zoals vaker grote hitte en zware regenbuien. In het kader daarvan komen we met een motie om te onderzoeken of het mogelijk is om subsidie beschikbaar te stellen voor het aanbrengen van zonwering bij sociale huurwoningen. Dit kan eraan bijdragen dat het binnenin de woningen minder warm wordt.
De grond in Diemen zakt nog altijd. Dit heeft als nadeel dat onze wijken en straten relatief vaak opgehoogd moeten worden.

Mevrouw VOERMANS: Dank u voorzitter. De motie die u wilt indienen over de zonwering. Waarom vindt u dat dat juist bij de gemeente zou moeten liggen?

Mevrouw VAN 'T RIET: Dank u voorzitter. Ik denk dat het belangrijk is dat de gemeente bijdraagt aan het verminderen van de last die we hebben van hittestress en juist ook voor mensen die minder geld te besteden denk ik dat het goed is als de gemeente daaraan bij zou kunnen dragen.
De grond in Diemen zakt nog altijd en dat heeft als nadeel dat wijken en straten relatief vaak opgehoogd moeten worden. Het heeft ook een voordeel, namelijk dat zo'n ophoging de gelegenheid geeft om de inrichting van de buitenruimte dan meer klimaatadaptief te maken. Al jaren wordt er in Diemen gewerkt aan een uitstekende waterafvoer voor situaties van extreme regenval en aan meer bomen en ander groen in woonwijken zodat de verhitting bij hoge temperaturen zoveel mogelijk wordt tegengegaan. Echt een manier van werken om trots op te zijn en mee door te gaan in de toekomst.
Iets anders waar GroenLinks veel belang aan hecht en waar ook door heel veel bewoners van Diemen en daarbuiten gebruik van wordt gemaakt, is het Diemerbos. Een plek waar het een stuk koeler is op hete dagen maar sowieso een plek die het hele jaar door fijn is om gebruik van te maken. Helaas staat de financiering voor het beheer van het Diemerbos op dit moment onder grote druk. Wij komen daarom met een motie waarin we het college vragen om zich blijvend in te spannen voor een structurele financiële dekking voor het

beheerfonds Diemerbos en dat in samenwerking met de gemeente Amsterdam en de provincie Noord-Holland. Zonder voldoende financiering komen de recreatieve en ecologische waarden van dit mooie gebied in gevaar.
Als laatste wil ik ingaan op de financiën. Diemen beschikt over een goede algemene reserve en dat we nog steeds groeien in aantal inwoners draagt bij aan onze inkomsten in de komende jaren. Daardoor staat de gemeente er voor de eerstkomende jaren goed voor. De notitie Beweegbaar budget heeft inzichtelijk gemaakt dat er enige ruimte is om onze begroting op te schonen van uitgaven die we wel begroten maar niet of niet helemaal uitgeven. Wij staan erachter dat het college deze opschoning zal toepassen op de begrotingen voor 2026. GroenLinks Diemen blijft zich inzetten voor een prudent oftewel verstandig financieel beleid en is blij dat de huidige situatie maakt dat er op dit moment geen noodzaak is voor grote bezuinigingen.
Tot slot. Volgend jaar bestaat Diemen 800 jaar. De Stichting Diemen800 is hard aan de slag gegaan. Wij kijken uit naar een feest waar alle inwoners zich bij betrokken voelen en gezien voelen. Een feest van verbinding van inwoners en van vele verenigingen, culturele organisaties en bedrijven in Diemen. GroenLinks Diemen blijft zich inspannen voor een menselijk, eerlijk en duurzaam Diemen. Wij zetten ons in voor een gemeente waar iedereen zichzelf kan en mag zijn en de ondersteuning krijgt die eenieder nodig heeft. Een gemeente die kansen biedt aan iedereen waar we duurzaam samenleven.
De motie Kindtegoed 15 t/m 17-jarigen luidt als volgt:

We stellen de raad voor om het volgende besluit te nemen:

We stellen vast dat:
- Inwoners van Diemen met een laag inkomen en weinig vermogen recht hebben op een Stadspas;
- Kinderen van 0 tot en met 14 jaar Kindtegoed krijgen op hun Stadspas voor de aanschaf van bijvoorbeeld kleding, schoolspullen, schoenen of een tas;
- Voor dit tegoed tot en met 2026 budget is opgenomen in de begroting;
- In de Kadernota 2026 wordt gesproken over een eventuele uitbreiding van het Kindtegoed naar 15 t/m 17-jarigen.

We hebben nagedacht over en houden er rekening mee dat:
- Amsterdam ook kinderen van 15 t/m 17 jaar een Kindtegoed op de Stadspas verstrekt.

We vinden dat:
- Ook in Diemen 15 t/m 17-jarige kinderen van ouders met een lager inkomen recht hebben op een Kindtegoed voor de aanschaf van de hierboven genoemde spullen.

We vragen het college om:
- De pilot Kindtegoed in 2026 uit te breiden met 15 t/m 17-jarigen.
- Dit te doen middels een passende uitwerking in lijn met andere kindtegoed regelingen in Diemen.
- De kosten hiervoor te dekken uit bijvoorbeeld de algemene reserve.

GroenLinks	PvdA	Ons Diemen	D66
Yeliz Yildiz-Kaya	Frank Geerts	Jeffrey de Jong	Rick Poelwijk

De motie Femicide luidt als volgt:

We stellen de raad voor om het volgende besluit te nemen:

We stellen vast dat:

- Femicide, ofwel vrouwenmoord, een ernstig probleem is in Nederland;
- Gemiddeld elke acht dagen een vrouw wordt vermoord;
- In 60% van de gevallen de (ex-)partner de dader is;
- In 2024 de landelijke aanpak Stop Femicide! is gepresenteerd;
- Het kabinet er alles aan wil doen om femicide en andere vormen van geweld tegen vrouwen en meisjes te voorkomen;
- Gemeente Amsterdam de aanpak van femicide en intieme terreur aanscherpt.

We hebben nagedacht over en houden er rekening mee dat:
- Het belang van de aanpak van femicide meerdere malen aan bod is gekomen in de gemeenteraad van Diemen, o.a. bij de bespreking van Veilig Thuis en het Jaarprogramma uitvoering integrale veiligheid 2025;
- Desbetreffende portefeuillehouders het belang hiervan hebben benadrukt;
- Het onderwerp femicide niet voorkomt in de Kadernota 2026.

We vinden dat:
- Gemeente Diemen actief moet inzetten op de aanpak van femicide;
- Hiervoor een plan van aanpak nodig is;
- Dit plan van aanpak er nu niet is en daardoor de aanpak van femicide geen (zichtbaar) onderdeel uitmaakt van het gemeentelijk beleid.

We vragen het college om:
- Bij de begroting 2026 geld vrij te maken voor de aanpak van femicide.
- Voor een plan van aanpak zoveel mogelijk aan te sluiten bij Gemeente Amsterdam.

GroenLinks	PvdA	VVD	D66
Yeliz Yildiz-Kaya	Sofie Kuilman	Veerle Voermans	Rick Poelwijk

Ons Diemen
Jeffrey de Jong

De motie Subsidie voor zonneschermen voor sociale huurwoningen luidt als volgt:

We stellen de raad voor om het volgende besluit te nemen:

We stellen vast dat:
- Hittestress door de klimaatverandering een steeds groter probleem wordt;
- Uit een onderzoek van de Hogeschool van Amsterdam komt dat betere zonwering helpt. Het voorkomt dat het in huis te warm wordt;
- In Nieuwegein ook een subsidie bestaat voor zonwering en dat zo'n subsidie nu ook in Amsterdam komt.

We vinden dat:
- Ook mensen met weinig geld zich moet kunnen beschermen tegen hittestress;
- Zonwering een duurzamere oplossing daarvoor is dan airconditioning.

We vragen het college om:
- Te onderzoeken of een subsidie voor zonwering die is bevestigd aan de buitengevel van sociale huurwoningen, ook in Diemen ingevoerd kan worden;
- Voor november 2025 naar de raad te komen met een voorstel voor zo'n subsidie en daarbij ook aan te geven wat het kost.

GroenLinks

Hilda van ’t Riet

De motie Financiering Diemerbos luidt als volgt:

We stellen de raad voor om het volgende besluit te nemen:

We stellen vast dat:
- De gemeente Diemen een bedrag van € 63.000 heeft gereserveerd voor het Diemerbos;
- Er samen met de gemeente Amsterdam en de Provincie Noord-Holland nog geen structurele bekostiging is van het beheer van het Diemerbos;
- Het Diemerbos gebruikt wordt door inwoners van Diemen en omliggende gemeenten.

We vinden dat:
- Het Diemerbos bijdraagt aan:
    - Recreatie en ontspanning;
    - Biodiversiteit;
    - Afkoeling;
- Het Diemerbos dus een belangrijke rol speelt in het dagelijkse leven van de inwoners van Diemen en andere gemeenten.

We vragen het college om:
- Zich blijvend in te spannen voor een gezamenlijke oplossing met de provincie Noord-Holland en de gemeente Amsterdam voor een structurele financiële dekking van het beheerfonds Diemerbos om op die manier de recreatieve en ecologische waarde op niveau te houden;
- Dit over te brengen aan de wethouder van Amsterdam en de gedeputeerde van de provincie Noord-Holland;
- Deze motie te delen met Provinciale Staten van Noord-Holland en de gemeenteraad van Amsterdam.

GroenLinks	PvdA	VVD	D66
Tijl de Bruijn	Sofie Kuilman	Veerle Voermans	Rick Poelwijk

Ons Diemen
Jeffrey de Jong

De VOORZITTER: Nog even de moties benoemen. Dan stel ik voor dat de motie over kindtegoed motie nummer 1 wordt, dat de motie over femicide motie nummer 2 wordt, de motie over de subsidie voor zonneschermen wordt motie 3 en de motie over financiering Diemerbos wordt motie nummer 4.

Mevrouw VOERMANS: Dank u voorzitter. Vandaag spreken wij over de kadernota. Welke richting geven wij voor volgend jaar. Voor 2026 verwacht mijn fractie een mooi jaar voor Diemen. Dan is Diemen 800 jaar en we staan dan midden in een jaar vol feest. 800 jaar is een unieke mijlpaal dat gevierd moet worden. De Stichting Diemen800 is op dit moment druk bezig met de voorbereiding en na de zomer zullen wij hier ook over worden bijgepraat. Vorige week heeft de burgemeester er ook alvast iets over kunnen vertellen. 2026 zal in het teken staan van verschillende festiviteiten en we hopen dat er ruimte is voor historische terugblikken, culturele evenementen, sport, eten, muziek en dans. Een feestjaar dat wordt gemaakt voor en met jong en oud, scholen, verenigingen en ondernemers. Een jaar dat in het teken staat van verbinding met elkaar en ook aandacht voor het verleden, heden en toekomst.

Een jaar geleden was er inderdaad wel een heel ander beeld bij 2026, het ravijnjaar. En bij het lezen van de kadernota zien wij dat op korte termijn het financiële beeld voor Diemen goed is. Dit komt onder andere door de verdere groei van Diemen en de recente plannen van het kabinet in het voorjaar om gemeenten meer te steunen. En nu is duidelijk, in 2026 beleven we geen ravijnjaar maar wat daarna komt met een nieuw kabinet is nog onzeker en ook is er nog de herverdeling van middelen die onze gemeente boven het hoofd hangt. De provincie geeft ons de opdracht om voor 2026 een sluitende begroting op te leveren. Wanneer 2026 niet sluitend te krijgen is, dan moet de meerjarenbegroting dusdanig worden opgesteld dat dat wel lukt binnen vier jaar maar voor Diemen lijkt dat niet aan de orde en wij hebben er vertrouwen in dat 2026 sluitend te krijgen is.
Over de gemeentelijke belastingen worden ook kaders meegegeven en het college komt dit jaar met een voorstel om de gemeentelijke belastingen te verhogen met een indexatie van 2,1 procent. Voor de OZB voor woningeigenaren wordt voorgesteld extra te gaan verhogen tot 5 procent. Wij vinden het teleurstellend dat er alleen naar deze knop wordt gegrepen. Met het wegblijven van het ravijnjaar in 2026 hadden wij graag een andere richting gezien van het college. Er wordt nu gelijk gekeken naar hoe er via inwoners meer geld opgehaald kan worden en als wij kijken naar een kleine eengezinswoning in Diemen, dan verwachten wij dat in slechts twee jaar tijd, na de verhoging ook van vorig jaar, het gaat om een verhoging van 70 euro voor alleen de OZB. En dan hebben wij het nog niet over de andere belastingen en heffingen zoals de afvalstofheffing en de waterschapsbelasting.

De heer POELWIJK: Dank u voorzitter. Heeft mevrouw Voermans daar ook een rekensommetje voor?

Mevrouw VOERMANS: Dank u voorzitter. We hebben gekeken naar casuïstiek en een van de casussen was dat de verhoging van 24 naar 25 met ongeveer 35 euro omhoog is gegaan en dat hebben wij dus doorgetrokken naar nog een jaar met deze kennis dat het ongeveer dus met opnieuw 5% omhoog gaat.

De heer POELWIJK: Dank u voorzitter. De wethouder heeft vorige week ook voorgerekend dat het om een tientje à 15 euro gaat per gemiddelde woning maar begrijp ik goed dat u op casuïstiek en anekdotisch voorbeeld deze rekensom baseert?

Mevrouw VOERMANS: Voorzitter, we hebben dus gekeken feitelijk naar wat er is veranderd voor één woning van 24 naar 25. Dat staat op papier. Dat is een verhoging geweest van ongeveer een kleine 35 euro. Dat is dan verhoging voor één jaar. Wij trekken dat inderdaad door naar twee jaar. Dat staat dan inderdaad minder hard op papier maar daarmee kom je wel op 70 euro in twee jaar tijd.

De heer POELWIJK: Voorzitter, ik vind het wel wonderlijk want de VVD pakt hier dus één woning uit Diemen van één verhoging van één jaar en extrapoleert dat naar de hele gemeente Diemen voor alle woningen in de gemeente Diemen. Dat is toch geen serieus rekensom voor alle woningen in onze gemeente?

Mevrouw VOERMANS: Voorzitter, er zijn inderdaad meerdere woningen in Diemen. Wij zijn nu niet uitgegaan van de grootste woningen die er zijn en ik denk dat dit een voorbeeld is dat wij ook heel graag willen delen. We moeten kijken naar hoe het huishoudboekje van de gemeente eruitziet maar wij vinden het ook ontzettend belangrijk om ook het perspectief mee te nemen van de inwoners en die hebben ook een huishoudboekje waar we rekening mee moeten houden.

Mevrouw VAN ‘T RIET: Dank u voorzitter. Uw voorbeeld van die 35 euro. U heeft niet gezegd wat meer of minder de WOZ-waarde is van de woning die u heeft gebruikt maar dat is een behoorlijk prijzige woning als de OZB alleen op basis van de verhoging zoveel is toegenomen tenzij u daar ook de waardevermeerdering van de woning zelf in mee heeft

genomen maar daar gaat onze OZB natuurlijk niet over. Dat komt niet dan door de verhoging van de OZB, maar dat komt gewoon doordat het huis meer waard geworden is. Dus hoeveel van die 35 euro waar u het over heeft en die 70 daarna, komt door de waardevermeerdering van de woning en hoeveel komt daadwerkelijk van de OZB?

Mevrouw VOERMANS: Voorzitter, ik denk dat het heel erg belangrijk is om te kijken naar alle woningen in Diemen natuurlijk en de woningen in Diemen stijgen gewoon ontzettend hard. Iedereen vindt het fijn om in Diemen te wonen. Het is natuurlijk ook heel erg mooi maar ik denk dat het altijd een balans is als je de percentages bekijkt die voor de OZB omhooggaan, dat dan ook wordt gekeken naar de WOZ-waarden in Diemen.

Mevrouw VAN 'T RIET: Dank u voorzitter. Daar kijken we natuurlijk zeker naar, naar die WOZ-waarden en een van de consequenties van die stijgende WOZ-waarden is ook dat we als gemeente gekort worden op onze algemene uitkering omdat het Rijk ervan uitgaat dat we dat compenseren met een hogere WOZ-waarde.

Mevrouw VOERMANS: Voorzitter, dat klopt. Dat staat inderdaad ook in de kadernota. Dus daar zijn we ook van uitgegaan en wij hebben gewoon heel erg goed gekeken naar de balans. Dus wat betekent het voor Diemen maar ook wat betekent het voor de huishoudens in Diemen en dan vinden wij dat die 2,1% OZB-verhoging, dat dat ook verantwoord is.

De heer SIKKING: Dank u voorzitter. VVD, drie jaar geleden heb ik een heel stuk geschreven over OZB en de WOZ-waarden. Uiteraard heeft u denk ik hiervan gebruikgemaakt om dit mee te nemen maar u geeft daar een bedrag en het gekke is dat ik op hetzelfde bedrag kom met een andere woning. Heeft u daarin overeenstemming want dan vind ik wel dat u gelijk heeft? Voorzitter, de vraag is dus de volgende. Wij hebben berekeningen gemaakt. Ik hoop dat u dat heeft meegenomen in uw onderzoek wat wij dus drie jaar geleden hebben gedaan en die grafieken hebben we dus doorgezet. In onze berekeningen komen wij dus ook op die bedragen van 60 tot 70 euro meer wat het gaat kosten en heeft u dat ook in ogenschouw genomen wat wij hebben verricht aan werk?

Mevrouw VOERMANS: Dank u voorzitter. Het werk van Onafhankelijk Diemen hebben wij inderdaad ook bekeken bij het opstellen en het werken aan de kadernota.

De heer PRINS: Voorzitter. Ik merk hier enige twijfel over de berekening van mevrouw Voermans maar ik wil wel opmerken dat de wethouder vorige week ook geen berekening heeft gegeven van zijn aantallen euro's die hij noemde. Dus dat zou wel moeten gebeuren als je die bijbeweringen zou willen vergelijken.

Mevrouw VOERMANS: Voorzitter. Misschien is daar later vandaag nog ruimte voor. Wij denken dus dat het gaat alleen voor de OZB om ongeveer 70 euro in twee jaar tijd. En dan hebben wij het nog niet over andere belastingen en heffingen zoals de afvalstofheffing en de waterschapsbelasting. Dit terwijl wij in de kadernota weinig keuzes terugvinden waarom wij als gemeente dingen niet doen of anders doen waardoor geld wordt bespaard of extra binnenkomt. Mijn fractie wil verantwoord omgaan met geld en wij staan er nu financieel goed voor. Dat is goed nieuws en juist daarom zeggen wij geen onnodige belastingverhogingen. Eerst kijken waar het geld nodig is en daarom komen wij met een voorstel vandaag om in plaats van een verhoging in 2026 van de OZB met 5% dit te verhogen met de indexatie van 2,1% en bij het voorstel zijn ook richtingen meegenomen voor dekking.

De heer POELWIJK: Voorzitter, zou mevrouw Voermans die dekking kunnen toelichten?

Mevrouw VOERMANS: Voorzitter. Ik heb het amendement niet nu bij de hand maar een aantal van de richtingen die wij hebben opgenomen gaat onder andere over externe inhuur, dat daarnaar gekeken kan worden en ook de betaalmogelijkheden in de gemeente.

De heer POELWIJK: Voorzitter, ik heb hem wel in mijn hoofd zitten. De ene optie is een reclamezuil toevoegen in Diemen. Die staat er echt niet in 2026. Dus dat is geen dekkingsoptie voor volgend jaar. De andere optie is inderdaad het inkrimpen van de flexibele schil maar de VVD geeft niet aan welke werkzaamheden dan niet uitgevoerd moeten worden. Dus die keuze wordt niet gemaakt. En de derde optie is dit amendement dekken uit de algemene reserve. Dus dan stelt de VVD eigenlijk voor om een structurele uitgave te doen uit de algemene reserve. Ik weet niet precies hoe het bij mevrouw Voermans zit maar als ik mijn dagelijkse boodschappen moet betalen van mijn spaarrekening, dan gaat er iets niet goed. Dus waarom stelt de VVD deze dekkingsmiddelen voor voor dit amendement?

Mevrouw VOERMANS: Dank u voorzitter. Wij vinden het heel erg belangrijk om met dekking te komen. Wij hebben hier een aantal richtingen voor opgeschreven waarvan wij denken dat daar ruimte te vinden is. Wij zijn misschien iets optimistischer met die reclamezuil. We weten ook dat we die niet ieder jaar in Diemen erbij kunnen gaan plaatsen natuurlijk. Dus als je het hebt over structureel geld, dan zal er iets anders gevonden moeten worden natuurlijk maar dit zijn de opties waar wij over nadachten.

De heer POELWIJK: Voorzitter, ik waardeer het op zich dat de VVD met een dekking wil komen voor een amendement maar dit is natuurlijk wel een dekking die bijzonder wankel is. Wat ik financieel niet een verantwoorde onderbouwing vind en dat ben ik eerlijk gezegd niet van de VVD gewend.

Mevrouw VOERMANS: Nogmaals voorzitter. Mijn fractie vindt het ontzettend belangrijk dat wij hier een amendement of een motie indienen met dekking en ik hoop dat D66 daar met alle moties ook zo naar kijkt die vandaag worden ingediend.
Vandaag willen wij ook nog een aantal andere thema's aanstippen. Onder andere de notitie Beweegbaar budget en wij hebben het ook vorige week hier uitgesproken. Wij vinden het een ontzettend goede notitie. Het is leesbaar en wij denken dat we aan de hand van deze notitie ook verder kunnen praten met elkaar over ombuigingen of bezuinigingen op onze uitgaven. En wat ons betreft is het ook hartstikke logisch als wij hierover het gesprek aangaan dat we dan eerst gaan kijken naar de wettelijke taken maar dit gesprek lijkt vandaag nog niet aan de orde.
Dan verkeer en verkeersveiligheid. Vanavond spreken wij ook met elkaar over de mobiliteitsvisie. Dit onderwerp is hier in het eerste jaar van deze periode al besproken en is nu eindelijk gereed voor bespreking. Diemen is goed bereikbaar met de auto, de fiets, de voet en per OV. Er zijn veel woningen ontwikkeld in Diemen de afgelopen jaren en er worden er ook nog meer gebouwd. Dat is goed nieuws maar dit vraagt niet alleen om goed OV maar eigenlijk juist om beter OV. Is de wethouder dit met ons eens? En mocht het OV achteruitgaan, dan heeft dat ook impact voor het plannen van meer woningen in Diemen. Wij vinden het belangrijk en komen op voor het streven naar het behoud van metrolijnen naar de belangrijke OV-knooppunten zoals Amsterdam Centraal. Mensen zijn veelal in Holland Park komen wonen vanwege dit soort verbindingen en ook voor toekomstige bewoners van deze wijk zal dit een rol spelen en we hopen dat dit onderwerp ook veel terugkomt in de begroting 2026.
Afgelopen jaren heeft de Diemense VVD en ook andere partijen zoals de Ouderenpartij Diemen regelmatig aandacht gevraagd voor verkeersveiligheid. Bijvoorbeeld bij scholen, de Weteringweg richting het Diemerbos en nieuwe en snelle voertuigen in het verkeer. In de kadernota lezen wij dat er een onderzoek nodig is naar fiets- en voetgangersnetwerk in Diemen. Hier wordt ook gekeken naar verkeersveiligheid. We hebben hier ook technische vragen over gesteld en in reactie hierop hebben wij toch nog een aantal vragen. Betekent dit bijvoorbeeld dat eerst het onderzoek wordt opgesteld en daarna pas het uitvoeringsprogramma? Kan de wethouder dit straks toelichten hoe dit zich tot elkaar verhoudt en ook met het parkeerbeleidsplan wat wordt veranderd?
Dan veiligheid. Ook in 2026 blijft er voldoende aandacht nodig voor een veilig Diemen. Wij vinden het goed om te lezen dat dit onderwerp ook in 2026 veel aandacht krijgt. In de

Veiligheidsregio en ook in Diemen wordt er gevraagd naar meer budget. Wij vinden dit goed onderbouwd en willen dit steunen.
Duurzaamheid. Mijn fractie heeft de afgelopen jaren aandacht gevraagd voor buurtwarmte. De warmte van datacentra kan in Diemen worden ingezet voor verwarming van woningen. De coalitie was aanvankelijk geen voorstander van de ontwikkeling van het datacenter op het Vattenfallterrein maar inmiddels is de wethouder daarmee aan de slag gegaan. Een hele mooie stap en we hopen ook dit onderwerp terug te zien in de begroting van volgend jaar.
Vrije tijd. De ontwikkelingen voor een nieuw zwembad juicht de VVD van harte toe. Een nieuw zwembad vraagt om een grote investering en wij geloven dat deze investering voor veel mensen in en buiten Diemen een verrijking zal betekenen.
Wonen. De komende jaren worden er gelukkig nog steeds meer woningen in Diemen gebouwd. Dat is nodig voor de grote opgave in de woningmarkt. Wij zien en horen dat er vooral vraag is naar meer betaalbare woningen. Er moet meer gebouwd worden voor de middengroepen. Huur en koop. De aanvraag en de beoordeling van omgevingsvergunningen zijn vaak complex en tijdrovend en vragen veel capaciteit. Daarmee kunnen vertragingen in vergunningsverleningen bijdragen aan de stagnatie van woningbouwprojecten. De ontwikkelingen voor het inzetten van AI-tools gaan razendsnel en bieden kansen om werkzaamheden anders in te richten. Daarom dienen wij vandaag een voorstel in. Wij geloven dat er meer mogelijk is met betrekking tot de inzet van AI dan het college nu al doet, volgens de antwoorden op de technische vragen. En wij zien ook voorbeelden in andere gemeenten en hiermee kunnen we ook in Diemen aan de slag. Wij vinden dat alle mogelijkheden benut moeten worden voor meer betaalbare woningen en via een motie vragen wij een pilot vergunningsverlening met AI te starten waardoor onderzocht gaat worden hoe de inzet van AI ervoor kan zorgen dat de vergunningsverlening sneller gaat. En hierbij ook aandacht te besteden aan de juridische, ethische en privacyaspecten en we hopen dit ook terug te zien bij de begroting van volgend jaar. Mogelijk kan er snel een pilot starten.

Mevrouw VAN ‘T RIET: Dank u voorzitter. Heeft u voor deze motie ook op een manier geanalyseerd of de vergunningverlening en de gemeentelijke kant aan het vergunningverleningsproces, of daar eigenlijk wel de bottlenecks zitten, of daar echt wel de versnellingsmogelijkheden zitten? Dus dat daar echt winst te behalen valt?

Mevrouw VOERMANS: Dank u voorzitter. Ik denk dat vergunningsverleningen op meerdere plekken sneller kunnen gaan. Dat zal aan de kant van de gemeente zijn maar natuurlijk ook aan andere partners want de gemeente doet dat natuurlijk niet alleen. En ik denk dat alles daarbij kan helpen en ook zeker dit. Het amendement OZB verhoging luidt als volgt:

We stellen vast dat:
- Het college voorstelt de belastingontvangsten conform de stijging van de prijzen met 2,1% te verhogen;
- Door het college wordt voorgesteld de OZB voor 2026 niet met de indexatie van 2,1% te verhogen maar met 5%.

We hebben nagedacht over en houden rekening met het volgende:
- Ook in 2025 de OZB fors werd verhoogd;
- Het college stelt geen ingrijpende ombuigingsmaatregelen te nemen vanwege de huidige goede financiële situatie van Diemen en toezeggingen van het kabinet in de voorjaarsnota.

We vinden dat:
- Mogelijke toekomstige financiële problemen niet eenzijdig moeten worden afgewend op onze inwoners. Met name de bezitters van een eigen woning;

- Veel inwoners van een eigen woning zorgen hebben over hoge lasten, waaronder gemeentelijke lasten.

We stellen de raad voor om het volgende besluit te nemen:
- In plaats van een verhoging in 2026 van de OZB met 5%, de OZB te verlagen met de indexatie, te weten 2,1%.
- Ter dekking in te zetten op het plaatsen van een extra reclamemast (maatregel 10.2 uit notitie beweegbaar budget) en/of het inkrimpen van de flexibele schil (inhuur) d.m.v. verscherpte kaderstelling vanuit de directie (maatregel 9.14 uit notitie beweegbaar budget).
- Indien nodig (extra) dekking vanuit Algemene reserve (maximaal 10% voor dekking structurele tekorten).

VVD
Veerle Voermans

De motie Sneller een schop in de grond met AI luidt als volgt:

We stellen vast:
- Dat Diemen nog steeds kampt met een urgente woningbouwopgave;
- Dat de aanvraag en beoordeling van omgevingsvergunningen vaak complex en tijdrovend is en veel ambtelijke capaciteit vraagt;
- Dat vertragingen in de vergunningverlening bijdragen aan stagnatie van woningbouwprojecten;
- AI-tools, bijvoorbeeld Struck, al succesvol worden ingezet door andere gemeenten en bouwprofessionals om bouwplannen sneller en nauwkeuriger te toetsen aan wet- en regelgeving;
- Verschillende andere gemeenten ook AI inzetten, zoals de gemeente Beverwijk en Hoeksche Waard.

We hebben nagedacht over en houden rekening met het volgende:
- Dat AI kan bijdragen aan snellere verwerking van aanvragen en betere naleving van regelgeving;
- Dat transparantie, juridische zorgvuldigheid en ethische randvoorwaarden essentieel zijn bij de inzet van AI;
- Dat menselijke controle altijd geborgd moet blijven;
- Dat andere gemeenten al ervaring opdoen met AI in het vergunningsproces,
- In Diemen AI bij vergunningverlening als test al beperkt wordt gebruikt.

We vinden dat:
- AI bij juiste toepassing kan bijdragen aan snellere realisatie van woningbouwprojecten;
- De gemeente Diemen actief moet verkennen hoe AI ook met het doen van aanbevelingen dan wel met het nemen van beslissingen kan bijdragen aan het versnellen van het verlenen van vergunningen voor woningbouw;
- De inzet van AI wel zorgvuldig moet gebeuren, met oog voor publieke belangen en rechtszekerheid.

We vragen het college om:
- Een pilot Vergunningverlening met AI te starten, waarbij onderzocht gaat worden hoe inzet van AI ervoor kan zorgen dat vergunningverlening voor woningbouw nog sneller gaat;
- Hierbij aandacht te besteden aan juridische, ethische en privacyaspecten;

- In kaart te brengen welke kosten en baten hiermee gemoeid zijn en deze mee te nemen naar de begroting 2026;
- De raad hierover bij de begrotingsbehandeling 2026 te informeren.

VVD
Veerle Voermans

De VOORZITTER: Voordat we naar de fractie van D66 gaan, moet ik als voorzitter ook even weer de motie en het amendement een nummer geven. Dat wordt amendement nummer 1, de OZB-verhoging en de motie over AI wordt motie nummer 5.

De heer POELWIJK: Voorzitter, we bespreken vandaag de kadernota 2026, waarin we de uitgangspunten voor onze begroting vastleggen van volgend jaar en keuzes maken voor de toekomst van onze gemeente. Keuzes maken voor de toekomst, dat lukt niet overal. In Den Haag waait een conservatieve populistische wind en wordt bijzonder weinig bereikt. In Diemen is dat juist het tegenovergestelde. Hier zit D66 in een progressieve coalitie die resultaten boekt voor onze inwoners. Hier in Diemen laten we zien, het kan wel. Er zijn honderden nieuwe woningen gebouwd, we hebben belangrijke stappen gezet in het verduurzamen van onze gemeente en we bieden ruimte aan wat mensen samenbrengt. Sport, kunst, cultuur en evenementen. De komende jaren willen wij door op die ingezette koers. Vanuit een financieel solide begroting met een stabiel gemeentebestuur willen wij blijven werken aan meer betaalbare woningen, een duurzamer Diemen en ruimte voor ontmoeting en verbinding en ik zal vandaag bij die onderdelen stilstaan.
Voorzitter, er ligt vandaag een kadernota voor die financieel solide is. De donkere wolken die boven 2026 hingen, bleken in realiteit slechts een enkel regendruppeltje te bevatten. Dat betekent niet dat alle zorgen nu verdwenen zijn. De herverdeling van het gemeentefonds hangt nog steeds boven de markt en de chaos in Den Haag zorgt ervoor dat onze financiële perspectieven in veel opzichten onzeker zijn. Gelukkig is onze algemene reserve goed gevuld en kunnen we dus een stootje hebben maar we moeten ook vooruitkijken. De kracht van Diemen is dat we investeren in de toekomst van onze gemeente en dat we ook durven investeren. En die ruimte om te investeren willen wij behouden en dat is ook de reden waarom wij het een goede keuze vinden om de OZB met gemiddeld een tientje, 15 euro, extra te verhogen voor een gemiddelde woning zodat onze begroting toekomstbestendig blijft en we niet nu interen op onze investeringen voor later.

De heer SIKKING: Dank u voorzitter. Er wordt hier alweer over tientjes gesproken maar heeft u daar ook berekeningen aan ten grondslag liggen?

De heer POELWIJK: Voorzitter, daarvoor verwijs ik graag naar de aantallen die vorige week door het college zijn genoemd en we hebben al eerder geconstateerd dat wij graag het college daar het verdere licht over laten schijnen maar dit zijn in ieder geval de bedragen die ik van vorige week mij herinner.

De heer SIKKING: Voorzitter, er liggen dus geen berekeningen aan ten grondslag. U hebt het alleen maar gehoord.

De heer POELWIJK: Voorzitter, dat was een antwoord van het college en dat is niet zomaar wat geroddel op straat wat ik heb gehoord. Dat is een officieel antwoord op de vraag die wij hier in de raad hebben gesteld. Dus dat zijn de aantallen en de bedragen die ik daarvoor graag aanhoud en ik denk dat wij daar zo meteen een verdere toelichting op gaan krijgen en ik verwacht dat dat dan in de buurt zit van die 10 à 15 euro voor een gemiddelde woning.
Voorzitter, naast een solide begroting kenmerkt Diemen zich ook door een stabiel bestuur. We varen een betrouwbare koers met plannen voor de lange termijn en hoe meer ik rondkijk naar Den Haag of bij andere gemeenten, hoe meer ik de overtuiging heb dat we ons in Diemen echt wel in een uitzonderlijke positie bevinden. Als geboren Diemenees is enig

chauvinisme mij natuurlijk sowieso niet vreemd maar volgens mij is het echt bijzonder wat wij hier in onze gemeente hebben. We zijn een gemeente die ondanks alles rap woningen bijbouwt, een gemeente waarin we onze voorzieningen met hetzelfde tempo laten meegroeien. We hebben als gemeente onze financiën op orde en hier in onze raad heerst een cultuur van onderling respect, oog voor bestuurlijke verhoudingen en degelijk beleid. En eerlijk is eerlijk, dat levert niet altijd de meest vlammende debatten op. Je zou het soms zelfs saai kunnen noemen maar in mijn optiek is het wel echt een verademing op welke manier wij hier met elkaar omgaan en over het algemeen kritische maar constructieve gesprekken voeren.
En dat betekent natuurlijk niet dat alles goed gaat. Ik vind nog steeds dat Diemen niet compleet is zonder een middelbare school. Ik vind nog steeds dat wij veel meer sociale samenhang nodig hebben in Holland Park, zowel binnen de wijk zelf als met de rest van Diemen en ik vind ook dat het voor sommige van onze inwoners nog steeds te moeilijk is om de hulp te krijgen die ze nodig hebben maar op de grote thema's leveren wij voor onze inwoners. Die solide financiën en het stabiele bestuur zijn volgens mij twee essentiële randvoorwaarden voor Diemen als zelfstandige en toekomstbestendige gemeente en ik ben er blij mee en ook best wel trots op dat wij als D66 daar de afgelopen elf jaar allang al mede richting aan kunnen geven.
Voorzitter, stabiel bestuur is ook afhankelijk van een breed democratisch mandaat en de afgelopen gemeenteraadsverkiezingen zien we echter dat de opkomst steeds verder daalt. Wij vinden dat een slechte zaak, niet alleen voor de mensen die meedoen om de samenleving maar ook omdat dat afbreuk doet aan het draagvlak dat wij als raad hebben hier in onze gemeente en daarom dienen wij vandaag een motie in met plannen voor opkomstbevordering bij de komende gemeenteraadsverkiezingen. De motie Elke stem telt.
Ik wil vandaag ook graag stilstaan bij drie inhoudelijke thema's, namelijk wonen, duurzaamheid en ontmoeting en verbinding en dan begin ik uiteraard met wonen want u heeft mij al eerder horen zeggen, iedereen in Diemen verdient een passende en betaalbare woning. De schaarste op de woningmarkt is in alle segmenten enorm en daarom zijn wij als gemeente keihard aan het werken om woningen bij te bouwen. We verwachten de komende jaren zo'n 2000 nieuwe woningen, wat betekent dat 2000 huishoudens de volgende stap kunnen zetten in hun leven en uiteraard is bijbouwen belangrijk maar het grootste deel van de woningen staat er al. Daarom moeten we ook zorgen dat de doorstroming binnen de bestaande woningbouw beter op gang komt. We hebben natuurlijk al de Van groot naar beter regeling, waarbij mensen ondersteund worden om van een grotere woning naar een meer passende woning te verhuizen maar we zien dat daar de afgelopen jaren maar zeer beperkt gebruik van is gemaakt. Uiteraard wordt die regeling op dit moment geëvalueerd maar wij vinden dit ook het goede moment om daar als D66 zelf onze gedachten over mee te geven en wij zien graag dat we die doorstroomregeling verbreden, dat we samen met de corporaties aan de slag gaan om te kijken naar zo'n doorstroomoffensief en wat ons betreft breiden we die regeling dan ook uit met een huurbeperking, het liefst huurbehoud bij verhuizing en zorgen we ervoor dat mensen de hulp van een verhuiscoach kunnen inschakelen die ook helpt met de praktische zaken rond verhuizen zoals bijvoorbeeld het opruimen of andere praktische zaken die daarbij komen kijken en daarvoor zullen we ook een motie indienen vandaag.
Voorzitter, dan wil ik ook graag het puntje lokale voorrang aanstippen want wij vinden het belangrijk dat we investeren in de sociale cohesie in onze gemeente en daarom vinden we het ook belangrijk dat zoveel mogelijk vrijkomende sociale huurwoningen terecht komen bij mensen met binding met Diemen en gisteren ontvingen we natuurlijk een Informatie van de wethouder waarin wij lezen dat dat met deze huidige huisvestingsverordening van ons niet mogelijk zou zijn. Wij lezen dat echt anders. Als wij kijken naar onze huisvestingsverordening, daar de Huisvestingswet naast leggen, dan zien wij de mogelijkheid om dat op te hogen richting de 50% lokale voorrang voor onze inwoners en dan geef ik toe, de toelichting op onze huisvestingsverordening is daar nog niet helemaal op afgestemd maar dan denk ik ook, toon dan die bestuurlijke moed, durf die stap te zetten en die ruimte te pakken die onze huisvestingsverordening en de Huisvestingswet volgens mij

biedt. Dus mijn vraag aan het college is ook, is het college, is de wethouder bereid die stap te zetten en ernaar te kijken hoe wij zo snel mogelijk die ruimte voor 40 à 50% lokale voorrang kunnen pakken.

De heer BOUWHUIS: Dank u voorzitter. Mijn vraag voor de heer Poelwijk, u heeft het over het maximaliseren van die voorrang. U heeft zich erin verdiept, u bent er ook vast mee bekend dat daar wettelijke regels voor gelden en dat het in die Diemen ook wel voorkomt en dat is in ieder geval iets waar GroenLinks aan hecht dat we ook voorrang geven aan mensen met maatschappelijke beroepen. Ik denk aan de onderwijzers, mensen met handen aan het bed in de zorg, mensen die we hard nodig hebben. Als die mensen die buiten onze gemeente wonen maar wel hier werken, zouden ze dan buiten uw plan vallen? Dus wat is precies uw plan want de wet geeft best wel een keuzemoment van die 50%, dat kan ook besteed worden aan lokale voorrang, dat is volgens mij ook wat een deel van onze buurtgemeenten doen. Dus wat is precies uw plan en in het bijzonder wat betekent dat voor die mensen met een zeer gewenst maatschappelijk beroep?

De heer POELWIJK: Dank u voorzitter. Wij hebben er natuurlijk al uitgebreid over gesproken en die ruimte moeten we vooral behouden als dat soort voorrangsregelingen voor vitale beroepen, als we daarvoor een beroep moeten doen op de voorrang voor regionale binding. En dat is ook exact de reden waarom ik een bandbreedte noem van 40 à 50%, waarin ik in ieder geval wil aangeven, laten we ruim boven die 30% gaan zitten met lokale voorrang want dat is volgens mij de ruimte die onze huisvestingsverordening en de Huisvestingswet biedt.

De heer PRINS: Dank u voorzitter. Een interessante gedachte om het college te vragen wat ze van uw opvatting vindt. Ik vind het ook interessant dat u afstand neemt van de memo van gisteren, dat u denkt dat het toch wel kan. Stel dat het college, wat ik eigenlijk verwacht, bij het standpunt blijft wat ze gistermiddag heeft meegedeeld, bent u dan bereid om zelf een initiatief in te dienen?

De heer POELWIJK: Voorzitter. Het blijven natuurlijk juridische teksten, dus ik snap best dat je daar soms links om rechts om naar kan kijken. Als wij het lezen, dan denk ik echt dat die ruimte er is om het op te hogen tot maximaal 50% lokale voorrang. Ik heb net een vraag aan het college gesteld, ik zou zeggen laten we afwachten wat daar het antwoord van is en dan kunnen we daar verder kijken welke vervolgen we daar eventueel aan geven. Wij vinden het in ieder geval belangrijk dat zoveel mogelijk sociale huurwoningen terecht komen bij inwoners van Diemen of mensen die binding hebben met Diemen.
Dan ga ik door naar klimaat want ondertussen dreigt klimaatbeleid de afgelopen jaren een beetje naar de achtergrond te verdwijnen. Er is ook veel aan de hand in het hier en nu, oorlog op ons continent, allerlei andere conflicten die zich afspelen in de wereld maar op de lange termijn blijft in onze optiek de klimaatcrisis het grootste existentiële probleem dat op ons af dendert. Anderhalve week terug tikte het kwik weer 38 graden aan op sommige plekken in ons land. Bloedheet. En we lijken wederom op koers te liggen voor onze heetste zomer ooit maar wat dit jaar onze heetste zomer ooit is, zal in de toekomst een van de koelste zomers van de rest van ons leven blijken. Daarom moeten we vaart zetten achter ons klimaatbeleid. Veel brengen we al in de praktijk. Het verduurzamen van onze gemeentelijke gebouwen, het aanmoedigen van duurzame energieopwekking en het klimaatadaptief inrichten van onze buitenruimte. Andere stappen zijn nu vooral nog op papier zichtbaar zoals het grootschalig opwekken van groene stroom en de transitie van het gas af maar juist door dat voorwerk zorgvuldig te doen, zijn we ervan overtuigd dat we in de toekomst grote stappen kunnen zetten.
En ik wil nog een laatste stapje maken naar ontmoeting en verbinding want Diemen drijft op de kracht van onze lokale gemeenschap en dat is een bijzonder diverse gemeenschap, waarin zowel een kracht als een uitdaging schuilt. Een uitdaging omdat verschillen overbrugd moeten worden maar ook juist een kracht omdat we van elkaar kunnen leren,

nieuwe perspectieven op kunnen doen en zo een breder begrip ontwikkelen voor de mensen om ons heen. En er is op dit moment al genoeg gaande in de wereld wat mensen verdeelt en uit elkaar drijft. Dan is het juist aan ons, hier in onze gemeente, om te investeren in wat mensen samenbrengt.
De verjaardag van Diemen volgend jaar is bij uitstek een gelegenheid om mensen bij elkaar te brengen, om onze lokale gemeenschap in al zijn diversiteit en verscheidenheid te vieren. Wij kijken er naar uit om de nu al goed gevulde evenementenkalender volgend jaar te zien uitpuilen met allerlei evenementen, verjaardagsevenementen voor Diemen en wat ons betreft wordt het ook een startpunt om Daarom Diemen nog verder uit te breiden met evenementen die in de daaropvolgende jaren terug kunnen keren. Zo had Amsterdam afgelopen maand de hete run op de ring maar lijkt het mij fantastisch om daar een verkoelende duik in de Diem met 800 meter zwemmen tegenover te zetten.
Voorzitter, D66 heeft ambities. Wij willen werken aan de toekomst van Diemen. Met een financieel solide begroting en met een stabiel bestuur willen wij aan de slag voor meer betaalbare woningen, een duurzamer Diemen en ruimte voor ontmoeting en verbinding zodat wij de inwoners van Diemen laten zien dat het wel kan.
De motie Iedere stem telt luidt als volgt:

We stellen de raad voor om het volgende besluit te nemen:

We stellen vast dat:
- In een lokale democratie iedere stem telt;
- De lokale democratie sterk is als de raad een breed draagvlak heeft;
- De opkomst bij de gemeenteraadsverkiezingen laag is (in 2022 maar 44%), en steeds lager wordt;
- Bepaalde doelgroepen (jongeren, praktisch opgeleiden, mensen met een migratieachtergrond, mensen met een laag inkomen en expats) minder vaak gaan stemmen en hierdoor ondervertegenwoordigd zijn;
- De opkomst bij verkiezingen niet alleen een individuele verantwoordelijkheid is van de stemmer, maar ook een gezamenlijke verantwoordelijkheid van gemeenteraad en college.

We hebben nagedacht over en houden rekening met:
- Diemen al een aantal mooie maatregelen neemt om de opkomst te bevorderen, maar we denken dat er meer nodig is;
- Veel mensen niet weten waar de gemeenteraadsverkiezingen over gaan;
- Expats vaak niet eens weten dat ze mogen stemmen.

We vinden dat:
- De gemeente Diemen daarom extra moet investeren in opkomstbevordering;
- Dit kan doen door mensen beter te informeren over dat ze mogen stemmen, waar de verkiezingen over gaan (ook inhoudelijk) en meer gebruik te maken van bestaande netwerken in Diemen.

We vragen het college om:
- Met een plan te komen om de opkomst bij de gemeenteraadsverkiezingen van 2026 te bevorderen;
- Daarin te overwegen om de volgende onderdelen op te nemen:
    - Diemenaren nog vaker te informeren over hoe stemmen werkt (3 maanden lang wekelijks in het DiemerNieuws en op social media) en daarbij door te verwijzen naar plekken waar meer informatie te vinden is (bijvoorbeeld de verkiezingskrant van het DiemerNieuws, verkiezingsprogramma's politieke partijen, kieskompas, het debat etc.);

    - Een campagne in de openbare ruimte en op social media te starten waarin aandacht wordt gevraagd voor waar de gemeentepolitiek over gaat. Bijvoorbeeld: ‘Heb jij een mening over het groen in Diemen? Ga stemmen op 18 maart!’ of ‘Vind je sport in Diemen belangrijk? Ga stemmen op 18 maart!’;
    - In de uitingen over de verkiezingen ook in het Engels informatie op te nemen. Bijvoorbeeld: “Not Dutch? Did you know you can vote too?” met een QR-code naar een Engelstalige webpagina met meer informatie of tweetalige informatie in wijken met veel expats, zoals Holland Park;
    - Diemenaren niet alleen maar te informeren, maar via bestaande netwerken en sleutelfiguren zoals verenigingen, buurthuizen, stichtingen en het maatschappelijk middenveld op een laagdrempelige manier in gesprek gaan over hoe de gemeentepolitiek invloed heeft op het leven van mensen. (Denk hierbij bijvoorbeeld aan het diversiteitsnetwerk, de jongerenraad, Stichting Al Hidayat, Stichting DIAN, het Huis van Vrede, de HKD, de Voedselbank etc.);
    - Actief te werven onder jongeren voor de bemensing van de stembureaus;
    - Raadsleden en collegeleden laten interviewen door jongeren en hier verslag van (laten) doen op social media.
- In de begroting 2026 met een voorstel voor dekking van het plan te komen.

D66 Diemen
Sarie Muijs

De motie Beweging in de sociale huursector luidt als volgt:

We stellen de raad voor om het volgende besluit te nemen:

We stellen vast dat:
- Er een enorm woningtekort is, waardoor veel mensen niet terecht kunnen in een woning die past bij hun woonbehoefte;
- Doorstroming in de sociale huursector ervoor kan zorgen dat meer mensen in een passende woning terechtkomen;
- De ‘Van Groot naar Beter’-regeling, die bedoeld is om doorstroming te bevorderen, de afgelopen jaren maar zeer beperkt benut is.

We hebben nagedacht over en houden rekening met:
- Dat de ‘Van Groot naar Beter’-regeling op dit moment geëvalueerd en mogelijk aangepast wordt;
- Dat we richting willen geven aan het versterken van de regeling.

We vinden dat:
- Corporaties en gemeente samen moeten blijven werken om doorstroming in de sociale huursector te verbeteren.

We verzoeken het college:
1. In samenwerking met de woningcorporaties een doorstroompakket te ontwikkelen dat in ieder geval de volgende componenten bevat:
- Tegemoetkoming in de verhuiskosten;
- Beperking van de huurstijging na verhuizing, bij voorkeur huurbehoud;
- Verhuiscoach die helpt met praktische verhuiszaken/opruimen;
- Communicatiecampagne waarbij gericht huurders van eengezinswoningen worden benaderd die tot de doelgroep van de doorstroomregeling behoren.

2. Te onderzoeken of we ook een vergelijkbaar doorstromingspakket voor andere sectoren van de woningmarkt kunnen ontwikkelen.

D66	Ons Diemen
Rick Poelwijk	Jeffrey de Jong

De VOORZITTER: De motie over de opkomstbevordering is motie 6 en de motie over beweging in de sociale huursector wordt motie 7.

De heer PRINS: Dank u voorzitter. Voor ons ligt de laatste kaderbrief van dit college. Financieel stabiel en dus is er geen aanleiding tot fundamentele opmerkingen. Wij volgen de uitgangspunten en onthouden ons van uitspraken over de ontwikkelingen na 2026 aangezien daarover geen zinnig oordeel te vellen valt maar bestuurlijk is dit college uitgeput. Het gebrek aan visie en daadkracht is merkbaar en wat duidelijk is, stilstand is voelbaar. Over het beweegbaar budget, laten we helder zijn. Het is een nuttig instrument, maar geen keurslijf. Politiek is meer dan boekhouden en politieke keuzes moeten worden gemaakt op basis van zorgvuldige afwegingen. Slimme keuzes zijn mogelijk zonder de menselijke maat uit het oog te verliezen.
Eén voorstel viel ons rouw op het dak. Het verlagen van het mantelzorgcompliment. Wie stil zorgt verdient zichtbaar respect. Bespaar liever op de kosten van aangetekende verzending. Laat raadsleden de bon persoonlijk overhandigen. Dat versterkt het contact en de waardering voor mensen die vaak in stilte zorgen voor anderen. Even naar de woningbouw. Wij maken ons zorgen over mogelijke vertragingen in de woningbouw veroorzaakt door capaciteitsproblemen en overbelasting van het stroomnet. De druk op nutsbedrijven is zorgwekkend. Het is bekend dat er in de bouw veel staal en beton wordt gebruikt. Daarom doen wij een krachtige oproep om juist nu vol in te zetten op houtbouw. Hout reduceert CO2-uitstoot, slaat CO2 op en creëert een gezonder binnenklimaat. Bovendien kan het goedkoper zijn dan traditionele bouwmaterialen. Laten we na Buitenlust de Harmoniehof kiezen om de ambities van het MRA-convenant en het houtbouwpact daadwerkelijk waar te maken. Ook in Holland Park moeten er kansen gepakt worden.
Terug naar het college. Wij constateren dat dit college is uitgespeeld. Onderdelen uit het coalitieakkoord zijn niet gerealiseerd en de bestuurlijke termijnagenda is nagenoeg leeg. Waar het vorige college, kort voor de verkiezingen van 2022, nog bulkte van ambities, is hier sprake van beleidsmatige stilstand en trage uitvoering.

Mevrouw KUILMAN: Dank u voorzitter. Ik hoor de heer Prins zeggen dat het college is uitgeregeerd. Als de heer Prins aan de knoppen zat hier in de gemeente, welke ambities zou hij dan het komende jaar tot de verkiezingen nog willen realiseren?

De heer PRINS: Het komt als geroepen, voorzitter. Mevrouw Kuilman komt als geroepen, want ik kom daar zo op terug. Ik had het net over beleidsmatige stilstand en trage uitvoering. Dit biedt ruimte voor de raad en dat komt goed uit met de verkiezingen in aantocht. Die verkiezingen nodigen uit tot reflectie. Wij sluiten ons aan bij de waardering die de heer Geerts uitsprak richting alle bestuurders en raadsleden die onze gemeente mooier en levendiger hebben gemaakt maar ook voller en drukker. Tegelijkertijd constateren wij dat al 16 jaar dezelfde drie partijen het dagelijks bestuur domineren. In een gezonde democratie moet daar ruimte zijn voor verandering. Het is tijd voor verandering.

Mevrouw KUILMAN: Dank u voorzitter. De laatste keer dat ik me verdiepte in hoe democratieën werken heb ik onder andere geleerd dat Nederland een land is waar meerderheden gevormd moeten worden en misschien zegt dat ook wel wat dat de Diemense kiezer dus al jaren het mandaat geeft aan dezelfde partijen en de SP heeft natuurlijk ook even meegedaan. Ons Diemen heeft meegedaan aan de coalitie. Zou dat niet gewoon wat zeggen over de tevredenheid met het bestuur dat steeds dezelfde partijen hier van de kiezer het mandaat krijgen om een coalitie te vormen?

De heer PRINS: voorzitter. Laat ik dan heel duidelijk stellen. Het hoeft niet altijd zo te blijven zoals het was en zoals het is.

Mevrouw KUILMAN: Voorzitter. De heer Prins geeft geen antwoord op mijn vraag.

De heer PRINS: Ja, dat is een bekend fenomeen in dit gezelschap maar wij zijn gewoon van mening dat er wel eens wat mag veranderen in Diemen. Zestien jaar, dezelfde partijen aan het roer. Dat biedt ruimte voor verandering, dat heb ik net gezegd en dat zal ik zo meteen verder toelichten.

Mevrouw KUILMAN: Voorzitter. Ik kende de heer Prins als iemand met een ontzettend goed geheugen maar even, 2006-2010 PvdA, GroenLinks, VVD. 2010 tot en met 2016 PvdA, GroenLinks, D66, SP. 2018 tot en met 2022 GroenLinks, PvdA, D66 en nu een coalitie tot een paar maanden geleden met Ons Diemen erbij. Ik zie daar zeker toch wel enige variatie in en zeker ook de besluiten in deze raad worden met wisselende meerderheden ondersteund. Dus ik zie het niet zo zwart in als de heer Prins het voordoet.

De heer PRINS: Dank u voorzitter. Dan ga ik door met mijn verhaal. Welke lokale partijen kunnen en moeten verantwoordelijkheid nemen?

De heer POELWIJK: Dank u voorzitter. Is Diemen niet bij uitstek een gemeente waar de afgelopen 16 jaar van alles is veranderd. We hebben nieuwe sportvelden, nieuwe sporthal. We hebben er nota bene een hele nieuwe wijk bij gekregen. Duizenden woningen extra, duizenden inwoners extra. Allerlei ruimte om te investeren in onze lokale Diemense gemeenschap door dezelfde partijen, maar breed gedragen en met veel resultaat. Dus is in Diemen juist niet heel veel veranderd de afgelopen tijd?

De heer PRINS: Voorzitter. Ik heb dat ook niet ontkend. Ik heb zelfs de heer Geerts aangehaald die vorige week alle bestuurders en raadsleden bedankte voor alle veranderingen en verbeteringen van de afgelopen jaren en wij hopen daar ook mee door te kunnen blijven gaan als raad.

De heer POELWIJK: Een beetje flauw, maar dus eigenlijk vindt u dat het de afgelopen 16 jaar best wel goed is gegaan.

De heer PRINS: Wij hebben daar in de afgelopen 12 jaar zelf aan meegewerkt en wij hebben ook onze bijdrage zien terugkeren in bepaalde besluiten. Voorzitter, lokale partijen kunnen en moeten verantwoordelijkheid nemen. Wij willen ons ervoor inspannen dat de Diemense lokale partijen meer gaan samenwerken en hun rol pakken om hun positie voor de komende verkiezingen te versterken en een alternatief bieden voor de huidige coalitie.

Mevrouw KUILMAN: Voorzitter. Bedoelt de heer Prins met lokale partijen alleen de partijen die geen landelijke moederpartij hebben want we hebben hier natuurlijk in de raad de VVD, GroenLinks, D66, Partij van de Arbeid. Dat zijn allemaal hele lokale Diemense partijen. Die, wat ik een heel groot voordeel vind, een lijntje hebben met Den Haag, met de provincie, met de waterschappen. Volgens mij zijn deze partijen even lokaal als Ons Diemen, Onafhankelijk Diemen en de Ouderenpartij Diemen. Dus is uw uitgestoken hand ook een uitgestoken hand naar de lokale partijen met een landelijke component?

De heer PRINS: Voorzitter. Voor ons zijn de lokale partijen die als lokale partij zijn opgericht en niet als lokale afdeling van een landelijke partij.
We wilden dus onze rol pakken, dat is mijn oproep, om de positie voor de komende verkiezingen te versterken en een alternatief te bieden voor de huidige coalitie. Niet door fusies of het oprichten van nieuwe partijen maar door samenwerking en wij roepen op tot een Diemense alliantie van lokale politieke partijen. Samen verantwoordelijk, samen sterker, samen een alternatief voor de kiezer. Zo versterken we de lokale democratie en de opkomst.

Ten slotte willen we nog kort ingaan op de burgerpeiling. Diemen scoort goed en het gebakje vorige week was terecht. Toch roept het resultaat vragen op over het bredere vertrouwen in de overheid dat dat jaren op rij afneemt. Als 60% vertrouwen uitspreekt, betekent dat dan ook dat 40% dat niet doet. Is dat een glas dat half vol is of half leeg? Voorzitter. Wij willen werken aan het terugwinnen van vertrouwen. Daarom dienen we een motie in voor een onderzoek naar het instellen van een buurtrechtbank in Diemen, geïnspireerd op de buurtrechtbank voor de Venserpolder waar rechtspraak op buurtniveau leidt tot herstel, verbinding en vertrouwen. De evaluatie daar was ronduit positief. Een buurtrechtbank in Diemen kan een essentiële rol spelen in het voorkomen van ondermijning en in het versterken van de rechtsstaat op buurtniveau. Wij met z'n allen krijgen het na vanavond wat rustiger. We kunnen dus wat meer tv kijken. Aanstaande maandag is op NPO 2 een documentaire over de buurtrechter Venserpolder te zien. Warm aanbevolen. Over de moties en amendementen van andere fracties zullen we straks onze opvatting geven maar naar aanleiding van de motie van de PvdA over zonneschermen voor sociale huurwoningen.

Mevrouw KUILMAN: Voorzitter. De heer Prins noemt de PvdA bij die motie maar de motie is van GroenLinks.

De heer PRINS: Excuus. Naar aanleiding van de motie van GroenLinks over zonneschermen voor sociale huurwoningen. We herinneren het college aan haar eerdere belofte proactief te communiceren bij hittegolven. Die werd vorige week niet nageleefd. Wij vragen het college wanneer wel. En als laatste opmerking het tulpenamendement van Onafhankelijk Diemen dienen we graag mee in maar we zullen de heer Sikking de eer geven die als eerste te laten toelichten. Wel verbaasde ons vorige week het gifgroene commentaar van de heer Geerts op het idee nog voordat dit amendement was ingediend. Wilde hij een wit voetje halen bij zijn toekomstige fusiepartner? Voorzitter, wij kiezen voor perspectief, voor duurzaamheid, rechtvaardigheid en lokale vernieuwing. Dat is onze oproep.
De motie Onderzoek buurtrechtbank in Diemen luidt als volgt:

We stellen de raad voor om het volgende besluit te nemen:

We stellen vast dat:
- In diverse wijken en steden laagdrempelige vormen van wijk- of buurtrechtbank zijn georganiseerd, die hebben geleid tot verder en breder kijken dan het alleen straffen van personen;
- Evaluaties hebben geconcludeerd dat al verschillende niveaus meerwaarde is gerealiseerd.

We hebben nagedacht over en houden rekening met:
- Dat het vertrouwen in de overheid en instituties dalende is;
- Dat de buurtrechter een echte investering in de wijk is, die zorgt voor laagdrempeligheid en duurzaamheid;
- Dat de buurtrechter zich verdiept in de leefwereld van de bewoners;
- Dat de vestiging van de buurtrechter midden in de buurt voor de inwoners belangrijk is;
- Dat de buurtrechter ook buiten de zittingszaal zichtbaar is;

We vinden dat:
- We moeten werken aan het herstel van vertrouwen in overheid en instituties;
- Een vestiging van een buurtrechtbank in Diemen daar een bijdrage aan kan leveren.

We spreken uit dat:
- Een onderzoek naar de vestiging van een buurtrechtbank in een wijk of in heel Diemen wenselijk is.

Verzoekt het college een onderzoek te doen naar de instelling van een buurtrechtbank en de voorwaarden waaronder dat kan.

Ouderenpartij Diemen
Peter Prins

De heer POELWIJK: Voorzitter. Je zou als PvdA en GroenLinks maar goed met elkaar overweg kunnen. Jeetje, wat een schande.

Mevrouw VAN 'T RIET: Dank u voorzitter. Misschien wilde de heer Prins eerst nog reageren op de heer Poelwijk toevallig.

De VOORZITTER: U kunt ook gewoon reageren maar ik zag geen neiging tot een reactie.

De heer PRINS: Voorzitter, de vergadering is nog niet afgelopen.

Mevrouw VAN 'T RIET: Dank u voorzitter. Ik heb een vraag aan de heer Prins want hij begon met een beleidsmatige stilstand en een college dat uitgerangeerd is maar ik mis dan de suggesties voor het activeren van het college want we zitten er nog wel een jaar. Zelf heb ik het idee dat ze echt hard bezig zijn en dat er echt nog een heleboel op de rol staat voor het komende jaar maar gezien de opmerking van de heer Prins had ik wel wat meer ideeën verwacht waar het college zich dan blijkbaar mee bezig zou moeten houden.

De heer PRINS: Voorzitter. Daar hebben we ook over nagedacht maar ik heb in de vorige raadsvergadering bij de jaarrekening aangegeven welke punten van het collegeakkoord door dit college niet zijn gerealiseerd. Daar is overigens door niemand verder op gereageerd. Ik ga het ook nu niet herhalen. Als wij nu kijken naar de toezeggingen van een aantal zaken die uitgewerkt moeten worden. Dan is de verwachting dat die aan het eind van deze raadsperiode mogelijk naar de raad toe komen en anders zijn ze in de loop van volgend jaar aangekondigd en dan zitten we weer met een nieuwe raad en een nieuw college. Dus we hebben die afweging gemaakt om ons niet meer te richten op dit college als het gaat om nieuw beleid. Een uitzondering is daarvoor als we als raad in de komende maanden onszelf willen herpakken en tot een meerderheid kunnen komen over bepaalde zaken. Misschien kom ik daar later in deze vergadering nog met een voorbeeld op terug.

De heer POELWIJK: Voorzitter, wat mevrouw Kuilman zegt en ja. De heer Prins zegt nu eigenlijk ik ga een kwart van een hele raadsperiode op mijn handen zitten want ik wacht alweer op de volgende verkiezingen. Dat vind ik toch een hele wonderlijke taakopvatting.

De heer PRINS: Voorzitter, ik zit nooit op mijn handen maar ik heb er bewust voor gekozen om de algemene beschouwingen voor deze vergadering relatief kort te houden. Niet alles mee te willen nemen zoals voorgaande sprekers wellicht hebben gedaan. Wij kiezen de momenten zelf uit waarop we met vragen, met initiatieven, met moties of amendementen komen. Dus u hoeft nog niet bang te zijn dat u ons de komende negen maanden niet meer tegenkomt in deze raad.

De VOORZITTER: De motie Onderzoek buurtrechtbank Diemen is motie nummer acht inmiddels.

Mevrouw KUILMAN: Dank u voorzitter. En ik denk dat ik deze keer gekozen heb voor mijn langste algemene beschouwingen en dit is de zesde keer dat ik het doe. Ik hoop dat ik het binnen die tien minuten ga doen en ik pak hier ook even helemaal mijn momentje om inderdaad wat algemeen te gaan beschouwen want als ik deze dagen de krant lees of als ik het journaal kijk, dan word ik soms overvallen door zwaarmoedigheid. Er is op het moment zoveel aan de hand in de wereld. Oorlogen in Oekraïne en in het Midden-Oosten.

Gewapende conflicten in talloze andere landen. Mensen die vervolgd en bedreigd worden puur om wie ze zijn of van wie ze houden. Autocratische en autoritaire wereldleiders die voor hun eigen gewin morrelen aan de democratische rechtsstaat. Door al dit soort zaken is er een recordaantal van 122 miljoen mensen wereldwijd op de vlucht.
En kijk ik naar Nederland zelf, dan word ik ook niet altijd vrolijk. Er zijn heel veel uitdagingen in ons land. De woningnood die aangepakt moet worden. De bestaanszekerheid van grote groepen Nederlanders die onder druk staat. Een klimaatcrisis waar echt wat mee moet gebeuren. Het demissionaire kabinet beloofde dat de zon weer zou gaan schijnen in Nederland maar daar heb ik weinig van gemerkt. Na een jaar ruzie maken en polariseren viel het kabinet. In oktober mogen we weer naar de stembus. Ik hoop dat mensen het vertrouwen hebben om weer te gaan stemmen en dat er vervolgens een kabinet komt dat actie onderneemt. Dat het iets doet voor dit land in plaats van alleen maar polariseren en ruzie maken. En als ik zo dan door het nieuws in een wat sombere bui ben, dan denk ik ook wel eens was de wereld maar wat meer zoals Diemen. Natuurlijk hebben we hier onze politieke meningsverschillen maar die lossen we altijd met elkaar op op een constructieve manier vanuit onze eigen politieke ideeën en waarden. Meestal zonder ruzie te maken. Meestal zonder te polariseren en natuurlijk zijn inwoners het niet altijd eens met wat wij als gemeente willen en wat wij doen maar we blijven respectvol met elkaar in gesprek en ik hoop dat door deze houding alle inwoners vertrouwen hebben in de gemeente en in de Diemense politiek en dat ze in maart als er gemeenteraadsverkiezingen zijn massaal naar de stembus gaan omdat ze zien dat hun stem het verschil kan maken. Want ja, zover is het bijna. Over acht maanden zijn er alweer gemeenteraadsverkiezingen en dat betekent dat vanmiddag en vanavond de laatste algemene beschouwingen van deze bestuursperiode zijn. Een mooi moment om de balans op te maken over de afgelopen jaren en vooruit te blikken naar de laatste maanden van deze bestuursperiode want ik heb echt niet het idee dat we uitgeregeerd zijn.
De afgelopen jaren is er veel bereikt in Diemen. Door het vertrouwen van de kiezer mag de Partij van de Arbeid, de heer Prins refereerde er al aan, al jarenlang vanuit de coalitie een bijdrage leveren. Een aantal punten wil ik in mijn algemene beschouwingen uitlichten. Ten eerste de bestaanszekerheid. Ten tweede de opvang van ontheemde asielzoekers en statushouders. Ten derde volkshuisvesting. Ten vierde duurzaamheid en tot slot financiën.
Om te beginnen met bestaanszekerheid. Het is een hele belangrijke waarde van de sociaaldemocratie en een anekdote over Floor Wibaut, een belangrijke sociaaldemocraat uit het Interbellum en wethouder in Amsterdam, die illustreert dit goed. Op een dag stond Wibaut samen met een man die hij oppervlakkig kende op de trein te wachten en toen de trein aankwam zei die oppervlakkige kennis, nu neem ik afscheid van u want ik reis tweede klas en u als socialist natuurlijk derde klas waarop Wibaut antwoordde, dan heeft u het socialisme verkeerd begrepen. De bedoeling is niet dat de gegoeden het zo slecht krijgen als de arbeiders maar dat de arbeiders het zo goed krijgen als de gegoeden en in Diemen werken wij daaraan. We willen dat iedereen mee kan doen ongeacht inkomen, ongeacht achtergrond. We zetten alles op alles om voor onze inwoners een fatsoenlijk bestaan mogelijk te maken. Ook als mensen het even wat lastiger hebben.
Dit jaar is het nieuwe armoedebeleid vastgesteld. Op een breed vlak versterkt Diemen haar inwoners van wie de bestaanszekerheid onder druk staat. Er zijn verschillende inkomensondersteunende regelingen die ervoor zorgen dat de bestaanszekerheid van inwoners vergroot wordt en dat ze mee kunnen blijven doen in de samenleving. De gemeente zet zich in om inwoners die recht hebben op deze regelingen steeds meer en steeds beter te bereiken en waar mogelijk worden de regelingen zoveel mogelijk automatisch toegekend. Dat is iets waar we heel trots op zijn.
Het stadspasaanbod voor kinderen is tot en met 2026 verlengd maar kinderen van 15 tot en met 17 kunnen daar geen gebruik van maken. In de kadernota staat nu dat het kindtegoed voor deze leeftijdsgroep mogelijk uitgebreid wordt maar dat dat afhangt van de te verwachten lagere uitgaven. De PvdA wil niet afwachten maar de portemonnee trekken. Daarom stellen we samen met GroenLinks via een motie voor om het stadspasaanbod voor

kinderen ook voor deze leeftijdsgroep toegankelijk te maken en dit uit te werken in de programmabegroting 2026.
Bestaanszekerheid betekent ook dat je kan zijn wie je wil zijn. De PvdA is er trots op dat we in Diemen al onze inwoners omarmen en de diversiteit koesteren. Ook zijn we al geruime tijd een regenbooggemeente en toch is het niet bij iedereen bekend wat Diemen allemaal doet op het gebied van LHBTI+ beleid en welke organisaties er nog meer zijn waar je kunt aankloppen met vragen of zorgen over dit thema. We dienen daarom een motie in waarin we vragen om op de website een pagina te maken waar al deze informatie gebundeld en duidelijk vindbaar is en waar ook verwezen wordt naar maatschappelijke partners en daarnaast willen we ook vragen om bij verschillende gemeentelijke organisaties onder andere folders neer te leggen zodat we ook heel zichtbaar die informatie duidelijk maken.
Dan ga ik naar mijn tweede punt. Opvang van ontheemden, asielzoekers en statushouders. Eerder in mijn betoog zei ik het al. Er is wereldwijd een recordaantal mensen op de vlucht. Door alle conflicten verlaten mensen noodgedwongen huis en haard. De Partij van de Arbeid vindt het onze morele plicht om mensen in nood op te vangen en te helpen en Diemen doet al het nodige om ontheemden uit Oekraïne op te vangen en om statushouders, dus vluchtelingen die in Nederland mogen blijven, te huisvesten. Het college werkt nu samen met het Centraal Orgaan Opvang Asielzoekers aan de voorbereidingen van een asielzoekerscentrum. De PvdA steunt het college hierin volledig. De afgelopen jaren kwam de opvang van asielzoekers te veel terecht op een kleine groep gemeenten. Denk aan Westerwolde waar Ter Apel ligt, denk aan Budel in Noord-Brabant. Uit solidariteit met deze gemeenten en met de asielzoekers vindt de PvdA het niet meer dan normaal dat Diemen ook haar steentje bijdraagt. Als alle Nederlandse gemeenten meedoen, kunnen we asielzoekers goed opvangen en op een eerlijke manier over Nederland verspreiden. Tegelijkertijd snappen we dat er zorgen zijn in de buurt. Het is niet niks als je opeens 160 nieuwe buren krijgt maar de PvdA heeft veel vertrouwen in het COA en in het college. Het COA heeft veel ervaring met het opzetten van nieuwe asielzoekerscentra en we gaan ervan uit dat ze dit ook in Diemen in goede banen zal leiden en als het asielzoekerscentrum straks opengaat, zullen wij deze nieuwe buren met open armen ontvangen. De afgelopen jaren heeft de PvdA samen met andere partijen via moties en schriftelijke vragen meermaals opgeroepen om solidair te zijn met de asielzoekers en met de gemeenten die nu veel aan opvang doen en we zijn blij dat dit er mede aan heeft bijgedragen dat er een AZC komt in Diemen en we spreken hiervoor dan ook onze grote dank en waardering uit naar het college, naar de ambtenaren en naar het COA voor hun inzet hiervoor.
Dan mijn derde punt, volkshuisvesting. U kent mij als een raadslid wat graag over wonen praat en ik gooi ook mijn favoriete cliché er nog maar eens in. Wonen is een grondrecht, de heer Poelwijk zei het al, en deze coalitie heeft veel gedaan om een steentje bij te dragen aan het oplossen van de wooncrisis. Er is de afgelopen jaren veel gebouwd in Diemen en ook de komende jaren zullen de nodige huizen verrijzen. Denk aan Hof van Saan, Buitenlust, Harmoniehof, Rietschuurkwartier en natuurlijk Holland Park. Op deze plekken wordt voor verschillende doelgroepen gebouwd en daar is de PvdA blij mee. In Diemen moet plek zijn voor iedereen en dat betekent dat er verschillende soorten woningen moeten zijn. Sociale huur, middeldure huur, vrije sector huur en koop.

De heer ADVOKAAT: Dank u voorzitter. Ik ben het helemaal met u eens dat iedereen recht heeft op een woning en dat geldt ook voor de mensen die bij de politie werken, bij de brandweer en aan ons als raad toen we daar te gast waren, een beroep deden van kunnen jullie meer betaalbare woningen bouwen en dan bedoelen ze niet sociale woningen maar middeldure woningen. De PvdA heeft zich al decennia ingezet in het volbouwen van Diemen van onbetaalbare woningen. Wat wordt er ingezet door de PvdA de komende periode voor die middenhuurwoningen en betaalbare koopwoningen voor die generatie van nieuwe politiemensen, brandweermensen, hulpverleners, noem maar op?

Mevrouw KUILMAN: Dank u voorzitter. De PvdA heeft de ambitie om gereguleerde huur te bouwen, dus sociale huur, middeldure huur. Daar zijn we ook al jaren mee bezig. Er is een

periode geweest dat door de financiële crisis en de economische crisis het niet de vraag was wat gaan we bouwen maar kunnen we überhaupt bouwen? Wijlen wethouder Lex Scholten heeft zich er keihard voor gemaakt dat in de crisis, tegen de stroom in, hier De Sniep is gebouwd, dat Holland Park uit de grond is gestampt. Dat waren woningen die toen niet eens gereguleerd konden worden want het fenomeen middeldure huur bestond nog niet. Die woningen waren prima betaalbaar toen ze opgeleverd werden. Daarna is er een grote wooncrisis ontstaan en was Diemen een van de eerste gemeenten die een zelfbewoningsplicht invoerde, die een opkoopbescherming invoerde, die middeldure huur ging bouwen. De PvdA heeft daar de afgelopen jaren keihard aan bijgedragen en dat blijven we ook de komende jaren doen.

De heer ADVOKAAT: Dus meneer de voorzitter. U gaat ook handhaven als ik nu al zie op Funda 50 vierkante meter in Holland Park voor 1200 euro in de maand, exclusief servicekosten.

Mevrouw KUILMAN: Voorzitter. Als raadslid kan ik natuurlijk niet hoogstpersoonlijk gaan handhaven maar stel dat ik advertenties voorbij zie komen op Funda waarvan ik denk dat kan niet kloppen deze huurprijs, dat zou in een middeldure huur moeten vallen. Dan zou ik niet schromen om dat door te geven aan de wethouder die dat aan de ambtenaren door kan geven en ik ga er ook vanuit, ik kijk even achter me, dat het mogelijk ook al gewoon gebeurt. De plekken waar gebouwd kan worden, worden wel steeds schaarser en de PvdA heeft nog wel een plek voor ogen waar de nodige betaalbare huurwoningen kunnen komen. De Griend is een zoeklocatie voor sociale woningbouw. De verkeersontsluiting van die plek is echter ingewikkeld en deze bestuursperiode zou er een verkeersonderzoek uitgevoerd worden. Ik hoop dat dit zo snel mogelijk gaat gebeuren want op de Griend kunnen 100 betaalbare huurwoningen gebouwd worden en dat zijn woningen die echt broodnodig zijn.
Mijn vierde punt duurzaamheid. Duurzaamheid is de bestaanszekerheid van de toekomst en daarom vindt de Partij van de Arbeid het van groot belang om te blijven inzetten op de verduurzaming van Diemen en het bestrijden van de klimaatcrisis. Met de duurzaamheidsagenda wordt hier hard aan gewerkt. De duurzaamheidsagenda wordt volgend jaar geëvalueerd en er komt een nieuwe uitvoeringsagenda en de PvdA kijkt hier erg naar uit. Een aandachtspunt in het kader van duurzaamheid is de financiering van het Diemerbos. Het is een drukbezocht bos waar veel mensen.

De heer ADVOKAAT: Dank u voorzitter. Bij duurzaamheid denk ik ook aan het groen, bijvoorbeeld bij de Griend, maar u wilt daar woningbouw doen ten koste van het groen terwijl dat toch het medium is om hittestress tegen te gaan en dergelijke.

Mevrouw KUILMAN: Dank u voorzitter. Gelukkig kan er ook op hele mooie manieren gebouwd worden tegenwoordig en de plek van de Griend, dat een zoeklocatie is, is echt een gigantische locatie. Ik geloof drie voetbalvelden groot. Offer je één van die drie voetbalvelden op, dan kunnen er honderd woningen komen die echt heel hard nodig zijn. Voorzitter, een aandachtspunt in het kader van duurzaamheid is de financiering van het Diemerbos. Het Diemerbos wordt drukbezocht, veel mensen zoeken de verkoeling op op warmere dagen en het fonds waaruit het beheer van het Diemerbos betaald wordt is in de loop van volgend jaar leeg. Concrete afspraken over hoe het verder moet met de financiering van het Diemerbos zijn nog niet gemaakt. Dat baart de PvdA zorgen. In de kadernota zegt het college toe dat de raad bij de begroting uitgebreider hierover geïnformeerd wordt. We hopen dat er tegen die tijd een oplossing is voor de financiering en de motie van GroenLinks over het behoud van het Diemerbos dienen we met liefde mede in. En van grote bomen van het bos is het een kleine stap naar bloemen. Vanuit de gemeente worden vaak bloemen cadeau gedaan. Bijvoorbeeld als er een nieuw gemeenteraadslid wordt geïnstalleerd. Het is een heel mooi gebaar, maar niet altijd heel duurzaam en tijdens de informatieve raad vorige week kondigden we aan dat we een idee hadden voor een motie hierover. We wilden het college vragen zoveel mogelijk duurzame presentjes te geven als

alternatief voor bloemen en bloemen alleen te geven in situaties waarin dat passend of gewenst is. Het college leek dat idee te omarmen en de wethouder heeft toegezegd ermee aan de slag te gaan. Vandaar dat we ook geen motie indienen maar het college wel hartelijk bedanken voor deze toezegging en we gaan ervan uit dat in maart als deze raad afscheid neemt en een nieuwe raad wordt geïnstalleerd er een passend en duurzaam presentje is.
En als we het dan toch over planten en over duurzaamheid hebben. ProRail mag op haar grondgebied het schadelijke bestrijdingsmiddel glyfosaat gebruiken. Ook in Diemen ligt spoor van ProRail. De Partij van de Arbeid wil dat ProRail stopt met het gebruik van dit middel. Ze zijn het al van plan maar het jaartal waarin ze willen stoppen schuift ProRail steeds voor zich uit. En om ProRail een steuntje in de rug te geven dienen we een motie in.
Mijn laatste punt, financiën. Vorig jaar leek het erop dat de gemeente financieel zware tijden tegemoet zou gaan. Dat valt gelukkig alles mee. Door het solide financiële beleid van de gemeente van de afgelopen jaren, een goed gevulde algemene reserve en dat er toch meer geld komt vanuit het Rijk hoeven we in Diemen voorlopig niet te bezuinigen. Op de lange termijn komen er wellicht alsnog krappere tijden aan en in de notitie beweegbaar geld is inzichtelijk gemaakt waar de gemeente op kan besparen of bezuinigen. Het is fijn dat die notitie er is. Het is een heel helder document, maar de PvdA hoopt dat we hem voorlopig niet nodig gaan hebben.
Tot slot, voorzitter. De PvdA blikt terug op een bestuursperiode waarin veel is bereikt. Dit deden we samen met alle partijen in de raad, met het college en natuurlijk met de inwoners, verenigingen en andere Diemense organisaties. En hoewel er veel is bereikt, blijft er ook genoeg te doen. De PvdA blijft zich inzetten voor bestaanszekerheid, voor volkshuisvesting, voor duurzaamheid, voor de opvang van vluchtelingen en ontheemden en voor solide gemeentefinanciën. Dit doen we graag met jullie en met alle inwoners van Diemen want de PvdA is ervan overtuigd dat je samen meer bereikt.
De motie LHBTI+ informatiepunt luidt als volgt:

We stellen de raad voor om het volgende besluit te nemen:

We stellen vast dat:
- We in de maand juni (Pride maand) en op andere momenten zowel LHBTI+ rechten vieren als stilstaan bij de uitdagingen die er nog zijn;
- LHBTI+ rechten en de veiligheid van LHBTI+ personen nog steeds niet overal vanzelfsprekend zijn;
- Er veel desinformatie over LHBTI+ personen actief wordt verspreid, waardoor er onbegrip kan heersen;
- Veel (jonge) LHBTI+ personen, hun familie en vrienden zelf vaak vragen hebben.

We hebben nagedacht over en houden er rekening mee dat:
- Diemen een regenboog gemeente is en al sterk LHBTI+ beleid heeft;
- Alle inwoners van Diemen zich veilig moeten voeren;
- Er veel organisaties in Nederland zijn die informatie verstrekken over de LHBTI+ gemeenschap, beleid en rechten, maar niet iedereen weet waar deze informatie te vinden is.

We vinden dat:
- Informatie over LHBTI+ beleid, de gemeenschap en LHBTI+ organisaties makkelijk te vinden moet zijn voor onze inwoners;
- De gemeente Diemen een sterke verbinder is voor de LHBTI+ gemeenschap.

We vragen het college om:
- Op de gemeentewebsite een pagina aan te maken met informatie over het LHBTI+ beleid van de gemeente Diemen en hier ook informatie te delen over lokale en nationale LHBTI+ organisaties;

- Deze webpagina regelmatig bij te werken;
- Op het gemeentehuis informatiefolders beschikbaar te maken voor mensen met vragen over de LHBTI+ gemeenschap;
- Werknemers van de gemeente handvatten te geven zodat ze inwoners tijdig en met gevoel naar de juiste informatie weten te begeleiden.

Partij van de Arbeid	GroenLinks	VVD	D66
Sofie Kuilman	Yeliz Yildiz-Kaya	Veerle Voermans	Rick Poelwijk

De motie Geen glyfosaat langs het spoor luidt als volgt:

We stellen de raad voor om het volgende besluit te nemen:

We stellen vast dat:
- Spoorwegbeheerder ProRail een landelijke ontheffing heeft voor het spuiten met glyfosaat op eigen grondgebied om onkruid te bestrijden;
- Het spoor dat door onze gemeente loopt valt onder dat grondgebied;
- ProRail toegewerkt naar stoppen met glyfosaat, maar dat doel steeds vooruitschuift, inmiddels naar 2028.

We hebben nagedacht over en houden rekening met dat:
- Glyfosaat een schadelijk middel is;
- Er alternatieven zijn die vriendelijker zijn voor mens, dier en milieu.

We vragen het college om:
- Per brief het bestuur van ProRail te vragen per direct te stoppen met het gebruik van glyfosaat bij het bestrijden van onkruid op en rond het spoor in onze gemeente.

Partij van de Arbeid	GroenLinks
Sofie Kuilman	Tijl de Bruijn

De VOORZITTER: De motie LHBTI+ informatiepunt is motie nummer 9 en de motie over glysofaat langs het spoor is motie 10.

Mevrouw VAN MARION: Dank u voorzitter. Beste aanwezigen en luisteraars. De begroting vraagt ons om keuzes te maken, maar vandaag wil ik het in deze algemene beschouwingen niet hebben over een reeks onderwerpen aan besparingen maar van deze gelegenheid gebruikmaken om aandacht te vragen voor mensen die zelf nauwelijks keuzevrijheid hebben omdat ze elke dag klaarstaan voor een ander, onze mantelzorgers. Ze zorgen dag in dag uit voor een partner, ouder, kind, vriend of buur. Vaak uit liefde, vaak zonder klagen maar met een enorme belasting en ik weet inmiddels ook uit eigen ervaring hoe dat voelt. Ik werd onverwacht zelf mantelzorger. Het leverde mij mooie en dierbare contacten op maar ik werd er ook door overrompeld. Ik kwam van dichtbij in aanraking met hoe zwaar mantelzorg kan zijn. Hoe je hoofd overloopt, van alles wat je nog moet regelen en hoe moeilijk het dan is om ook nog voor jezelf op zoek te gaan naar ondersteuning.
Voorzitter, dat raakt mij en het raakt velen en daarom wil ik het er vandaag over hebben. De gemeente heeft een wettelijke taak om mantelzorgers te ondersteunen. Niet als extraatje, maar als opdracht. We moeten er alles aan doen om mantelzorgers in staat te stellen zorgtaken op een gezonde manier vol te houden want vaak hoor je ze niet maar hun dagen zijn gevuld met zorgen, regelen en zorgen dat alles blijft draaien. Onze gemeente doet al het nodige maar laten we de deur niet sluiten voor wat er nog meer nodig is. Die deur moet juist open want er speelt zoveel meer. De druk op mantelzorgers neemt toe terwijl het aantal mensen dat deze zorg kan en wil geven juist daalt. Ouderen blijven langer thuis wonen en

onze samenleving doet steeds vaker een beroep op mensen in de directe omgeving maar tegelijkertijd hoor ik steeds meer mensen zeggen dat ze het niet meer kunnen vanwege werk, gezondheid of andere verantwoordelijkheden. Die omgeving raakt langzaam uitgeput. Onze maatschappij schreeuwt wel om mantelzorgers en de mantelzorgers die we nog hebben moeten we koesteren. We moeten de drempels verlagen om mantelzorger te worden en de ondersteuning verbeteren voor wie het al is.
Een mogelijke verlaging naar 100 euro vinden wij dan ook onbegrijpelijk. Dagelijks hoor ik veel verhalen van mantelzorgers die mijn bewondering voor hen steeds weer vergroten maar ook verhalen die mij aan het denken zetten. Ik doe het zo graag hè maar ik ben eigenlijk best wel moe. Die zin hoor ik zo vaak en daarin zit alles. Je liefde, je toewijding maar ook je uitputting. Voorzitter, laten we mantelzorgers niet uitputten in hun goede bedoelingen.

Mevrouw KUILMAN: Voorzitter, ik hoor mevrouw Van Marion een heel mooi pleidooi houden voor waardering van mantelzorgers en ik denk dat heel veel mensen hier in de zaal die waardering ook met haar delen maar ik zou toch even een misvatting uit de lucht willen halen want die verlaging van het mantelzorgcompliment staat in de notitie over beweegbaar budget. Het is een manier om geld te besparen maar het is dit jaar helemaal niet nodig om iets met die notitie te doen. Dus voordat we onrust veroorzaken en mensen denken dat dat mantelzorgcompliment omlaaggaat, wil ik deze informatie wel even duidelijk in het debat brengen.

Mevrouw VAN MARION: Dank u wel maar dit hebben wij ook zo begrepen en ik heb alleen opgenoemd dat het mogelijk verlaagd zou kunnen worden in dat kader maar de motie roept ook op om het helemaal niet te verlagen.

Mevrouw KUILMAN: Dank u voorzitter. U zegt dus dat u een motie indient die oproept om het compliment helemaal niet te verlagen maar nogmaals, een verlaging is nu niet aan de orde. Dus u kunt natuurlijk uitspreken van we willen dat het nooit verlaagd wordt maar het verlagen is geen sprake van nu.

Mevrouw VAN MARION: Voorzitter. Laten we dat dan ook structureel vastleggen straks. Dan zijn we het met elkaar eens. Maar voorzitter, hoe zorgen we er nu voor dat onze mantelzorgers niet overbelast raken maar mentaal gezond blijven? Laten we daar samen verder kijken naar wat mogelijk is. Misschien meer dan alleen een vorm van waardering. Wij doen daarom twee voorstellen. Als eerste een ambtswoning met toekomst. De ambtswoning wordt op dit moment uitsluitend bewoond door de burgemeester en heeft geen publieke of.

De VOORZITTER: Weet mijn vrouw dat al dat ik er alleen woon? Ik hoop niet dat ze meeluistert.

Mevrouw VAN MARION: Voorzitter. De ambtswoning wordt op dit moment bewoond door de burgemeester en zijn vrouw.

Mevrouw KUILMAN: Voorzitter, heeft u ook niet nog een papagaai?

De VOORZITTER: Zeker, ja. Die mogen we zeker niet vergeten.

Mevrouw VAN MARION: Voorzitter. De ambtswoning heeft op dit moment geen publieke of bestuurlijke functie. In het beweegbaar budget wordt genoemd.

Mevrouw VAN ‘T RIET: Voorzitter. Het is de woning voor de burgemeester. Dat is een publieke functie. Dus misschien goed om dat even uit uw betoog te schrappen. Het heeft een publieke functie. Het is een woning voor de burgemeester.

Mevrouw VAN MARION: Klopt, maar er kan iets heel moois, waardevols voor terugkomen.

Mevrouw VAN ‘T RIET: Dat maakt niet dat wat u zei juist is. Dus u mag met ideeën komen, maar het is fijn als u het inleidt met de juiste bewoordingen.

Mevrouw VAN MARION: Dank u wel GroenLinks. In het beweegbaar budget wordt genoemd dat deze woning op termijn mogelijk een andere bestemming zou kunnen krijgen, niet met het doel om nu al te verkopen maar als richtinggevend. Signaal om te verkennen of deze locatie in de toekomst een maatschappelijke functie kan vervullen. Wij denken dan aan een plek waar mantelzorgers tijdelijk hun zorgtaken kunnen overdragen. Een respijthuis gecombineerd met een hospice zodat palliatieve zorg ook dichter bij huis kan. Dit zien wij als een waardevolle aanvulling voor Diemen en kan precies bieden wat veel inwoners nodig hebben op die kwetsbare momenten. Voorzitter, het gaat nadrukkelijk om een verkenning. Onafhankelijk Diemen staat open voor de mogelijkheid dat hier in de toekomst een andere invulling aan wordt gegeven en we zorgvuldig moeten kijken naar de kansen en behoeften voor Diemen, met oog voor alle gevoeligheden die hierbij kunnen gaan spelen. Voor ons staat wel de maatschappelijke meerwaarde voorop.
Ten tweede, maak mantelzorgwoningen mogelijk. Diemen biedt deze mogelijkheid nu nog niet. Toch zou dit voor veel mensen een uitkomst zijn. Een mantelzorgwoning maakt het mogelijk dat een naaste dichtbij woont zonder in hetzelfde huis toe te hoeven wonen. Zo blijven ze zelfstandig maar hebben ze toch de zorg dichtbij. Deze twee voorstellen zijn voor Onafhankelijk Diemen een duidelijke stip op de horizon. We hebben hier al vaker aandacht voor gevraagd en blijven dat doen want de druk op mantelzorgers neemt toe en inwoners willen palliatieve zorg en ondersteuning dicht bij huis en wij geloven dat er altijd hoop is als we bereid zijn om samen anders te kijken en te denken.
Als laatste over waardering op maat. De huidige mantelzorgwaardering is een standaard cadeaubon van 150 euro. Onafhankelijk Diemen vindt dit geen keuzevrijheid en daarom te beperkt. Niet iedereen ervaart deze cadeaubon als passend. Sommigen zouden liever kiezen voor een ander gebaar. Daarover hebben we een motie ingediend want wij willen toewerken naar die keuzevrijheid, de mogelijkheid voor onze mantelzorgers om zelf te bepalen welke waardering ze het meest passend vinden. Ook willen wij de dag van de mantelzorg op of rond 10 november benutten als een jaarlijks moment waarop deze waardering zichtbaar en voldoende wordt gemaakt. Misschien door een persoonlijke uitreiking.

Mevrouw VAN ‘T RIET: Dank u voorzitter. Ik denk dat mevrouw Van Marion zich bewust is dat er al daadwerkelijk veel aandacht wordt gegeven aan de dag van de mantelzorg. U doet het nu echt net voorkomen alsof daar in deze gemeente geen aandacht voor is maar er wordt juist uitgebreid echt bij stilgestaan en mantelzorgers worden uitgenodigd voor die dag van de mantelzorg.

Mevrouw VAN MARION: Voorzitter. Daar ben ik heel erg bekend mee maar nu sturen we de cadeaubon nog op en dat kost ons 2500 euro. Waarom kunnen we dat niet koppelen aan elkaar zodat we dat op die dag persoonlijk uitreiken? Het scheelt een hoop geld.

Mevrouw VAN ‘T RIET: Dank u voorzitter. Wilt u dan dat mensen hem verplicht op komen halen? Er zijn misschien mensen die helemaal niet naar die dag toe willen of kunnen komen. Dus moet iedereen hem verplicht op komen halen of kunnen we de mensen die niet naar die dag komen hem misschien toch gewoon opsturen?

Mevrouw VAN MARION: Ik denk dat we die mogelijkheid zeker ook moeten kunnen toepassen maar ik ga ervan uit dat iedereen op zo'n dag daarbij wil zijn maar we gaan niks verplichten. Dat lijkt ons niet goed.

Mevrouw VAN 'T RIET: Voorzitter. Het zijn mantelzorgers, die hebben het druk. Die willen de dag dat ze misschien even tijd hebben om andere dingen te doen graag zelf invullen. Dus echt nooit zal 100% van de mantelzorgers naar zo'n mantelzorgdag komen.

Mevrouw VAN MARION: Maar u vult dat nu in voor de mantelzorgers. Laten ze dat zelf beslissen en daarvoor dienen we die motie in zodat we eerst op onderzoek kunnen gaan wat zij nou het meest passend vinden. En als dat iets anders is, dan kan dat ook maar dat horen we dan na het onderzoek.
Ik rond af. Aan alle mantelzorgers in Diemen wil Onafhankelijk Diemen zeggen wij zien jullie, wij horen jullie en we willen beter naar jullie luisteren want jullie inzet is onbetaalbaar. Laten we samen, ook in tijden van krapte, werken aan een Diemen dat zorgt voor wie zorgt. Wij bieden twee moties aan en één amendement. Passende mantelzorgwaardering, dierenwelzijn opnemen in de begroting en het amendement tulpenfestival.

De VOORZITTER: U noemt het wel tulpenfestival maar u heeft nog niet verteld wat de uitspraak is en wat het verzoek is. Kunt u dat nog even herhalen?

Mevrouw VAN MARION: Mag de heer Sikking dat doen?

De VOORZITTER: We hebben afgesproken dat we één spreker zouden doen. Heeft u dat niet bij de hand?

Mevrouw VAN MARION: Ik heb dat niet bij de hand.

De VOORZITTER: Dan verzoek ik de heer Sikking om dat nog even naar voren te brengen.

De heer SIKKING: Dank u voorzitter. Het is waarschijnlijk niet helemaal nieuw dat Diemen 800 jaar bestaat en dat we volgend jaar nieuwe verkiezingen hebben. Dus ik wil dit tulpenfestival wel eventjes benoemen. Het dictum is dat op pagina 65 Samen besturen de tekst aangepast zou kunnen worden in de gemeenteraadsverkiezing van 2026. We stellen een eenmalige verhoging van het budget raadscommunicatie voor ten behoeve van de gemeenteraadsverkiezingen op 18 maart 2026 met een bedrag van 20.000 euro's. Dit bedrag is onder meer voor de verkiezingscampagne in de krant, de organisatie en verkiezingsdebatten. Een bedrag van 15.000 euro is bestemd voor het afscheid nemen van de raadsleden die na de verkiezingen niet meer terugkomen en een kennismaking met de nieuwe raadsleden door de bewoners te ontmoeten op een tulpenplukdag. Dit mede gelet op de feestelijkheden rond het 800-jarig bestaan van Diemen en dan ook de nieuwe tabel met ontwikkelingen op pagina 65 en pagina 77 conform aan te passen. Dat was het dictum, voorzitter, maar ik denk dat er nog veel meer uitleg nodig is.
De motie Passende waardering voor mantelzorgers luidt als volgt:

We stellen de raad voor om het volgende besluit te nemen:

We stellen vast dat:

- Gemeenten sinds de invoering van de Wmo 2015 verantwoordelijk zijn voor de waardering van mantelzorgers;
- Diemen momenteel een jaarlijkse waardering van € 150 in cadeaubonnen biedt, een bedrag dat sinds 2015 niet is aangepast;
- Mantelzorgers onmisbaar zijn in de ondersteuning van naasten en bijdragen aan het welzijn van inwoners en het ontlasten van de zorg;
- De druk op mantelzorgers toeneemt, onder andere door vergrijzing en personeelstekort;
- Diemen naar schatting zo'n 2300 mantelzorgers telt, van wie ongeveer 600 zich zwaar of overbelast voelen;

- Markant een belangrijke rol speelt in de signalering en ondersteuning van mantelzorgers.

We hebben nagedacht over en houden rekening met:
- Het belang van een vorm van waardering die aansluit bij de persoonlijke behoeften en voorkeuren van mantelzorgers;
- De behoefte aan keuzevrijheid, omdat niet iedere mantelzorger dezelfde vorm van erkenning als passend ervaart;
- De mogelijke waarde van alternatieve vormen van waardering, zoals ontspannende activiteiten of sociale ontmoetingen;
- De symboliek van de jaarlijkse Dag van de Mantelzorg (10 november) als vast moment om waardering zichtbaar te maken.

We vinden dat:
- Mantelzorgers recht hebben op waardering die betekenisvol en passend is;
- Keuzevrijheid belangrijk is om aan te sluiten bij de diversiteit onder mantelzorgers;
- De financiële vergoeding van € 150 voor velen waardevol is en behouden moet blijven als optie;
- De gemeente zichtbaar betrokken moeten blijven bij de waardering van mantelzorgers.

We roepen het college op om:
- Te zorgen dat het bedrag van € 150 als keuzeoptie behouden blijft voor mantelzorgers die dit wensen;
- In samenspraak met Markant en mantelzorgers in 2025 te inventariseren welke alternatieve vormen van waardering gewenst zijn en deze voorstellen uit te werken;
- De raad voor het tweede kwartaal van 2026 te informeren over de uitkomsten, de betrokkenheid van mantelzorgers en mogelijke vervolgstappen richting een keuzegerichte mantelzorgwaardering;
- Te onderzoeken of de waardering structureel kan worden gekoppeld aan de jaarlijkse Dag van de Mantelzorg.

Onafhankelijk Diemen
Angelique van Marion

De motie Inzicht en versterking van dierenwelzijn in de begroting luidt als volgt:

We stellen de raad voor om het volgende besluit te nemen:

We stellen vast dat:
- Dierenwelzijn belangrijk is voor een fijne, duurzame samenleving;
- De gemeente Diemen de verantwoordelijkheid heeft om dierenwelzijn te bevorderen en de inzet hiervoor heeft vastgelegd in de Nota dierenwelzijn;
- Diemen meerdere keren is genomineerd als ‘meest diervriendelijke gemeente’;
- De gemeente structureel geld uitgeeft aan dierenwelzijn, o.a. voor opvang, toezicht, educatie en natuur;
- De uitgaven voor dierenwelzijn nu niet duidelijk zichtbaar zijn in de begroting waardoor het lastig is om te zien wat er precies gebeurt op dit gebied.

We hebben nagedacht over en houden rekening met:
- Dierenwelzijn, net als andere onderdelen van de begroting, duidelijke doelstellingen en meetbare resultaten nodig heeft;
- Transparantie in de begroting de controlerende taak van de raad versterkt;

- Andere gemeenten, zoals Amsterdam, Utrecht en Groningen, maken dierenwelzijn zichtbaar in hun begroting via aparte paragrafen, beleidsdoelen of indicatoren, wat bijdraagt aan een beter inzicht en beleid;
- We streven naar meer overzicht en inzicht, op een manier die uitvoerbaar is binnen bestaande processen en systemen;
- Er geen wettelijke belemmeringen zijn voor het bundelen of markeren van dierenwelzijnsuitgaven.

We vinden dat:
- Inzicht in de inzet en voortgang op dierenwelzijn bijdraagt aan effectief beleid;
- Diemen met een transparante begrotingsstructuur haar voorbeeldrol als diervriendelijke gemeente kan versterken.

We verzoeken het college om:
Vanaf de eerstvolgende PC-producten dierenwelzijn (zoals uitgaven opvang, toezicht, educatie en natuur) op te nemen in de begroting, met:
- Duidelijke doelstellingen;
- Meetbare resultaten;
- Inzicht in de voortgang op de Nota dierenwelzijn.

Daarbij te onderzoeken:
a. Welke bestaande uitgaven te maken hebben met dierenwelzijn en hoe die gebundeld of gemarkeerd kunnen worden.
b. Of er een herkenbare (sub)post kan komen in de begroting.
c. Welke knelpunten er zijn en hoe die opgelost kunnen worden.
d. Wat we kunnen leren van de werkwijze van andere gemeenten.

En dit mee te nemen bij een eventuele actualisatie van de Nota dierenwelzijn.

Onafhankelijk Diemen
Angelique van Marion

Het amendement Kennismaking nieuwe raad ‘Tulpenfestival’ luidt als volgt:

We stellen vast dat:
- Diemen volgend jaar 800 jaar oud wordt en dat vieren we van 29 maart tot en met 30 september 2026;
- Het jubileumjaar start met een feest tijdens de Grote Diemer Verjaardag op 29 maart 2026;
- In de maanden daarna er van alles is te doen en te beleven, grote en kleine activiteiten, van wandeltocht tot festival, van de lancering van een fotoboek tot sporttoernooi;
- In maart 2026 een nieuwe gemeenteraad wordt geïnstalleerd;
- Op het Museumplein in Amsterdam in januari van dit jaar een tulpenpluktuin is aangelegd in het teken van het 750-jarig bestaan van Amsterdam.

We hebben nagedacht over en houden rekening met:
- Een feestelijke start van de nieuwe raadsperiode en presentatie van de nieuwe gemeenteraad onderdeel kan zijn van het jubileumjaar;
- Een dergelijk kennismakingsevenement van de nieuwe gemeenteraad met de inwoners niet voldoet aan de subsidievoorwaarden en niet in aanmerking komt voor een subsidie vanuit de Stichting Diemen800;
- Een Tulpenfestival op het Van Markenplantsoen op zondag 26 april 2026 - waarbij inwoners gratis een bos tulpen kunnen plukken en kennis kunnen maken met de (op)nieuw gekozen raadsleden - een waardevolle festiviteit is;

- De tulpen biologisch verantwoord (pesticide vrij) gekweekt worden;
- De kosten voor een dergelijke festiviteit € 15.000 bedragen.

We stellen de raad voor om het volgende besluit te nemen:

De Kadernota 2026 vast te stellen, maar als volgt aan te passen:

- Op p. 65 Samen besturen de tekst als volgt aan te passen
  Gemeenteraadsverkiezingen 2026
  We stellen voor een eenmalige verhoging van het budget Raadscommunicatie ten behoeve van de gemeenteraadsverkiezingen op 18 maart 2026 met een bedrag van € 20.000. Dit bedrag is onder meer voor verkiezingspagina's in de krant, de organisatie van verkiezingsdebatten. Een bedrag van € 15.000 is bestemd voor het afscheid nemen van raadsleden die na de verkiezingen niet terugkeren. En een kennismaken met de nieuwe raadsleden, door de bewoners te ontmoeten op een Tulpenplukdag. Dit mede gelet op de feestelijkheden rond het 800-jarig bestaan van Diemen.
- De tabel Nieuwe ontwikkeling op p. 65 en p. 77 conform aan te passen.

Onafhankelijk Diemen	Ouderenpartij Diemen
Jan Sikking	Peter Prins

De VOORZITTER: Als dat nodig is, dan komt dat later aan de orde. Dan gaan we nu nog even de ingediende moties nummeren. De motie over mantelzorgers wordt motie nummer 11. De motie over dierenwelzijn wordt motie 12 en het amendement over het Tulpenfestival wordt amendement nummer 2.
Dan waren dat de algemene beschouwingen. Dan bent u nu nog in de gelegenheid om nog kort te reageren op de inbreng, zoals gedaan door de andere fracties, voor zover dat nog nodig is. Dan ga ik weer dezelfde volgorde af zoals de sprekers van de algemene beschouwingen.

Mevrouw VAN 'T RIET: Dank u voorzitter. Ik wil eigenlijk vooral reageren op Onafhankelijk Diemen. Ze hebben twee moties en een amendement. Ze hebben tien minuten de tijd gehad om ook duidelijk te maken waarom ze die moties en amendementen willen indienen en ik vind het toch heel jammer dat ze niet gewoon in zo'n betoog de tijd nemen om even goed toe te lichten waar zo'n motie of amendement mee samenhangt maar dat ze inderdaad zo na afloop nog even roepen dat ze ook nog een motie hebben en een amendement hebben waarover ze verder niks gaan zeggen. Het betoog is bedoeld om toch echt te laten zien waar je voor staat en die moties zijn daar een onderdeel van. Het is jammer dat zoiets gewoon dan maar even wordt afgeraffeld. Dat wil ik toch zeker meegeven voor een volgende keer aan Onafhankelijk Diemen om zichzelf serieus te nemen.

Mevrouw VOERMANS: Dank u voorzitter. Wij zullen in de tweede termijn reageren op de moties en amendementen.

De heer POELWIJK: Voorzitter. Ik hoor vooral heel veel breed draagvlak voor het toevoegen van betaalbare woningen, ook een aantal betogen voor het toevoegen van meer middensegment. Ik denk dat deze coalitie er ook al heel hard aan werkt, dat wij ruim 500 woningen in het middeldure segment in onze plancapaciteit hebben. Daar mag natuurlijk altijd een stapje bij maar daar zijn we echt serieuze stappen aan het nemen voor zowel sociale huur, mensen met de laagste inkomens maar ook juist die groep die daar net boven zit, dat we daar serieuze aantallen woningen voor toevoegen en dat draagt, denk ik, bij aan de diversiteit en de veerkracht van onze gemeenschap.

Mevrouw KUILMAN: Dank u voorzitter. Ik heb nog wel een vraag aan de Ouderenpartij Diemen want ik hoorde de heer Prins eigenlijk bijna helemaal aan het einde van zijn betoog in het interruptiedebatje met GroenLinks zeggen van we hebben echt nog wel plannen en ideeën en we komen nog wel met moties naar de raad toe en met voorstellen als dat nodig is. Maar ik heb altijd geleerd dat de kadernota bij uitstek het moment is om die plannen uit de doeken te doen, omdat er dan ook in aanloop naar de begroting toe nog geschoven kan worden, geld gezocht kan worden. Dus ik ben eigenlijk heel benieuwd of de heer Prins nog een tipje van de sluier kan lichten als het over zijn plannen gaat.

De heer PRINS: Nee voorzitter, dat kan ik niet en dat zal ik ook niet doen. Vroeger was het besef, was het zo dat de begroting was het hoogtepunt van het raadsjaar, het bestuurlijk jaar. Tegenwoordig is dat verschoven naar de kadernota maar ik heb ook altijd beweerd dat je tussen de begroting, voor en na de begroting het hele jaar door politiek actief kunt zijn en moties en initiatieven en dergelijke vragen kunt indienen en dat hebben we altijd gedaan en dat zullen we ook de komende negen maanden niet nalaten.

Mevrouw KUILMAN: Voorzitter, ik ben dat natuurlijk ook volledig met de heer Prins eens dat je ook buiten de begroting en kadernota niet actief kunt zijn en voorstellen in kan dienen maar dan is mijn voorzichtige conclusie nu dat aan de hand van de kadernota de Ouderenpartij Diemen dus geen ideeën heeft.

De heer PRINS: Voorzitter, genoeg ideeën en die hebben we de afgelopen drie jaar en zeven jaar en elf jaar ook al gespuid. Dus daar zal het de komende negen maanden niet aan ontbreken. Alleen, ik hoef hier nu geen uitsluitsel te geven wat we dan precies zullen aanpakken. Misschien is het u niet ontgaan dat we de afgelopen weken ook heel erg veel tijd hebben gestoken in het doorgronden en het boven water halen van allerlei informatie over de plannen bij de Weesperstraat. Wij kiezen zelf het moment ook van onze eigen inzet.

De heer POELWIJK: Voorzitter, om daar nog even kort op door te gaan. Het college heeft voor het komende jaar nog concrete initiatieven die ontplooid worden. Van de Ouderenpartij Diemen horen wij op dit moment niets voor het komende jaar. Is het dan niet juist de Ouderenpartij Diemen die een beetje uitgeregeerd is?

De heer PRINS: Voorzitter, als deze periode, dit onderdeel van de agenda bedoeld is voor jij bakken, dan stel ik voor gauw over te gaan tot de pauze.

De heer POELWIJK: Voorzitter, ik concludeer alleen maar dat de heer Prins het college verwijt dat er geen ideeën komen. Die zijn er volgens mij wel degelijk. Vervolgens komt er aan de andere kant niets van de heer Prins zelf inhoudelijk. Dus dan zou ik inderdaad de vraag stellen is dan het verwijt dat de heer Prins het college maakt, uitgeregeerd zou zijn, is dat dan niet juist van toepassing op de heer Prins?

De heer PRINS: Voorzitter, waar slaat dit op? We hebben een motie ingediend over een buurtrechtbank. Hebt u daar niet genoeg aan?

De heer POELWIJK: Nou voorzitter, ik vind als u zegt van ik loop nog over van de ideeën en die zult u de komende maanden wel zien en mevrouw Kuilman vraagt, kunt u een tipje van de sluier oplichten van wat er nog komt? Vervolgens komt er niets. Dan vraag ik me af of het niet gewoon gerechtvaardigd is om te stellen dat de Ouderenpartij Diemen uitgeregeerd is. En dan kunt u daar heel direct op reageren maar ik stel u een vraag over de ideeën van de Ouderenpartij Diemen en ik zie dat daar maar niets of zeer beperkt iets van komt.

De heer PRINS: Wat nog komt zult u wel zien. Wat we hebben gedaan kunt u terugvinden in de archieven en in iBabs en dan zult u niet teleurgesteld zijn over de inzet van onze fractie in de afgelopen twaalf, elf jaar.

De heer SIKKING: Dank u voorzitter. Het is wel duidelijk wat bij ons een speerpunt is geworden en als ik een bijzin maak die niet gepast is, word ik altijd op mijn vingers getikt en dat ga ik nu ook doen bij GroenLinks. U zegt dat wij onszelf serieus dienen te nemen. We zijn bloedserieus en uiterst serieus en ik zou graag willen dat u deze laatste zin even terugneemt want u kunt niet in onze agenda kijken en u kunt er niet over oordelen wat voor ons serieus is.

De VOORZITTER: Dan stel ik voor om te schorsen en ik stel voor om te schorsen tot vijf over vier.

De VOORZITTER: Ik heropen vergadering. Wij gaan naar de reactie van het college in eerste termijn waarbij ook wordt ingegaan op de preadviezen maar kort. Het college heeft dus preadviezen geformuleerd op de moties en amendementen, althans één amendement als het gaat om het Tulpenfestival. Daar is geen preadvies voor gevraagd. Dus daar vindt u geen preadvies voor in de stukken maar in iBabs vindt u uiteraard, en daar heeft u al eerder kennis van kunnen nemen, de preadviezen zoals geformuleerd door het college. Ik stel dus voor dat het college ook puur de kern van het preadvies herhaalt of in ieder geval gebruikt in hun betoog. Dus dat hoeft niet in detail te gebeuren maar de preadviezen maken ook gewoon onderdeel uit van de beraadslaging. Dus daar kan ook naar verwezen worden, ook door de fracties en we gaan er dus ook gewoon vanuit dat u allemaal die preadviezen heeft gelezen en ook ziet als reactie van het college dat daar geen onduidelijkheid over bestaat. Uiteraard kan het college ook reageren op de andere opmerkingen en vragen die gedaan zijn tijdens de algemene beschouwingen.

Wethouder KLAASSE: Dank u voorzitter en dank aan de inbreng van de verschillende raadsfracties, zowel de grote lijnen als de details. Heel erg fijn dat er zoveel positieve woorden zijn. Het college werkt hard, uiteraard met een ambtelijke organisatie die bijzonder hard werkt, bijzonder ambitieus is. Al 15 jaar met een groot deel dezelfde partijen. Het lijkt erop dat sommige mensen daar teleurgesteld over zijn. Misschien ook wel omdat sommige partijen zeggen van dit college heeft geen visie maar misschien is de visie dusdanig hetzelfde als van bepaalde partijen die zeggen van goh, daar had ik ook makkelijk bijgepast als coalitiepartner. Dat dat tot nu toe nog niet gebeurd is. Misschien is daar een punt van reflectie dan ook wel op zijn plaats want ik heb meneer Prins zeven jaar geleden al horen zeggen dat destijds het toen aantredende college eigenlijk vooral heel veel oude wijn in nieuwe zakken was. Dus eigenlijk kunnen we constateren dat de afgelopen zeven jaar het commentaar van de Ouderenpartij Diemen niet heel erg gewijzigd is. Ik denk vooral heel veel zure wijn in oude zakken en misschien in de loop der tijd verder verzuurd geraakt.

De heer PRINS: Voorzitter. Daar heeft die op gestudeerd zou ik bijna zeggen maar het is niet zo erg als de wethouder suggereert. Dat ik zeven jaar geleden waarschijnlijk voor het laatst de term oude wijn in nieuwe zakken heb gebezigd betekent dat ik er in de loop van die zeven jaar toch wel ook iets anders over ben gaan denken en ook complimenten heb uitgedeeld, ook via de woorden van de heer Geerts weer vanmiddag over het lof aan de bestuurders en dat geldt ook voor de huidige collegeleden maar ook de vorige collegeleden over wat er tot stand is gebracht in Diemen en we hebben met z'n allen Diemen een stukje beter en mooier en levendiger en leefbaarder gemaakt. Alleen u weet van onze kant ook dat wij daar altijd een kritische noot bij zetten en dat zullen we altijd blijven doen.

Wethouder KLAASSE: Voorzitter. Het komt toch volgens mij best wel weer goed bij elkaar, dus de verzuring valt inderdaad dan misschien toch wel mee. Ik denk dat wij inderdaad de afgelopen vijftien jaar de gemeente Diemen goed bestuurd hebben. Het is fijn dat u dat ook

erkent en herkent en dat misschien ook de visie die u heeft, dat u die ook wel herkent in de lijn die we met elkaar volgen en ik denk ook dat inderdaad we moeten als gemeente niet genoegzaam zijn ondanks alle complimenten die we krijgen van de ombudsman uit de burgerpeiling want ik denk dat inderdaad de samenwerking ook met uw raad en ik denk eventjes bijvoorbeeld aan de verbreding van de Diemerbrug, dat is uiteraard gebeurd. U heeft dat ooit ook een keer aangegeven als een goed plan, dus ik denk dat we inderdaad niet genoegzaam moeten zijn en met elkaar moeten leren naar hoe we kijken naar Diemen en hoe we Diemen nog beter maken en die 60% is inderdaad een bizar hoog percentage. U had nog wel eventjes de half vol half leeg gedachte. Nou dat wil ik wel eventjes in precies perspectief plaatsen. Gemiddeld in Nederland is het 27%, het is een vijfpunt schaal. Dus 1, 2, dan doe je het niet goed, 3 waar mensen soms bij een enquête heel genoegzaam zeggen van nou laat ik maar overal 3 invullen, dat is neutraal. 4 en 5 dan heb je dus echt een trigger dat iets goed is gegaan. Bij Diemen wordt dus 60% die 4 en 5 aangekruist en bij andere gemeenten maar 27% die 4 en 5. Dus dat is echt wel een bijzonder groot verschil en dan hebben we natuurlijk ook nog de categorie neutraal, de mensen die misschien niet zo heel veel verbinding hebben met Diemen. Ik denk dat we daar of met hen überhaupt met hun gemeente, daar moeten we denk ik ook met elkaar wel iets aan blijven doen en dat is in Diemen 31%. Met andere woorden, we zouden het ook om kunnen draaien en dan is 7% negatief en dat vind ik een relatief klein percentage als je dat zeker ook vergelijkt met andere gemeenten met andere woorden. 93% is niet negatief in Diemen als je die 31% neutraal daar ook dus bij optelt. Dus het is niet half half maar het is de 93% om 7, zo zou je het ook kunnen zien.
De VVD heeft opmerkingen gemaakt over de OZB verhoging. Het hangt natuurlijk altijd wel heel erg af van de prijs van de woning en of de woning relatief sneller stijgt dan andere woningen in Diemen in prijs want dan heb je wel een hogere rekening. Dus wat dat betreft is dat natuurlijk wel waar. Het betreft gemiddelde. Grofweg is een gemiddeld huis in Diemen. Volgens mij zit dat net onder de vijf ton maar inmiddels gaat het door de vijf ton volgens mij heen want het verandert natuurlijk wel elk jaar. Daar hoort ongeveer een OZB bij van 300 euro maar daar komt ook telkens weer wat bij en inderdaad, we kiezen voor de tweede keer voor een verhoging van 5%. 5% van 300 is 15 euro maar inderdaad, als een huis een miljoen is, dan is het bijvoorbeeld al sowieso het dubbele en op het moment dat een huis een miljoen is geworden doordat de buurt ook flink vooruit is gegaan omdat we daarin geïnvesteerd hebben en dat daardoor die huizenprijzen meer dan gemiddeld zijn gestegen ten opzichte van de rest van Diemen, dan zit daar nog weer een extra markt in. Dus u heeft helemaal gelijk dat niet elk huis natuurlijk met 15 euro stijgt. Voor het gemak heeft u ook al gelijk twee jaren in één. Elk jaar komen er inderdaad wel weer een paar tientjes bij en we blijven wel achter. Ik denk dat u die grafiek wel gezien heeft, we blijven wel achter bij die inflatiecorrectie en dat is dus ook echt nodig omdat we hebben ook gewoon meer kosten met alles wat we moeten doen in Diemen.
Dus u heeft een punt als u zegt van kunnen we het niet eventjes stabiliseren, kunnen we niet even op die 2,1% blijven. Dat doen we bijvoorbeeld wel voor de niet-woningen omdat we vinden dat we daar eigenlijk al best wel aan de hoge kant zitten maar bij de gewone woningen zitten we al aan de lage kant en we willen niet dat we over een paar jaar ineens een inhaalslag moeten maken zoals ze dat in Amsterdam hebben gedaan met 25%. Dus wij vinden dit de meest verantwoorde manier om financieel beleid te voeren gezien alle omstandigheden, gezien ook de donderwolken die wat verder in de toekomst liggen en gezien het feit dat we niet een volgend college, ik weet niet of meneer Prins daar onderdeel van uitmaakt, maar een volgend college dat we daar dan in één klap een veel hogere verhoging van de OZB moeten toepassen. Dus daarom willen we het stapje voor stapje doen en we vinden 5% echt een verantwoorde stap en wat ik zeg, we zitten nog onder het niveau van 2020 als we kijken naar het prijspeil van 2020. Dus per saldo is er nog gewoon wel wat ruimte.

De heer PRINS: Dank u voorzitter. De heer Klaasse begint natuurlijk al een beetje vooruit te lopen net als ik straks op de verkiezingen en op na de verkiezingen over deelname aan het

college maar is hij zelf bereid om zijn wethouderschap van financiën voor te zetten in een volgend college want hij zou welkom zijn met zijn kennis en ervaring?

Wethouder KLAASSE: Voorzitter. Ik vind het wel een sympathiek compliment maar volgens mij moeten daar nog heel veel andere beslissingen ook voor genomen worden en volgens mij gaat het daar bij deze kadernota niet over.
Verder verschillende partijen die ook denk ik een van de grootste ambities voor Diemen hebben benoemd, namelijk een nieuw zwem- en sportcomplex in Diemen-Zuid. Ik denk dat dat geheel terecht is. Dat wordt ook een stevig dure investering maar wel iets waarbij we onze gemeenschap ook op een hele goede manier bedienen. Uiteraard zijn die bouwkosten ook allemaal gestegen, dus er moet echt over een paar jaar als er gekeken wordt wat er precies wordt neergezet, afgewogen worden van wat voor ambities hebben we allemaal, wat willen we allemaal en hoe zijn die bouwkosten verder ontwikkeld en voor een deel zou je daar de algemene reserve voor kunnen inzetten want die is gelukkig op een hoog niveau en door de algemene reserve in te zetten zou je eventueel kunnen kijken of je de exploitatielast van de gemeente Diemen per jaar kan terugbrengen maar dat is een hele grote ambitie die ook relatief veel geld kost maar waar je ook op lange termijn heel veel profijt van hebt. Dus ik denk dat dat een heel mooie ambitie is waar dit college ook mee doorgaat en als u in de bestuurlijke termijnagenda kijkt, dan ziet u dat er nog een detailhandelsvisie komt, een sportnota komt, onderwijskansenbeleid en dan heb ik het alleen nog maar over mijn eigen portefeuille. Dus er komen echt nog wel. Misschien dat mijn collega's zo dadelijk ook nog even een rijtje opdreunen zoals evenementenbeleid. Dus er komt nog heel veel aan en ik kijk ook met heel veel interesse uit naar al uw initiatieven, niet alleen vandaag maar ook in de komende negen maanden.

Wethouder VAN DEN BERG: Dank u voorzitter. Dank u voorzitter. Ik ga niet verder met het rijtje hoor. Alleen dan de actieagenda, die wil ik wel even noemen omdat ik daar toch wel heel erg trots op ben dat we die nog gaan neerzetten deze periode.
Voorzitter. Heel veel mooie woorden zijn er gezegd door de fracties. Dank ook voor de complimenten van onder andere PvdA en GroenLinks met betrekking tot de totstandkoming van het AZC. Ik zal ook zorgen dat die bij het COA terechtkomen maar zeker ook bij onze medewerkers die hier heel hard aan hebben en blijven werken. Maar voorzitter, tijdens die mooie algemene beschouwingen zijn er ook een aantal dingen gezegd waar ik ook nog eventjes op wil reageren voordat ik naar de moties ga.
Ik begin eventjes bij mijn favoriete onderwerp en dat is participatie. Een onderwerp waar ik vorige week ook een discussie heb gehad met de andere heer De Jong en waar ik toen precies hetzelfde heb gezegd als toen. Geef mij de alternatieven. Geef mij aan waar u vindt dat het niet goed is gegaan. Geef mij aan wat er daar anders had gemoeten op basis ook van de participatieplannen die u altijd als informatie krijgt waarbij wij altijd maatwerk leveren, waarbij wij kijken wat voor inwoner woont hier. Wat voor project gaan wij doen. Wat voor momenten zijn er nodig. Welke middelen zijn er nodig. Hebben we onverhoopt een coronaperiode zodat we aangepaste participatie moeten doen zodat er geen stilstand is in onze gemeente maar we door kunnen gaan met de ontwikkelingen die we hebben en die we willen uitvoeren voorzitter. Dus ik vind het eigenlijk wel heel boud gesteld van Ons Diemen en dat ik dan twee keer achtereenvolgens moet vragen om kom dan met ideeën. Kom dan met al die plannen waar de partij van zegt vol van te staan want ik heb ze nog niet gehoord. Ik heb ze nog niet gezien. Praat op het juiste moment en praat met de juiste mensen. Ja voorzitter, als ik op het juiste moment de juiste getallen van de lotto invul, dan heb ik een hele mooie prijs gewonnen maar zo werkt het niet. Wij proberen dat zo eerlijk mogelijk te doen, zo goed mogelijk te doen en iedereen kan ten alle tijde deze wethouder en ook onze organisatie van feedback voorzien zodat wij de participatie nog beter gaan doen. Maar als de premisse aan de voorkant is dat wij voor draagvlak moeten zorgen, dan heb wij, en dat heb ik ook al de afgelopen jaren gezegd, een verkeerd gesprek want daar is het niet voor bedoeld.

Wij willen mensen betrekken. Wij willen mensen horen. Wij willen mensen hun ideeën kunnen incorporeren in hetgeen wat wij doen en wij zijn niet bezig met draagvlak creëren. Wij hebben kaders, kaders vanuit het Rijk, kaders vanuit uw raad, beleid en daarbinnen zitten er participatiemogelijkheden. Bijvoorbeeld als het gaat over het azc, een spreidingswet. Ik heb van meet af aan met uw raad uitgesproken dat op de locatie en op het aantal er geen participatie is. Ben ik niet onduidelijk in geweest. Staat ook in alle communicatie. Dus dat hier dan noemen. Nou voorzitter, dat vind ik echt kwalijk en ik zie dat de heer Advokaat heel graag mij echt al eerlijk zei, derhalve zeg ik dat, al een zin of tien wil interrumperen.

De heer ADVOKAAT: Dank u voorzitter. U was druk bezig. Vorige week plaatste u al een opmerking richting mij terwijl ik er niet was. Dat is een beetje laag natuurlijk maar nu ben ik er wel bij. Ik heb u allen op 16 februari 2024 naar aanleiding van de herinrichting Ooster Ringdijk waarin u vorige week suggereerde dat u geen opmerkingen had gekregen of suggesties om het participatieplan beter of anders aan te pakken en 1, 2, 3, 4, 5 suggesties gedaan waar u vervolgens niks mee gedaan hebt. Dat is uw goed recht als wethouder. U mag participatie invullen zoals u wil maar ik heb al eerder een betoog gehad bij aanvang van de coalitiesamenwerking. Meerdere betogen gehad hoe wij die participatie zien. Ik wijs er enkel maar op dat we er vaak genoeg over gehad hebben maar je wil het horen of je wil het niet horen.

Wethouder VAN DEN BERG: Voorzitter, blijkbaar wil de heer Advokaat het niet horen want er is natuurlijk niks makkelijker om feedback te geven op een proces waarvan mensen vinden dat het niet prettig is verlopen, waarvan mensen vinden dat ze geen gelijk hebben gekregen. Dat kan ik ook voorzitter. Wat ik vraag van een raad die creatief meedenkt is als u geïnformeerd wordt over een participatieplan, als u een Informatie van het college krijgt over wat wij gaan communiceren, dat u daar met mij meedenkt. Niet achteraf modder gooien. Dat kan iedereen. En even voorzitter, voordat de heer Advokaat interrumpeert, wil ik eventjes ingaan op de persoonlijke aantijgingen met betrekking tot het noemen van de heer Advokaat. Dat was sec en alleen in de context van ik heb met uw voormalige fractievoorzitter ook vaak debatten gehad over participatie. Niet meer en niet minder voorzitter.

De heer ADVOKAAT: Voorzitter, als u bijvoorbeeld bij het AZC wat we daarna aanhaalden schrijft in uw Informatie van het college dat er andere verwachtingen zijn bij de bewoners dan de gemeente uiteindelijk tot doel had en dat dat een frictie opleverde. Dat geeft u zelf al toe dat in feite participatie door gebruik te maken van een participatiecommunicatieplan, dat u op zoek bent naar draagvlak maar niet wilt participeren want het doel is al bekend. Dus het gaat erom van ga goed communiceren met die mensen. Neem die mensen serieus. Geef ze serieuze antwoorden en dan komt het wel goed.

Wethouder VAN DEN BERG: Voorzitter, ik weet niet waar ik moet beginnen. Ik hoor zoveel, ik kan het niet anders zeggen, onzin in dat opzicht. Wij zijn heel helder geweest in onze communicatie. Wij maken zoveel gebruik van communicatie en u krijgt al die communicatiestukken, dus u heeft aan de voorkant kunnen zien wat onze kernboodschap is. Op welke manier wij gaan communiceren. Wat wij gaan doen. Als daar een wijziging in komt brengen we u daar zo snel mogelijk van op de hoogte. Sommige wijzigingen hebben wij ook niet voorzien. Wijsheid komt ook soms met de tijd maar om dit nu hier zo neer te zetten. Ik kan me er niet helemaal aan onttrekken dat het ermee te doen is dat we participatie, en ik heb dat al een keer eerder gezegd, gebruiken als stok om mee te slaan en dat we dan niet over de inhoud praten van de projecten waarbij ik die participatie gebruik want daar zou ik met u het gesprek over willen voeren. Dan heb ik denk ik genoeg gezegd over participatie met nog steeds natuurlijk de uitnodiging naar eenieder want u krijgt nog steeds altijd van mij alle participatieplannen binnen de projecten die ik draai en dat zijn er een heleboel. Zo

inderdaad ook de Rode Kruislaan die eraan zit te komen. Kunt u met mij meedenken hoe wij dit het beste vorm kunnen geven aan de voorkant zonder modder gooien op het einde.
Dan eventjes een vraag van mijn kant aan mevrouw Voermans vanuit de VVD. Die vroeg aan mij om een ontwikkeling over het datacenter op het Vattenfallterrein op te nemen in de begroting. Ik zou graag willen weten wat u ermee bedoelt voordat ik dingen ga invullen en daar een antwoord op ga geven want dan zal het misschien schelen in de beantwoording maar dat kan ze in tweede termijn doen.
Dan ga ik in ieder geval de voorzitter in zijn rol als burgemeester geruststellen want dit college is niet voornemens om de ambtswoning te verkopen of op een andere wijze in te zetten wat wellicht uw woongenot zal verminderen. Wij zijn zeer blij als gemeente en dat zien wij ook echt als een groot goed om in een gemeente waar woningprijzen dusdanig stijgen, waar je ook investeringen moet doen vanuit veiligheidsoogpunt voor een woning, dat het zeer verstandig is dat gemeenten ambtswoningen hebben. Je ziet ook vanuit de commissarissen van de provincies juist ook het geluid van neem nou die ambtswoning zeker in regio's waar dat lastiger is om een geschikte woning te vinden, te onderhouden en veilig te maken. Dus dat het in de notitie staat betekent dat het zou kunnen en zoals we in dit debat hier al hebben gemerkt dat er heel veel in staat wat zou kunnen maar of daar nou overal een raadsmeerderheid voor is of een positief collegestandpunt is nog maar de vraag. Wij hebben dat sec alleen maar aan u overgedaan als zijnde het kan.
Dan ga ik naar de moties. Financiering Diemerbos, dat was omarmen. Dat is verder in orde. De motie betrekt tot zonneschermen voor sociale huurwoningen. Ik kan me heel goed vinden in het idee en ik zou als de fractie mij toestaat van GroenLinks de toezegging willen doen dat ik het breder wil onderzoeken. Namelijk kunnen we het wellicht in de duurzaamheidslening doen. Kunnen we het wellicht openstellen voor allerlei woningen zodat ik het iets breder kan onderzoeken dan nou zo en dan dus ook eventjes het tijdsaspect loslaten zodat ik een goed memo bij u kan neerleggen met daarin de voor- en nadelen en op welke manier we dan het beste het voor Diemen kunnen doen. Dus dat is de toezegging met betrekking tot die motie die ik wil doen.
Dan ben ik bij glyfosaat langs het spoor. We zien dat ProRail er mee bezig is maar zeker omdat die datum af en toe nog wel eens naar achter is geschoven door ProRail wil ik best namens dit college en uw raad daar een briefje over sturen om onze zorg erover uit te spreken.

De heer J. DE JONG: Voorzitter. Even een vraag aan de wethouder omtrent de brief. Is het niet ook beter gewoon om in gesprek te gaan met ProRail want zij zijn er natuurlijk mee bezig. Zij zullen met hun gedachtegang er best over hebben nagedacht. Op dit moment is voor mij nog niet wettelijk zo dat het verboden is, het middel. Het is natuurlijk, je hoort voors en tegens daarover. We weten ook allemaal met betrekking tot eventuele exotische planten die tegenwoordig ook hier in Diemen zich huisvesten en wat ik zelf ook weet met betrekking tot de Japanse duizendknoop. Die vestigt zich heel graag onder het spoor. Dat is een heel groot probleem bij ProRail. Ze zijn daar heel druk mee bezig om hoe en alles aan te pakken. Zou het niet beter zijn om eigenlijk gewoon ook in gesprek met ze te gaan?

Wethouder VAN DEN BERG: Voorzitter, dat doen we natuurlijk ook. We zijn in gesprek met ProRail over allerlei onderwerpen maar ik denk dat op zich het voor mij in ieder geval niet zoveel uitmaakt of ik het in een gesprek doe of met een brief of in gesprek en een brief. Dat laat ik aan de fractie. Ik heb er in ieder geval geen probleem mee om een brief te sturen.
Dan de motie met betrekking tot de LHBTI+ informatie. Een motie die mij uit het hart gegrepen is. Dusdanig dat het ook gewoon heel goed aansluit bij het beleid wat wij hebben. Er zitten ook enkele punten in de motie die daadwerkelijk beleid zijn. Het enige puntje, want ik ben wethouder diversiteit en inclusie, is dat ik de inclusie in deze motie wat mis. Dus ik ben uw raad positief gezind. Dus ik wil nog een toezegging doen. Dus ik wil op zich hier wel mee aan de slag maar dan wil ik van de fractie wel de ruimte om dat te doen voor alle groepen die wij noemen in ons diversiteitsbeleid en niet alleen voor de queergemeenschap.

Dus mijn hele puntental met toezeggingen, die gaat gewoon bij de laatste kadernota volledig onderuit want ik had echt een goede score maar bij deze.
De motie met betrekking tot dierenwelzijn. Zonder namens mevrouw Van ‘t Riet te spreken maar ik denk wel dat ik snap wat zij bedoelt met betrekking tot u zelf serieus nemen want u dient een motie in maar ik heb anders dan de motie geen één argument gehoord. Dus ik weet niet zo goed waar ik op moet reageren anders, dan wat u al heeft gelezen. Dus we hebben er geen debat over en dat is wel een kwestie van u zelf serieus nemen. De motie ontraden wij en de tekst staat ernaast waarom.

De heer SIKKING: Dank u voorzitter. In verschillende bijeenkomsten hebben wij hierover gesproken en uiteraard heel veel over gesproken. Het lijkt me een beetje onnodig om dingen steeds maar weer te moeten herhalen over dierenwelzijn en daarom is ervoor gekozen om een speerpunt heel goed toe te lichten. Deze moties die nu nog volgen, die kunnen we dan toelichten maar we hopen en we hoopten dat het al duidelijk was in vorige raadsvergaderingen.

Wethouder VAN DEN BERG: Voorzitter. Die keuze laat ik bij de Onafhankelijk Diemen.

Wethouder PRINS: Dank u voorzitter. Ik heb diverse partijen gehoord over woningbouw in Diemen en daar gaan we volop mee bezig. Een aantal projecten zijn al genoemd en daar gaan we zeker mee door. We hebben nog het nodige te doen maar ik wil een klein smetje ophelderen en dat doe ik even als mededeling. Ik heb inderdaad al eerder meegegeven dat Holland Park de Campus on hold is en we hebben nu het bericht gekregen van de initiatiefnemer dat het initiatief ingetrokken wordt door de initiatiefnemer. Dus de 300 woningen die we in de zachte planning hebben zitten. Dat gaat helaas niet door. Ik zal het ook met een Informatie van de wethouder aan u mededelen, dat gaat via de griffie naar uw raad toe. Dus dat is even een kleine smet op de vele woningbouwplannen die we hebben in Diemen en daar komen we zeker nog op terug maar het is ook belangrijk voor de begroting om aan te geven dat die 300 woningen uit de zachte planning gaan voorlopig.

De heer POELWIJK: Voorzitter. Om het even helder te krijgen. Die 300 woningen van de campus stonden niet in het overzichtje wat nu bij de kadernota zit van de 1800 woningen die wel in de komende vier jaar komen toch?

Wethouder PRINS: Klopt. Waar we het over hebben is de harde planning die we hebben voor de bouwplaatsen die wel al op de lijsten staan. Die 300 woningen zitten in de zachte planning en die vervallen helaas.
Dan ga ik even door naar twee opmerkingen over de Weteringweg van Ons Diemen en de VVD ten aanzien van verkeersveiligheid. Ik heb steeds geroepen in de raad dat de planning is eind 2025. Daar komt iets bij en dat heeft ook te maken met de Weteringweg bij de A1 waar Rijkswaterstaat aan de slag gaat. Dus eind 2025 wordt voorjaar 2026. Dus helaas kan dat niet sneller. We willen graag de Weteringweg niet twee keer afsluiten. We weten inmiddels wat afsluiting betekent van de A10 en et cetera. Dus wij willen graag eenmalig de Weteringweg afsluiten zodat we alle werkzaamheden efficiënt en kostefficiënt kunnen doen.

Mevrouw VOERMANS: Voorzitter. Een kleine verhelderende vraag. De planning gaat wat schuiven naar het voorjaar van 2026. Betekent dat start of dat het al gereed is?

Wethouder PRINS: Dank u voorzitter. Dat betekent start. Dan ga ik verder met de opmerkingen van de VVD over verkeersveiligheid en de mobiliteit via een uitvoeringsplan. In de kadernota staat inderdaad dat wij onderzoek gaan doen. Vanuit het uitvoeringsplan zullen de concrete plannen gewoon uitgevoerd kunnen worden maar op sommige dingen zullen we onderzoek moeten doen hoe we dat gaan doen. Dat zal ook in samenhang met onderhoud openbare ruimte zijn dat we niet langs elkaar heen werken maar met elkaar

samenwerken. Soms is daar een onderzoek voor nodig hoe we de verkeersveiligheid en de concrete plannen ten aanzien van fietsers en voetgangers kunnen verbeteren.

Mevrouw VOERMANS: Dank u voorzitter. Betekent dit dat het onderzoek eerst wordt opgestart en uitgevoerd en er daarna pas begonnen kan worden aan het uitvoeringsprogramma?

Wethouder PRINS: Nee, dat heeft u niet helemaal goed begrepen. We gaan een uitvoeringsplan maken en dat zal bestaan uit onderzoeken en concrete uitvoeringsplannen.

Wethouder EVERHARDT: Dank u voorzitter. Allereerst wil ik de raad van harte bedanken voor de mooie woorden die ze heeft gesproken tijdens haar beschouwingen. De termen als een sociaal sterke gemeente, stabiel bestuur en voldoende aandacht voor bestaanszekerheid. Dat is goed om dat van u terug te horen. Zijn we er dan al? Nee, zeker niet. Er is nog voldoende te doen. Ook het komende driekwart jaar. Ik denk bijvoorbeeld aan de uitvoering van het nood- en armoedebeleid en ik denk ook aan de uitvoering van de woonvisie. Daarin hebben wij nog voldoende plannen en het thema wonen is hier ook vanmiddag ook alweer voldoende aan de orde gesteld door uw raad als het gaat om het streven naar meer betaalbare woningen, het zorgen voor meer doorstroming op de verstopping van de woningmarkt, om dat beter op gang te brengen en de schaarste op een goede manier en eerlijke manier ook verdelen. Maar ook het onderwerp meer sociale huurwoningen toewijzen met voorrang aan Diemenaren is voorbijgekomen.
Dan maak ik even het overstapje naar de beschouwing van D66. U heeft daar aandacht voor gevraagd en zoals uw raad weet hebben wij gisteren de raad daar een Informatie van de wethouder over gestuurd als het gaat om het zoveel mogelijk, dus maximaal toepassen van lokale voorrang voor Diemenaren voor een sociale huurwoning. Wij hebben in die Informatie van de wethouder aangegeven dat wij op dit moment in onze optiek zien dat er daar eigenlijk nog onvoldoende grondslag voor is om die maximale lokale voorrang toe te kunnen passen. U weet ook dat die processen met het aanpassen van de huisvestingsverordening, dat zijn langdurige processen, dus daar gaat wel enige tijd overheen. Er zitten allerlei aspecten aan, overleg en ook het ter inzage leggen maar D66 heeft mij wel een beetje uitgedaagd want u spreekt van bestuurlijke moed. U hoopt dat de wethouder bestuurlijke moed en daar wil ik natuurlijk graag tegemoetkomen. Dus ik heb het volgende voorstel en ik wil ook wel graag de volgende toezeggingen hier doen. Namelijk dat wij binnen het college gaan onderzoeken na het reces in de maand september of wij daar zelf een standpunt op kunnen innemen en wellicht ook een besluit als het gaat om het maximaal oprekken van die lokale voorrang voor Diemenaren. Dan zitten er natuurlijk wel een aantal aspecten aan want dan hebben we het over de noodzakelijkheid daarvan, de proportionaliteit, geschiktheid. Dus dat zijn aspecten die wij goed in ogenschouw moeten nemen en ook de wellicht juridische implicaties en het afwegen van mogelijke risico's. Dus wij willen dat toezeggen dat wij dat goed en stevig gaan bekijken en wij willen daar eind september dan een standpunt op innemen in het college en uiteraard ook daar de raad van in kennis stellen.
Dan wil ik nu doorgaan naar de vier moties die op mijn portefeuilles zijn ingediend en dan begin ik met de eerste motie en dat is het uitbreiden van het kindtegoed van de stadspas voor 15 tot 17-jarigen. Wij zijn het inhoudelijk totaal eens met de strekking van deze motie en we denken inderdaad dat er voldoende gezinnen en kinderen in deze leeftijd daar goed gebruik van zouden kunnen maken en dus dat willen we ook zeker ondersteunen en sterker nog, we hebben daar natuurlijk in ons nood- en armoedebeleid ook al een voorzet voor gegeven. Wel is het zo dat wij bij het armoedebeleid ook duidelijk hebben afgesproken dat dit budgetneutraal uitgevoerd dient te worden en wij zullen dus bij de begroting in 2026 ook pas duidelijk hebben wat de financiële impact is en of wij daar ook inderdaad daar het kindtegoed mee kunnen uitbreiden. Dus wij willen dan ook dan terugkomen om te kijken of wij inderdaad ook uitvoering kunnen gaan geven aan deze uitbreiding. Dus als het gaat over wat de PvdA ook heeft gezegd de portemonnee pakken, ja dat zouden we graag willen doen maar we moeten wel kijken of dat inderdaad binnen het budget kan.

Dan wil ik doorgaan naar de tweede motie en dat betreft het thema femicide. Ik heb daar vorige week natuurlijk ook al het een en ander over gezegd. Het is een ontzettend belangrijk onderwerp en wij steunen deze motie van harte. Sterker nog, wij zijn ook al in de regio Amsterdam-Amstelland hier volop mee bezig. We zijn bezig met een nieuwe regioaanpak en daarin zal ook die integrale aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling en seksueel geweld volop aandacht krijgen en daarin gaan wij ook femicide expliciet noemen als belangrijk aandachtspunt. Het voorstel zal ook in de begroting structureel worden verwerkt.

De heer J. DE JONG: Dank u voorzitter. Enige vraag even, in de motie zelf staat dat er een plan van aanpak mee gewerkt wordt. Hoe kijkt u daar tegenaan of dat plan van aanpak dan ook nodig is om die hier te maken of dan in samenspraak met Amsterdam?

Wethouder EVERHARDT: Dank u voorzitter. Wij maken dat plan van aanpak zoals we dat altijd doen binnen dit dossier samen in de Amsterdam-Amstelland gemeenten en dan komen we daar uiteraard op terug hier in de raad.

De heer A. DE JONG: Voorzitter. Mag ik nog even opheldering? Dus, misschien is het eigenlijk meer een vraag aan de fractie van GroenLinks maar wordt er niet gevraagd dus om een Diemense aanpak in plaats van een regionale aanpak in deze motie?

De VOORZITTER: Ik denk dat dat inderdaad meer een vraag is aan GroenLinks zelf.

Mevrouw YILDIZ-KAYA: Voorzitter. Het gaat er vooral om dat het er nu niet staat. Femicide is niet opgenomen in de kadernota en we vragen er aandacht voor en dat kan zijn middels, in ieder geval om aan te sluiten bij Amsterdam, omdat daar dus al plannen zijn zoals we vorige keer hoorden van de wethouder. Ik kan me voorstellen dat we daar ook een Diemens sausje overheen gooien en kijken wat voor ons eventueel nog extra relevant is. Je ziet in heel veel gemeenten dat er nu aandacht is voor het onderwerp. Je kan ook naar andere gemeenten kijken en dingen meenemen maar aansluiten bij Amsterdam lijkt me heel logisch gezien de plannen die er al zijn. Maar je hebt altijd natuurlijk ook een Diemense component erin zitten maar dat is denk ik iets ook aan het college, aan de ambtenaren om daarnaar te kijken en met een voorstel te komen.

Wethouder EVERHARDT: Voorzitter. Daar kan ik me alleen maar bij aansluiten. We kijken uiteraard ook naar wat is nodig hier in Diemen en hoe kunnen we het voor Diemen goed inrichten.
Dan de motie nummer 7 Beweging in de sociale huursector. Ook hier is het college van mening dat doorstroming een ontzettend belangrijk onderwerp is binnen het hele woondossier. Ik heb dat net ook al aangegeven want de woningmarkt zit eigenlijk verstopt en hoe meer we doorstroming kunnen bewerkstelligen, hoe beter of dat het is. Ik wil in die zin dus ook positief staan tegenover deze motie, of het college staat hier positief tegenover, maar dat betekent wel dat er ook ruimte moet worden geboden om die motie uit te kunnen voeren. Dus we zijn daar in eerste instantie ook zeg maar afhankelijk van de woningcorporaties. Gaan de woningcorporaties daarmee akkoord? Dat is wel een voorbehoud wat ik hier zou willen maken en er is natuurlijk ook budget mee gemoeid want als wij zaken gaan uitbreiden, bijvoorbeeld verhuiscoach of zeg maar verhuiskosten, dan moet er geld voor beschikbaar worden gesteld. Dus die twee componenten, die moeten wel even meegenomen worden in deze motie maar voor de rest zijn we inhoudelijk, staan we daar positief in.

De heer POELWIJK: Voorzitter, volgens mij vragen we in die motie ook vooral zoek dat uit samen met de corporaties. Er zijn natuurlijk ook gesprekken over prestatieafspraken en daar kan je ook natuurlijk veel in fietsen, zou ik bijna willen zeggen. Dus dat voorbehoud, dat begrijp ik zeker, maar wij willen in ieder geval een denkrichting meegeven van kijk naar deze componenten maar ga daar vooral voortvarend mee aan de slag in ieder geval.

De heer ADVOKAAT: Dank u voorzitter. Doorstromen is altijd goed natuurlijk voor de woningmarkt maar ik zou de motie wat uitgebreider ook willen zien. En u geeft daar ook een suggestie voor middenhuurwoningen en betaalbare woningen want mensen uit een koopwoning moeten ook kunnen doorstromen naar een betaalbare woning. Dus ik zou eerder vragen aan D66 om de motie wat breder te maken.

De heer POELWIJK: Voorzitter. Nog breder? Volgens mij noemen we ook al een aantal andere woningsegmenten waarvan we vragen, kijk of dat kan. Ik heb wel, moet ik eerlijk toegeven, denk dat het best ingewikkeld is om dat uit te breiden omdat we natuurlijk met corporaties afspraken kunnen maken en dat dat voor het vrije huursegment en voor koopwoningen een stuk moeilijker is maar volgens mij hebben we dat op zich al in de motie staan.

Wethouder EVERHARDT: Dank u voorzitter. Ik denk dat dat laatste klopt en we moeten misschien nog heel even kijken of we de motie dan qua tekst enigszins, of D66 bereid is om de motie nog enigszins aan te passen qua tekst maar daar moeten we denk ik nog heel even naar kijken.
Dan heb ik nog de motie, de laatste motie, en die gaat over het mantelzorgcompliment. Laat ik beginnen om te zeggen dat het fijn is om terug te horen dat Onafhankelijk Diemen ook aangeeft dat de gemeente al veel doet en daar ben ik het van harte mee eens. We doen al heel veel voor onze mantelzorgers en in die zin is de motie ook wat ons betreft overbodig. We zijn ook al bezig om te kijken, samen met Markant, of er alternatieve vormen van waardering gewenst zijn. Dat hebben we allemaal al uitgezet en we zullen de mantelzorgers dus ook bevragen naar hun voorkeuren en hun wensen. Daar zullen we in 2026 in het eerste of tweede kwartaal nog op terugkomen. Dus kortom, wij zijn bezig. We zijn op alle terreinen bezig voor onze mantelzorgers en we kunnen niet anders dan deze motie ontraden.

Mevrouw VAN MARION: Dank u voorzitter. Onze motie wordt afgedaan als overbodig. U bent al aan de slag gegaan met ons idee omdat u het duidelijk ook belangrijk vindt. Waarom dan niet vastleggen in een motie? Die hebben we nota bene aangepast naar het preadvies. Het geeft richting want dat is nog niet duidelijk. Er wordt nu iets voorbereid en mantelzorgers zullen bevraagd worden hoe en wanneer en wie bepaalt dan wat ermee gedaan wordt. Ik mis die helderheid nu. Bent u het daarmee eens?

Wethouder EVERHARDT: Nee voorzitter, daar ben ik het inderdaad niet mee eens. U zegt wij bouwen voort op wat u in de motie aangeeft. Dat is in mijn optiek niet juist. Wij doen dit al. Wij zijn hier al mee bezig samen met Markant en ik kan u ook zeggen dat onze mantelzorgers ook de mantelzorgdag bijvoorbeeld bijzonder hoog waarderen. Dat heeft u ook gezien in de antwoorden op uw vragen met een 8,5. Dus wij houden heel nauwkeurig in de gaten hoe onze mantelzorgers zich voelen en of zij zich gewaardeerd voelen en daar waar wij kunnen gaan wij altijd op zoek naar wat kunnen we nog beter doen. Dat heb ik ook net uitgelegd. Wij zetten dat al uit en wij zullen daarop terugkomen in de raad om daar verslag van te doen.

Mevrouw VAN MARION: Dank u voorzitter. Sinds 2015 is er niks veranderd aan het compliment of de waardering voor onze mantelzorgers maar ik hoorde u toch net echt wel wat anders zeggen. Kunt u dat uitleggen?

Wethouder EVERHARDT: Dank u voorzitter. Ik kan nogmaals uitleggen dat wij met Markant hebben afgesproken dat wij gaan kijken in hoeverre wij het mantelzorgcompliment, wat overigens ook zeer gewaardeerd wordt door onze mantelzorgers, hoe wij daar nog een invulling aan kunnen geven zodat mantelzorgers daar nog hun wensen bij kunnen aangeven. Dat is wat we gaan doen en daarvan krijgt u, ik herhaal mezelf, begrijp ik nu, voorzitter, maar we zijn daarmee bezig.

Mevrouw VAN MARION: Voorzitter. Ik vind dat echt te vrijblijvend.

Wethouder PRINS: Dank u voorzitter. De motie AI was ik even vergeten in mijn enthousiasme. Als je kijkt hoe we AI toepassen binnen de gemeente is dat wij een enthousiaste groep hebben van ambtenaren die samen naar AI kijken en we doen het al en we zijn ook in gesprek met partners zoals PlanGarant, VNG en Vereniging Bouw- en Woningtoezicht om te kijken waar we AI zo goed mogelijk kunnen toepassen. Dus ik ben meer voorstander van het gewoon doen, experimenteren en kijken waar het past en waar het niet past in plaats van nog een keer een onderzoek te gaan verrichten. Dus wij doen het al en we gaan ook daar waar het kan toepassen, zowel bij projecten als bij vergunningen. En ik wil ook zeggen dat het niet alleen bij de gemeente zit natuurlijk, AI. Ook AI toepassen bij de ontwikkelaars is natuurlijk belangrijk.

Mevrouw VOERMANS: Dank u voorzitter. In de antwoorden op de technische vragen die we nog hadden gesteld hebben wij gelezen dat het op dit moment wordt gebruikt als test bij vergunningverlening. Kunt u omschrijven wat die test betekent?

Wethouder PRINS: Niet direct. Wat ik u net ook uitgelegd heb als preadvies. We zijn met een aantal partijen in gesprek om te kijken waar we AI zo goed mogelijk kunnen toepassen in de vergunningverlening. Dus testen, het wordt gewoon door het team bekeken waar we AI kunnen toepassen, ook binnen het loket van de Omgevingswet.

De VOORZITTER: Dan vraag ik aan mevrouw Van ‘t Riet of zij even het voorzitterschap wil overnemen.

De heer BOOG: Dank u voorzitter. Allereerst dank voor de ondersteuning op een aantal punten als het gaat bijvoorbeeld om veiligheid, veiligheidsbeleid, investeringen die worden gevraagd op het gebied van veiligheid en ook de noodzaak om te blijven investeren in de gemeentelijke organisatie. En ik hoorde ook mooie woorden natuurlijk over Diemen 800. Zoals vaker gezegd, de gemeente Amsterdam verzorgt een mooi voorprogramma met Amsterdam 750 maar ons mooie eigen feestje van een zelfstandig Diemen vindt volgend jaar plaats in 2026 en het moet echt een feest voor en door de inwoners worden en inderdaad een feest van verbinding.
Dan ga ik in op twee moties en een amendement. Allereerst de motie van D66 als het gaat om opkomstbevordering. Zoals u zelf al stelt lagen er al mooie plannen denk ik vanuit de gemeente om die opkomst bij de gemeenteraadsverkiezingen te bevorderen. Het is natuurlijk belangrijk dat mensen hun stem gaan uitbrengen en ook vanuit de gemeente inspanningen worden verricht op dat punt. Natuurlijk ligt er ook een hele belangrijke verantwoordelijkheid bij de politieke partijen zelf. Dat mis ik een beetje in het verhaal want daar begint het volgens mij mee maar natuurlijk heeft ook de gemeente als organisatie daar een rol in. Dus wij kunnen in die zin uw voorstel omarmen om te kijken of wij op een aantal punten extra dingen kunnen doen om die opkomst te bevorderen. U heeft een aantal punten opgeschreven en er is even een aangepaste motie ook gekopieerd want de achterkant ontbrak maar daar staan hele concrete punten op die u meegeeft om die ook op te nemen in het plan. Ik wil echt wel de ruimte vragen, want het zijn soms wel hele gedetailleerde punten, ook aan de organisatie om zelf te kijken hoe we daar precies invulling aan willen geven maar de richting is duidelijk en die onderschrijven wij ook. En natuurlijk moeten wij ook wel goed kijken ook naar de capaciteit die we daarvoor kunnen vrijmaken maar wij delen de intenties, de doelstellingen van uw verhaal. Dus dat kunnen wij in die zin omarmen.

De heer POELWIJK: Dank u voorzitter. Wij willen het college sowieso die ruimte bieden want we nemen al op in ons dictum daarin te overwegen om de volgende onderdelen op te nemen. Dus die ruimte zit er volgens ons ook wel in. Specifiek zouden we willen vragen om in ieder geval te kijken naar het betrekken van bestaande netwerken en sleutelfiguren omdat dat in onze optiek echt een effectieve manier is om mensen te betrekken en die ook al

vertrouwen hebben in een bepaalde gemeenschap. En het andere kleine punt waarvan wij zeggen koppel ook concrete onderwerpen aan de stemoproep. Niet alleen ga stemmen maar ook vindt u onderwerp x, y of z belangrijk, ga dan stemmen zodat mensen een beeld hebben bij wat wij als gemeenteraad doen voor de inwoners van Diemen en waar de keuzes over gaan bij de verkiezingen.

De heer BOOG: Voorzitter, maar ook op dat punt kijk ik ook weer naar uzelf, ook als partijen want wij moeten natuurlijk ook als gemeente neutraal blijven. Dus we zullen voorzichtig zijn natuurlijk aan het koppelen van bepaalde onderwerpen maar wat ik al zei, de doelstelling en de intentie delen wij als college.

De heer J. DE JONG: Dank u voorzitter. Toch nog even een vraagje aan de heer Boog. In de motie van D66 staat ook over de talen. Is het ook mogelijk om eventueel naast Nederlands en Engels ook te kijken om het in andere talen te doen waarvan we hier in Diemen meer inwoners voor hebben?

De heer BOOG: Voorzitter. Daar wil ik wel even over nadenken. We hebben ontzettend veel nationaliteiten in heel verschillende talen die natuurlijk ook in Diemen worden gesproken. Dus dat gaat wel heel ver door in heel veel verschillende talen te gaan communiceren. Dus dat bekijk ik maar mijn primaire reactie nu is dat ik daar beperkt in zal zijn. Om het een beetje overzichtelijk te houden lijkt me dat niet echt heel goed.

De heer J. DE JONG: Dank u wel voorzitter. We hebben heel veel verschillende talen en verschillende inwoners die uit verschillende landen komen. Misschien is dan de hulp van AI een mooie toevoeging als dat kan maar dat is ook aan de capaciteit. Ik zou het niet aanraden om alle talen te doen maar te kijken naar specifiek waarvan echt veel inwoners hier in Diemen wonen.

De heer BOOG: Maar dat kan natuurlijk. Er zijn ook genoeg vertaalapps en andere mogelijkheden al beschikbaar die mensen ook gewoon zelf kunnen toepassen. Dus in die zin kunnen we ernaar kijken maar ik zal echt wel voorzichtig willen zijn met in eerste instantie het meertalig communiceren buiten het Engels om.
Voorzitter, dan ga ik naar de motie over de buurtrechtbank in Diemen. Zoals u in het preadvies heeft gelezen. Ik vond het als burgemeester, als portefeuillehouder al eerder een heel aardig idee. Natuurlijk komt het ook regelmatig in het regionaal overleg ter sprake en ook de evaluatie waar u naar verwijst als het gaat om Venserpolder is ook regionaal aan de orde geweest. Dus op dat moment heb ik al hier en daar even besproken van wat zijn eigenlijk de intenties breed ook bij de rechtbank en andere partijen als het gaat om buurtrechtspraak in de toekomst in deze regio. Daar is toen helder gemaakt van we hebben die pilot Venserpolder in eerste instantie in Amsterdam. We kijken naar een mogelijke pilot in Nieuw-West. Inmiddels is daar ook een besluit over genomen en zal later dit jaar ook een pilot in Nieuw-West plaatsvinden maar op dit moment is er ook bij die partijen geen aanleiding om breder te kijken. Niet naar andere wijken. Dus in die gesprekken werd al duidelijk ten eerste dat die partijen zich willen richten in instantie op wijken waar heel veel multiproblematiek is.
De wijken Venserpolder en Nieuw-West, dat zijn wijken waar heel veel problemen spelen als het gaat om criminaliteit, werkeloosheid, in het sociaal domein. Dus daarvan is gezegd wij willen buurtrechtspraak vooral doen in die wijken waar het echt noodzakelijk is, waar het echt wat toevoegt. Dat is in die wijken. Daar is ook al gezegd van het is maar de vraag of we dat ook in alle wijken in Amsterdam moeten doen maar laten we ons eerst concentreren op die wijken met grote problematiek. Toen is ook al gezegd Diemen zal daar helemaal niet voor in aanmerking komen gezien de lagere cijfers vergeleken met heel veel Amsterdamse wijken op al die criteria. Dus daar zal ook geen prioriteit aan worden gegeven. Daarnaast financieel gezien. Dit maakt ook onderdeel uit van de wijkaanpak van Amsterdam.

Amsterdam krijgt er ook middelen voor. Zo wordt de nieuwe pilot ook gefinancierd mede vanuit het nationaal programma wat er is en waar gelden uit voortvloeien.
En ten derde, het is ook een initiatief wat vooral gebaseerd was op het feit dat er weinig vertrouwen was. Vertrouwen vanuit inwoners in de wijk in instellingen in de gemeente. We hoorden net al mooie cijfers en ook de burgerpeiling over het vertrouwen wat mensen in ieder geval ook hebben in de gemeente. Dus ook op dat punt is er geen aanleiding om dat in Diemen te doen. Ik blijf het inhoudelijk een mooie gedachte vinden, een mooi initiatief. Dus ik stel voor om niet een onderzoek, een uitgebreid onderzoek, te doen maar dat ik nog wel met partijen op dit moment in gesprek ga om een verkenning te doen van hoe zien partijen dat op dit moment. Ik verwacht dat partijen inderdaad zullen zeggen geen prioriteit en op dit moment zullen daar geen stappen voor worden gezet maar ik wil dat nog wel verkennen. Dus mijn voorstel zou zijn dat ik dat ga doen maar ik ontraad dus nu een onderzoek maar ik stel wel voor dat ik dat verkennende gesprek ga voeren.
Dan kom ik op het amendement A2 Tulpenfestival. Ik denk dat het niet nodig is om met een tulpenpluktuin of een tulpenfestival een goede kennismaking met de gemeenteraad te ondersteunen. Volgens mij kan dat ook op heel veel andere goede manieren en is daar geen 20.000 euro belastinggeld voor nodig. Ik wil er ook even op wijzen dat de tulpenpluktuin ook in Amsterdam als onderdeel van Amsterdam 750 grotendeels gefinancierd is door de tulpenteler zelf en niet door de gemeente. Dat vind ik ook bij dit soort initiatieven. Die moeten vooral ook geïnitieerd worden vanuit de samenleving en gesponsord worden door het bedrijfsleven en niet vanuit gelden vanuit de belastingbetaler. Dus wij ontraden het amendement en u heeft al eerder gehoord hoe een aantal fracties denken over bloemen en tulpen. Dus ook op dat punt denk ik dat er bij een aantal fracties geen draagvlak zal zijn maar voor mij zijn die andere punten het belangrijkste om het te ontraden.

De heer SIKKING: Dank u voorzitter. Er worden twee versprekingen gemaakt. Het is een amendement en geen motie en het gaat niet over 20.000 euro maar over 15.000 euro en dat komt dan uit Samen besturen. Het leek me juist een heel erg mooi idee om de bewoners van Diemen dit aan te bieden. Ik weet, en daarom is die ook niet voor preadvies ingediend, dat u in de informatieve raad al heeft aangegeven daar echt toch een beetje negatief tegenover te staan maar het is aan de raad en niet aan het college om te beslissen of we dit geld gaan vrijmaken en daarvoor is dit amendement en ik hoop ook. Ik weet dat er partijen zijn zoals de Partij van de Arbeid die houdt niet van bloemen.

Mevrouw KUILMAN: Dank u voorzitter. Het is natuurlijk een beetje een inkoppertje dit. Het is volstrekt niet dat wij niet van bloemen houden. Het gaat om de grote CO2-voetafdruk en natuurlijk zijn er ook hartstikke veel manieren om bloemen op een duurzame manier te telen en iedereen die dat wil moet gewoon van bloemen genieten maar houd er wel rekening mee wat er nog allemaal achter zit, achter de sierteelt.

De heer SIKKING: Dank u voorzitter. Er staat dus ook dat die tulpen biologisch verantwoord pesticiden vrij gekweekt zouden moeten worden en de kweker wil dat ook doen. En mijn laatste punt dus.

De heer POELWIJK: Voorzitter. Wat mij eigenlijk al dwars zit sinds die nieuwe versie is rondgestuurd. Realiseert de heer Sikking zich dat biologisch geteelde bloemen en pesticidenvrij geteelde bloemen niet per definitie betekent dat de CO2-voetafdruk kleiner is. Dat die belasting nog steeds blijft bestaan?

De heer SIKKING: Dat realiseer ik me heel goed meneer Poelwijk. Mijn punt was dus dat het aan de raad is en daarom leg ik dat ook neer om hier een uitspraak over te doen. Geld zou dus vrijgemaakt kunnen worden uit de Stichting 800 maar dan moeten we andere manieren aangaan want wij zijn geen vereniging en we zijn ook geen bedrijf. Dus ik denk dat zelfs de omschrijving voor die Stichting 800 was als ik me ermee moet confirmeren dat het

een beetje te eng is. Dus ik vind het heel erg jammer dat het college dit ook aangrijpt van nou dit is geen goed amendement en wij ontraden dit.

De VOORZITTER: Meneer Sikking, ik wil u erop wijzen. Het is inderdaad aan de raad om te beslissen om deze 15.000 hier wel of niet voor in te zetten maar dan komt het uit het budget van de raad of van het programma Samen besturen. Het komt niet uit het budget van de Stichting 800. Als het daar niet aan voldoet, dan komt het daar dus niet uit. Dat is echt heel eenvoudig. Dan komt het gewoon uit ons eigen gemeentelijke budget, los van de Stichting 800.

De heer SIKKING: Bedankt voor deze aanvulling maar dat is niet wat ik bedoel en dat is ook niet wat ik heb gezegd. Ik weet drommels goed dat de Stichting 800 andere criteria heeft dan dat wij hier gebruik van kunnen maken.

De heer BOOG: De heer Sikking heeft gelijk. Het is een amendement en het gaat om € 15.000 maar het ontraden blijft hetzelfde en alles is aan de raad. Dus dat is geen argument want u neemt hier allemaal de besluiten maar u vraagt ook het college gewoon om wat advies. Het college mag ook advies geven en onze inhoudelijke afwijzing blijft.

De heer SIKKING: Dank u voorzitter. Het college is niet om advies gevraagd.

De heer BOOG: Maar dat vind ik wel netjes. Dus ik geef dan u ongevraagd want de rest van de raad is misschien wel geïnteresseerd in hoe het college erin staat. U misschien niet en u was misschien inderdaad al bang dat we negatief zouden adviseren. Nou dat klopt inderdaad en ik blijf erbij. Er zijn andere manieren om een kennismaking met de raad te faciliteren en te financieren. Dat hoeft niet via dit initiatief wat volgens mij gewoon vanuit de samenleving had kunnen komen met sponsorgelden en niet betaald door de belastingbetaler.

De VOORZITTER: Dan geef ik graag het woord terug aan de voorzitter, de heer Boog.

De VOORZITTER: Dan vraag ik even of er nu een behoefte is voor schorsing om moties en de amendementen ook eventueel aan te passen of in te trekken op basis van de toezeggingen die zijn gedaan.

Mevrouw KUILMAN: Voorzitter ik heb niet per se behoefte aan een schorsing maar ik heb de motie over het LHBTI punt aangepast en net ook aan de griffie gemaild. Dus dat wilde ik in ieder geval vast even zeggen.

De VOORZITTER: Dan kunnen we daar ook kennis van nemen.

Mevrouw VOERMANS: Voorzitter. Wij zouden graag even willen schorsen.

De VOORZITTER: Dan schors ik de vergadering tot vijf voor half zes.

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering en voordat wij naar de tweede termijn van de raad gaan wil ik eerst even rondkijken of er een behoefte is om moties en amendementen aan te passen of eventueel in te trekken op basis van de toezeggingen die zijn gedaan.

Mevrouw VAN ’T RIET: Dank u voorzitter. Wij willen graag onze motie over de zonneschermen voor sociale huurwoningen intrekken op basis van de toezegging van de wethouder om het breder te onderzoeken en ook met een wat flexibeler tijdspad wat hierin staat en daar kunnen wij mee leven. Dus deze motie willen we graag intrekken.

De VOORZITTER: Motie 3 is ingetrokken op basis van de toezeggingen.

Mevrouw YILDIZ-KAYA: Voorzitter. De motie 1 kindtegoed hebben we bij het verzoek derde bullet de zin aangepast naar ‘de kosten hiervoor te dekken uit bijvoorbeeld de algemene reserve’ om daarmee ook de ruimte te laten aan het college om voor de begroting met de financiële dekking zelf nog te komen.

De VOORZITTER: Wordt aangepast en we zijn druk bezig om dat ook in iBabs allemaal aan te passen qua teksten.

Mevrouw KUILMAN: Dank u voorzitter. Motie 9 over het LHBTI informatiepunt hebben we aangepast op het advies van de wethouder. We hebben hem breder getrokken over diversiteitsbeleid en het dictum is daarom ook aangepast. Het gaat niet meer alleen maar over informatie beschikbaar maken over LHBTI+ beleid maar dus LHBTI+ beleid en diversiteitsbeleid en we zijn natuurlijk heel blij met de steun van de VVD en van GroenLinks en D66 die allemaal deze motie gaan mede indienen.

De VOORZITTER: Die gaan de aangepaste motie mede indienen.

Mevrouw VOERMANS: Dank u voorzitter. De goede motie is vandaag wel aangekondigd maar er zat nog een wijziging in wat vanochtend is uitgedeeld. Het gaat om de eerste bullet bij we vragen het college om. Het gaat om motie 5 en de eerste bullet onder we vragen het college om, dat zou moeten zijn ‘een pilot vergunningverlening met AI te starten waarbij onderzocht gaat worden hoe de inzet van AI ervoor kan zorgen dat vergunningverlening voor woningbouw nog sneller gaat.’

De VOORZITTER: Die is aangepast.

De heer PRINS: Dank u voorzitter. Over onze motie over de buurtrechtbank. Wij zien potentieel, de burgemeester ook hebben we begrepen Als het verkennende gesprek snel resultaat biedt aan een onderzoek, dan trekken we de motie in maar laten we proberen te leren van de Venserpolder. Ook Diemen kent problematiek die deze aanpak verdient.

De VOORZITTER: Dat betekent concreet dat u hem nu intrekt. Dan blijft natuurlijk mijn toezegging staan.

De heer J. DE JONG: Dank u voorzitter. Wij hebben dan zelf geen motie maar om even duidelijk te hebben, wij gaan ook een aantal moties mee indienen. Het gaat om motie 1 dienen wij mede in. Daarnaast motie 4 financiering Diemerbos willen wij ook mede indienen.

De heer POELWIJK: Dank u voorzitter. Over de motie over de opkomstbevordering hadden wij net een kleine discussie over de antwoorden die u gaf over dat u het betrekken van sleutelfiguren en bestaande netwerken, dat u daarnaar wilt kijken en ook inhoudelijke items wilt meenemen in communicatiecampagnes. Mogen wij dat interpreteren als toezeggingen?

De VOORZITTER: Jazeker. U benadrukte zeker die twee punten van waar gaat dan precies de gemeente over om dat mee te nemen en inderdaad die netwerken. Ik heb natuurlijk wel opmerkingen geplaatst over uw eigen verantwoordelijkheid. Die blijven staan maar die toezegging kan ik herhalen.

De heer POELWIJK: Die eigen verantwoordelijkheid voor politieke partijen, die onderschrijven wij van harte en daar zijn we ook al druk mee aan de slag maar met die toezegging kunnen wij de motie dan intrekken.

De VOORZITTER: Dank u wel. Helder.

Dan gaan wij naar de tweede termijn van de raad en daar kunt u dan nog inhoudelijk reageren op de moties die er nu nog zijn, zeg ik dan nog even ter verduidelijking. Dus niet meer over de moties die zijn ingetrokken en dan ga ik het bekende rijtje langs van vandaag.

De heer J. DE JONG: Dank u voorzitter. Allereerst wil ik even nog terugkomen over de participatie. Plan van aanpak hebben we vorige week ontvangen in de Informatie van het college. Hier gaan wij ook als partij nog naar kijken met eventuele betrekkingen op verbeteringen zodat we daarop terug kunnen komen. Dank voor het delen voor het zomerreces daarvan. Daarnaast wil ik nog wel even reageren. Zelf ben bij een aantal informatieavonden geweest en als ik kijk naar de reacties van de inwoners over het azc op 27 juni in het eigen verslag. Dan kan ik ook niet anders concluderen dat soms de communicatie niet duidelijk is, dat er ook gewoon verwarring ontstaat en daar werd eigenlijk een beetje naartoe gerefereerd, dat we daarin moeten gaan kijken van weet je hoe kan het beter zodat we lerende blijven natuurlijk van de situatie en met betrekking ook op het plan van aanpak dat nu voor ligt gaan we ook kijken om daaruit eventueel te kijken van hoe is het opgesteld, wat kunnen we ermee en welke aanbevelingen kunnen wij nog ook daarin zelf inbrengen. Dus daarin gaan we ook mee aan de slag en dat wilde ik nog even toelichten op het stukje participatie van ons waar ook op gerefereerd werd.
Dan de reactie op de moties en amendementen die zijn ingediend. Met betrekking op motie 1. Dat hebben we net ook al benoemd. GroenLinks/PvdA past de derde bullet aan en mede daarom gaan wij hem ook mede indienen want we staan achter deze gedachtegang van deze motie. De kinderen hebben het al zwaar die financieel minder hebben en daarom is het gewoon goed om te kijken wat kunnen wij nog betekenen voor die groep. Motie 2 over de femicide steunen wij. Wij steunen deze motie om in actie hiertegen te komen, dus dat is goed. Motie 4 nou net ook toegelicht over de financiering Diemerbos. Die gaan wij mede ook indienen. Wij steunen de motie Diemerbos. Het is een belangrijk gebied voor groen en ontspanning en Ons Diemen vindt het ook belangrijk dat er een structurele financiële dekking is om de waarden daar op niveau te houden. Motie 5 over de AI De gemeente doet het al bij projecten en vergunningen en daarin zien wij gewoon dat.

Mevrouw VOERMANS: Dank u voorzitter. Ik hoor de heer De Jong zeggen dat de gemeente het al doet bij vergunningen en bij projecten. Ik heb dat niet gehoord in de eerste termijn, wel dat erover na wordt gedacht maar niet dat het al actief wordt toegepast. Hoe kijkt de heer De Jong daarnaar?

De heer J. DE JONG: Sorry, ik dacht te hebben verstaan dat ze het al deden. Dus dat ze dat misschien al daaraan toepassen is dan mijn verspreking geweest. Als we al gaan kijken bij projecten en vergunningen om het te doen en kijk ook naar de risico's. Dan is dat goed om erover na te denken. Ik denk verder wel dat het misschien nog om nu al met omdat de AI in sterke opmars is met alle verbeteringen en alles, dat we daar wat terughoudend in moeten reageren nog om niet meteen alles te willen en te laten onderzoeken. Laat dat aan het college over om daar nog naar te kijken. Dus wij zijn eigenlijk een beetje tegen op dit moment om het meer even aan het college te laten. Motie 6 was in is ingetrokken zeg ik even aan mijn hoofd over elke stem telt. Motie 7, wij hebben een gesprek gehad, ook met D66, en ik denk dat het misschien even voorbarig is maar wij willen hem mede indienen als er wat wordt aangepast. Dus dat laat ik zo direct even over aan D66 om daarop nog te reageren als het kan want in ook ons betoog hebben het gehad over de doorstroming in de woningmarkt en daarin vinden wij het ook belangrijk dat gekeken wordt in de doorstroming niet alleen van sociale huur naar de middenhuur toe maar gewoon in de hele huursector en alles om te kijken dat mensen gewoon een passende woning kunnen krijgen en dat er ook gewoon weer ruimte komt.
Motie nummer 9 LHBTI en dat het diversiteitsbeleid erin terug gaat komen. Die steunen wij ook gewoon. Het past ook bij hoe wij daarin staan als Ons Diemen. Iedereen moet zich op zijn gemak voelen, dus dat ook gewoon het hele plaatje compleet wordt, daar staan wij achter. Motie 10 omtrent glyfosaat langs het spoor. Dat hadden we ook net in de eerste

termijn over. Een discussie wil ik niet noemen maar gewoon gesprek gehad met de wethouder daarover, over het ook in gesprek gaan met ProRail naast de brief. Daarin heeft de wethouder ook aangegeven als die brief ook zonder is, dat die dat ook gaat doen. Dus daarin kunnen wij gewoon ook de motie steunen. Motie nummer 11 over mantelzorg horen wij zo direct wat er eventueel aangepast is, is mij nu niet even helder wat er nu eventueel gaat aangepast worden. Dus die wacht ik heel even zo direct af. Motie 12 dierenwelzijn. De dieren in Diemen zijn ook belangrijk. Het wordt al overal in meegenomen en ook het beleid daarin. Dus wij zijn daarin op dit moment even wat terughoudend om daarin nu op dit moment nog even mee akkoord te gaan. Dat wachten we even rustig af wat daar nog verder over gezegd wordt.
Daarna het amendement nummer 13 over de tulpendag. Wij vinden dat dit bij de inwoners moet liggen en niet bij de raad en ook niet bij de toekomstige raad om daar een verplichting uit te doen. Het is wel een leuk initiatief om het te doen om de raad te leren kennen maar ook daarin, het zou uit de samenleving moeten komen met alle financiële middelen die daarvoor eventueel nodig zijn met bijvoorbeeld met betrekking tot de tulpen et cetera. Dus daarin zijn we wat terughoudend en dus tegen.

De VOORZITTER: Voordat ik doorga. Ik zou u willen vragen om u te beperken en u hoeft niet ook alle moties en amendementen helemaal langs te lopen of zeker niet waar u mee eens bent om dat nog eens te onderbouwen. Het past allemaal bij uw uitgangspunten en eerder beleid en dus ik zou me dan ook vooral concentreren op de dingen waar u het niet mee eens bent of waar nog een vraagpunt ligt.

Mevrouw VAN 't RIET: Dank u voorzitter. Ik zou zelf als fractievoorzitter een aantal moties en een amendement willen bespreken en mijn collega's De Bruijn en Bouwhuis hebben nog een aantal andere inhoudelijke om op in te gaan. Ten eerste motie 11 over de mantelzorgers. Wij staan niet achter deze motie. Wij denken dat die feitelijk overbodig is. Ik wil nog wel benadrukken dat wij als GroenLinks erachter staan dat de mantelzorgwaardering van 150 euro die al feitelijk structureel is, om die ook gewoon structureel te behouden op die 150 euro maar de hele motie verder vinden wij overbodig en zullen wij niet steunen. De motie over de opkomstbevordering is ingetrokken maar ik wil wel benadrukken dat ook GroenLinks en straks GroenLinks en PvdA samen hun rol als partij in de opkomstbevordering ook zeker serieus zullen nemen en tot slot het amendement over het tulpenfestival. Hoe sympathiek ook denken wij niet dat dit een zoals het hier wordt voorgesteld heel goed voorstel is. Het idee om een moment te creëren om als nieuwe raad straks in 2026 kennis te maken met de inwoners van Diemen, ons voor te stellen aan inwoners van Diemen vinden we heel sympathiek. We denken echter niet dat dit 15.000 euro hoeft te kosten en wij zouden ook willen voorstellen om dit niet aan Diemen 800 te koppelen want vier jaar later is er ook weer een nieuwe raad. Dus misschien is het juist een leuk initiatief om na te denken van maar hoe kunnen we iedere vier jaar als er een nieuwe raad is op bijvoorbeeld een gemeentedag in september ook een moment creëren waarop de nieuwe raad zich kan voorstellen aan de inwoners en misschien is dat ook iets gewoon om in een fractievoorzittersoverleg of een ander moment waarop fracties bij elkaar zitten samen zo eens over na te denken wat zou een goede manier daarvoor zijn. Dus niet gekoppeld aan Diemen 800, zeker niet voor 15.000 euro maar om dat op een andere manier op te pakken. Dat zou onze suggestie zijn. Dus wij zullen dit amendement niet steunen.

De heer DE BRUIJN: Dank u voorzitter. Motie nummer 10 geen glyfosaat langs het spoor zullen wij mede indienen en dan motie 12 inzicht en versterking van dierenwelzijn in de begroting wil ik even kort toelichten waarom wij daar nu niet positief tegenover staan. We zien het eigenlijk als te vroeg. Er komt binnenkort een actieagenda dierenwelzijn en dan kunnen er altijd eventueel nog aanpassingen of toevoegingen worden voorgesteld en dan zouden we altijd nog kunnen stemmen maar we zien het nu, net zoals het college ook aangeeft, als voorbarig.

De heer BOUWHUIS: Dank u voorzitter. Allereerst over motie 6 van D66. Ook wij zijn zeer voor beweging in de sociale huursector en zien ook het belang dat juist ook de grotere woningen beschikbaar komen voor gezinnen. Dus goed om zoals opgenomen in de woonvisie nog eens goed te kijken naar de regeling Van Groot naar beter en als de motie zo uitgelegd kan worden als ook gevraagd door de wethouder dat er enige flexibiliteit is in de maatregelen binnen zo'n pakket, dan kunnen we die motie wel steunen maar ik weet niet wat er gaat gebeuren als Ons Diemen ook gaat kijken naar de tekst maar ongetwijfeld komt er iets moois uit voort.
Dan het amendement van de VVD, het enige amendement wat we hebben. Daar gaan we tegenstemmen. Het zal niet heel erg verrassen. We hebben simpelweg te maken met toch teruglopende uitkeringen vanuit de rijksoverheid, zij het dat het allemaal iets minder erg is dan we eerder vreesden maar we hebben daar wel mee te maken. Dus het lijkt onverstandig om om die reden toch de OZB te verhogen met de vijf procent maar waar we zeer benieuwd naar zijn is wel om het van de VVD te horen maar mochten andere partijen ook voor het amendement stemmen. Uiteraard is die partij daar vrij in maar dan zou ik het heel interessant vinden om te horen vanuit die opties die worden geboden voor de gewenste dekking, welke optie kiest dan de VVD en kiezen de eventuele voorstemmers voor dit amendement. Ik denk dat wel goed is voor inwoners om te weten van wat ze daar dan minder voor zouden krijgen of ze krijgen een reclamemast die de openbare ruimte ontsiert of ze krijgen simpelweg te maken met minder ambtelijke capaciteit omdat er minder inhuur kan plaatsvinden van wat wij keer op keer lezen dat die af en toe hard nodig is om überhaupt dingen van de grond te krijgen omdat soms de vacature niet ingevuld kan worden of soms tijdelijk expertise nodig is die we niet in huis hebben. Dus ik ben er heel benieuwd naar.

Mevrouw VOERMANS: Dank u voorzitter. Als wij terugkijken naar de eerste termijn, dan wil ik graag nog benoemen hoe belangrijk wij vinden om samen te werken. Dat is ook benoemd door andere partijen en wij denken inderdaad dat we dat moeten blijven doen, meer kunnen doen en voor ons maakt het niet uit of dat is met lokale partijen of landelijk partijen met een lokale afdeling. Dan is ook nog door wethouder Van den Berg gevraagd naar mijn opmerking over buurtwarmte en aan het begin van het jaar is aangekondigd dat er gesprekken zouden worden gevoerd om een en ander te onderzoeken als het gaat om buurtwarmte. Daar was ook opgenomen dat het onderzoek ongeveer een jaar zou duren of binnen het jaar er zou zijn. Dus dan dacht ik begroting 2026, misschien dat dit ook daar opgenomen kan worden als we daarmee verder willen.
Dan onze motie over AI. Wij hebben vorige week nog aanvullende technische vragen gesteld en ook het preadvies gelezen. Op basis daarvan hebben we afgelopen dagen de motie nog aangepast. Het gaat dus niet om een onderzoek maar echt om een pilot zoals de wethouder ook in de eerste termijn aangaf. Hij vindt het belangrijk om te doen en ik denk dat dat ook precies is wat onze motie oproept. Dus ik hoor graag hoe hij ook naar de gewijzigde motie kijkt.
Dan zijn er ook een aantal andere moties die ik graag wil bespreken. We hebben ook gekeken waar wij moties samen of mede willen indienen en dat geldt in elk geval voor de motie over femicide en financiering van Diemerbos. Als het gaat om de motie van kindtegoed van 15 tot met 17-jarigen, dan gaan wij daar mee met de uitleg van de wethouder. Er wordt nog een en ander uitgezocht op dit moment en we denken dat deze motie dus iets te vroeg komt. Dan de motie van D66 over beweging in de sociale huursector. Ik heb het gevoel dat daar nog wat gaat wijzigen mogelijk. Dus afhankelijk van wijzigingen komen we daar nog even op terug.

De heer POELWIJK: Voorzitter, ik had het in het eerste rondje beter even kunnen aangeven maar toen had ik de mail naar de griffier nog niet verstuurd. De enige wijziging is dat het woordje sociale in de titel komt te vervallen omdat we in de tweede bullet ook vragen kijk welke ander segment van huur je er misschien in zou kunnen betrekken. Wij richten ons vooral op de sociale huur maar eventueel nog wat breder.

Mevrouw VOERMANS: Wij komen nog even terug bij D66 op de gewijzigde motie. Dan het LHBTI informatiepunt. Die dienen we mede. Glyfosaat langs het spoor klonk voor ons ook een beetje als dat die motie overbodig is maar aan de andere kant een brief sturen kan ook geen kwaad. Dus daar willen we anders wel in meegaan. Voor de motie over mantelzorgers. Als daar een wijziging wordt gemaakt willen wij daar zeker nog wel een keertje opnieuw naar kijken en als het gaat om dierenwelzijn, dan steunen wij die op dit moment niet. Wij denken inderdaad dat die nog wat te vroeg komt, al is het natuurlijk wel een ontzettend belangrijk onderwerp. Dan heeft GroenLinks mij zojuist nog een vraag gesteld over dekking van ons amendement en wij vinden het heel erg belangrijk als je kijkt naar de kadernota en daar niet met dingen eens bent, dat je dan met een concreet voorstel komt wat hebben wij gedaan met ons amendement. Daar zit ook dekking bij en wij denken dat de eerste dekkingsoptie onze voorkeur zou hebben. Is in ieder geval voor het jaar 26 die reclamezuil, maar ik denk dat de andere twee opties ook zeker realistisch zijn. Dus vandaar dat we meerdere dingen hebben gezet maar wel met een bepaalde volgordelijkheid.

De heer POELWIJK: Voorzitter. Tijdens de algemene beschouwingen van de VVD heb ik juist geprobeerd om aan te geven dat de dekkingen die de VVD voorstelt in feite geen dekkingen zijn. Toch handhaaft de VVD die voorstellen. Vindt de VVD dat nou financieel verantwoorde voorstellen?

Mevrouw VOERMANS: Dank u voorzitter. Het is de mening van de heer Poelwijk dat dat geen dekking is. Wij kijken daar zelf anders naar. We hebben een goede nota liggen over beweegbaar budget. Daar hebben wij ook input uit kunnen halen. Dus daar verschillen we over van mening.

De heer POELWIJK: Een mening, een mening. Daar kan ik deels in meegaan maar u bent het toch met mij eens dat een reclamezuil er niet per 1 januari 2026 staat om als dekking te dienen voor een minder hoge OZB?

Mevrouw VOERMANS: Wij zijn van mening dat die reclamezuil er in 2026 zou kunnen zijn. Dat is misschien inderdaad niet 1 januari, dus vandaar dat wij ook meerdere opties hebben meegegeven als het niet het volledige bedrag zou kunnen ophalen. Sowieso is er in die notitie beweegbaar budget ook aangemerkt dat er wat opstartkosten zijn, daar zijn we dus ons ook van bewust en wij denken dat dit een realistische optie is voor 2026 en ik denk ook voor de jaren daarna. Mijn fractie vindt het een belangrijk punt. We zijn al aan het nadenken, ook over structurele dekking.

De heer POELWIJK: Dank u voorzitter. Ik begin even met het punt van lokale voorrang waar het college een toezegging over heeft gedaan. Wij zijn in principe blij met de toezegging van het college, ook omdat daar al veel meer de wil uitspreekt om hier echt mee aan de slag te gaan dan dat wij proefden vanuit de Informatie van de wethouder. Die wil om echt te zoeken naar de mogelijkheden. Mogen wij die toezegging zo interpreteren met alle voorbehouden die u terecht noemde dat u zo hard mogelijk uw best gaat doen om toe te redeneren naar dat hogere percentage, naar het pakken van die ruimte en dat u daar maximaal uw inzet op zult leveren? Dat in ieder geval als eerste vraag ter verduidelijking over de toezegging. Ik denk dat dit in de ronde van het college terugkomt.
Een aantal moties zullen wij mede indienen maar daar staan wij staan wij inmiddels op, dus dat is zichtbaar. Onze eigen motie over doorstroming, daar heb ik net al van aangegeven wat de mini kleine wijziging is, dus daar verandert inhoudelijk verder niets aan. De motie van Onafhankelijk Diemen over mantelzorg en eigenlijk hetzelfde als GroenLinks. Wij willen gewoon uitspreken dat net zoals voor heel veel opties eigenlijk alle opties in de notitie beweegbaar budget staan, dat het mantelzorgcompliment niet ter discussie staat maar verder zien wij eigenlijk die motie ook als overbodig maar die uitspraak willen wij gewoon doen. Motie dierenwelzijn. Daar zijn we blij dat die dierenwelzijnsnota nog onze kant op komt

als raad maar volgens ons heeft het niet zoveel toegevoegde waarde om dat specifiek op die manier in de begroting te verwerken. Dus die zullen we ook niet steunen. Amendement over de OZB hebben we al eerder over gesproken en het amendement over de tulpenplukactie van Onafhankelijk Diemen. Het onderliggende idee dat wij als oude en nieuwe raad een moment kiezen om onszelf te presenteren om kennis te maken met de inwoner om misschien ook iets te beteken, concreet te betekenen op dat moment voor de inwoners van Diemen, die gedachte ondersteunen wij heel erg maar om daar 15.000 euro tegen aan te gooien voor een tulpenpluktuin, dat vind ik een beetje veel van het goede. Wat ik zou willen voorstellen is dat wij in of dat het presidium of dat wij in het fractievoorzittersoverleg kijken wat kunnen wij als gezamenlijke partijen doen voor zo'n moment. Ik denk dat bijvoorbeeld het fractievoorzittersoverleg daar een geschikt gremium voor is. Dan moet u daar wel aanwezig zijn meneer Sikking zeg ik er toch eventjes bij, maar het lijkt mij heel leuk om samen met de raad te kijken wat we daarvoor kunnen doen.

De heer SIKKING: Bij het laatste fractievoorzittersoverleg u zelf niet aanwezig was.

De heer POELWIJK: Zijn we elkaar net misgelopen want alle andere keren was het andersom maar dan heeft u toch wel gelijk, die moet ik nemen.

De heer PRINS: Dank u voorzitter. De motie tegen femicide, natuurlijk steunen we de strijd tegen femicide maar laten we realistisch blijven. De oplossing ligt in een stevig regionaal en landelijk beleid met Veilig Thuis als centrale speler. Als er middelen nodig zijn, dan horen we dat graag met een duidelijke onderbouwing. De motie over het Diemerbos, ons hart ligt daar al jaren. Daarom steunen wij van harte de motie van GroenLinks/PvdA voor een brief en betrokkenheid. Het kindtegoed op stadspas uitbreiden naar 15 tot 17-jarigen. Hier trekken wij een duidelijke grens. Jongeren verdienen stimulans, geen pampering. Een bijbaan verrijkt hun gevoel van eigenwaarde, leert hen verantwoordelijkheid en geeft een eigenaarschap over hun uitgaven. Bovendien is het onverantwoord om dit te laten financieren door ouderen, onze AOW'ers, en hun stadspasvoordelen te ontnemen. Jong en oud mogen nooit tegenover elkaar komen te staan. Daarbij ontbreekt een solide financiële dekking, een greep uit de algemene reserve is geen beleid.

Mevrouw YILDIZ-KAYA: Dank u voorzitter. Meneer Prins geeft aan dat deze jongeren kunnen werken. Dat is natuurlijk zo en dat is een van de redenen dat het wellicht nu niet wordt verstrekt maar is meneer Prins zich er wel van bewust dat dit ook ten goede komt aan die ouders die wat minder te besteden hebben en er nog steeds wel kinderen zijn?

De heer PRINS: Ja, ik ben me daar heel goed van bewust voorzitter maar die ouders hebben ook aanspraak op kinderbijslag en daar begint het mee als voorliggende voorziening en we hebben in april ook al duidelijk gemaakt dat jongeren op die leeftijd gestimuleerd kunnen worden om bijbaantjes te gaan zoeken en vinden en dat dat leidt tot de voordelen die ik daarnet heb benoemd. Dus in die zin zijn we gewoon tegen dit kindtegoed op de stadspas.

Mevrouw YILDIZ-KAYA: Voorzitter. Het is natuurlijk niet in plaats van een bijbaan, dit is een extraatje juist voor diegene die dat nodig hebben en daarnaast voorzitter vind ik het ook wel kwalijk om twee groepen weer tegen elkaar te zetten. Die discussie is eerder geweest en mijn kinderen hebben zo'n vriendenboekje, daarin kun je kiezen wat vind je leuker naar de bioscoop of schilderen, tekenen et cetera. Zo doen wij het natuurlijk niet. We zetten niet de groepen tegen elkaar en zeggen nou niet de ouderen, dus dan wel de jongeren. We bekijken het allemaal an sich en dat doen we ook hier bij het kindtegoed. Dus ik vind dat die discussie, dat we die echt wel moeten mijden.

De heer PRINS: Voorzitter, ik vind het jammer dat mevrouw Yildiz-Kaya haar eigen kinderen ten tonele voert. Die zou je buiten de raad moeten laten. Overigens, waarom ik dat genoemd

heb van jong en oud, dat stond in de armoedenota die we in april hebben besproken dat de financiering voor deze uitbreiding moest komen van de AOW-stadspas die werd ingetrokken en dat is dat is duidelijk verwoord in dat stuk.

Mevrouw YILDIZ-KAYA: Dank u voorzitter. Dat besluit is niet genomen wat we hebben gezegd, we gaan het gebruiken voor het kindtegoed voor 15 tot en met 17-jarigen. Dat is niet zoals het is gegaan. We hebben toen gezegd en uitgelegd en ik ga niet herhalen waarom we dat toen niet wilden en we komen nu met een ander voorstel, namelijk geef die kinderen die het hard nodig hebben en die ouders een extraatje één keer in het jaar waardoor ze extra spullen kunnen aanschaffen naast wat ze wellicht ook vanuit een bijbaan krijgen en ook hard nodig hebben.

De heer PRINS: Voorzitter, mevrouw Yildiz-Kaya haalt de boel door mekaar. Het besluit destijds om die AOW-stadspas voor die ouderen in te trekken is genomen los van dit onderwerp van de motie maar in de armoedenota van april is het wel expliciet zo genoemd dat de financiering deels gevonden moest worden in de bespaarde gelden voor de AOW-stadspas voor ouderen.

Mevrouw YILDIZ-KAYA: Voorzitter, ik ga toch interrumperen want het is gewoon niet zo. We hebben niet gezegd we stoppen daarmee en daardoor en want we willen die kinderen extra geld geven. Dat is gewoon niet zo en daarnaast voorzitter, ik heb het voorbeeld gegeven van een vriendenboekje en ik heb daardoor niet mijn kinderen hier in de raad voor de leeuwen gegooid. Ik wil dat ook echt wel even benoemd hebben.

De heer PRINS: Voorzitter. Mevrouw Yildiz-Kaya heeft het in april zelf niet benoemd en zo gezegd maar het stond wel in het collegevoorstel aan de raad, leest u het maar na. Ik heb er destijds ook opmerkingen over gemaakt en dat is terug te vinden in de notulen van de raadsvergadering.

De heer POELWIJK: Voorzitter. Vindt de heer Prins niet dat 15 tot en met 17-jarigen zijn dan wel oudere kinderen maar nog steeds kinderen die wellicht ook in het huishouden eigen taken uitvoeren. Vindt u dan niet dat bijverdiensten van bijvoorbeeld een bijbaantje voor die kinderen gewoon besteed moeten zijn om leuke dingen mee te doen en gezellig mee op pad te gaan en niet om eventueel bij te dragen in gewoon puur noodzakelijke dingen die nodig zijn?

De heer PRINS: Voorzitter, dit is natuurlijk een opmerking die nergens op slaat. Als je 15 jaar bent wil je voor volwassen aangezien worden of je groeit daar naartoe en dan ga je zelf proberen je eigen inkomen te verwerven door via een bijbaantje je brommer of je scooter of je kleding of je mooie schoenen bij elkaar te verdienen. Zo heb ik er in april tegen aangekeken, zo kijk ik nog steeds tegenaan en ik vind die ervaring juist heel verrijkend voor jongeren in plaats van dat ze gepamperd worden door zomaar een kindtegoed te geven op een stadspas.

De heer POELWIJK: Voorzitter. De fractievoorzitter van de Ouderenpartij Diemen zegt dat jongeren gepamperd worden. Ik vind het wat maar voorzitter, eigenlijk zegt de heer Prins het best wel goed. Die bijverdiensten moeten bedoeld zijn voor bijvoorbeeld een brommer of een scooter en niet om te voorzien in noodzakelijke basisbehoeften als je dagelijkse kleding die je nodig hebt. Dat zijn gewoon jongeren, oudere kinderen die ook gewoon bezig zijn met de studie, bezig zijn met spullen, dingen buiten de studie. Dan hebben we hier dat kindtegoed waarmee we zeggen gezinnen die in een kwetsbare positie zitten, die krijgen die extra vergoeding. Dat moet bedoeld zijn voor de basisbehoeften en wat kinderen bijverdienen met een bijbaantje is bedoeld om daar leuke dingen mee te doen, om kind te zijn en gezellig dingen met je vrienden te doen. Wat vindt de heer de Prins daar zo vreemd aan?

De heer PRINS: Voorzitter, ik ga mezelf niet meer herhalen. Ik heb gewezen op de kinderbijslag en die is voor de noodzakelijke uitgaven en als iemand een bijbaantje heeft mag je zelf besluiten waar die dat geld aan uitgeeft en of het namelijk voor een brommer of een scooter of voor kleding of schoenen is of sportschoenen, dat is aan de jongeren zelf en ik wil ze graag serieus nemen voorzitter en ik heb het idee dat de heer Poelwijk, hoewel hij heel jeugdig is, denkt dat wij heel paternalistisch denken over jongeren maar het is het omgekeerde. We willen ze serieus nemen en we vinden deze motie ook gewoon een voorbeeld van hoe je jongeren niet moet benaderen.
Dan ga ik naar het amendement van de VVD over de OZB, een verlaging van 5 naar 2,1 procent lijkt aantrekkelijk maar de effecten zijn miniem, het creëert gaten die elders opgevuld gevuld moeten worden, denk aan hogere parkeertarieven of afvalstoffenheffing en wij houden vast aan de kadernota. De motie van de VVD over AI bij woningbouw of vergunningverlening, fascinerend onderwerp maar complex en in plaats van een overhaaste actie pleiten wij voor een informatieve bijpraatsessie hierover, leer eerst en besluit daarna. Doorstroming sociale huursector van D66. Een belangrijk punt dat we vaker hebben geagendeerd, veel is al toegezegd en laat het college dit uitvoeren zoals beloofd maar we dagen D66 uit om zelf ook met een initiatief te komen en we willen graag meedenken. Glyfosaat en LHBTI moties van de PvdA. Beiden krijgen al aandacht vanuit het college en extra moties zijn overbodig. Dierenwelzijn Onafhankelijk Diemen. De motie is te vroeg, een actieplan is in de maak. Laten we dat eerst afwachten in plaats van in de details te treden als raad. De motie over mantelzorgers van Onafhankelijk Diemen. Hier tonen we hard, het college noemt de motie overbodig maar het behoud van het compliment van 150 euro is cruciaal. Een heldere richting vanuit de raad is nodig en ik heb al een paar fracties horen uitspreken dat ze niet willen tornen aan die 150 euro voor een mantelzorgcompliment. Wij spreken dat ook uit en voor zover er fracties zijn die dat nu nog niet hebben gedaan nodig ik u uit om dat later deze avond alsnog toe te zeggen, uit te spreken en daarmee hoop ik dat de motie overbodig wordt, ook voor de indieners. Dan tenslotte het tulpenamendement van Onafhankelijk Diemen, een prachtig initiatief rond Diemen 800, biologisch en pesticiden vrij. Ja absoluut, een feestelijk project waarin de raad meehelpt en onze inwoners samen vieren, dat ondersteunen wij van harte.

Mevrouw KUILMAN: Dank u voorzitter. Ik zou allereerst nog wat willen zeggen over de motie over het kindtegoed die we samen met GroenLinks indienen. Mevrouw Yildiz-Kaya heeft al aangegeven dat het dictum iets is aangepast waardoor er over de dekking staat waardoor het college dan wat meer ruimte heeft om die dekking te zoeken en ik wil wel nog benadrukken dat de Partij van de Arbeid het echt heel belangrijk vindt dat dit gerealiseerd wordt. Dus als blijkt bij de begroting dat het college die ruimte niet heeft kunnen vinden, dan kunt u van onze kant wel een amendement verwachten om dat alsnog in orde te maken. Het amendement van de VVD over de OZB. Het zal u niet verbazen dat wij dat niet zullen steunen als partij, daar hebben we vaker al uitspraken over gedaan en eigenlijk kan ik ook wat wethouder Klaasse hierover zei helemaal volgen. Dus wij zullen dat amendement niet steunen. Dan de motie over sneller een schop in de grond met AI. Ik heb even snel naar de aangepaste versie gekeken, ik vind het wel een erg ingewikkelde kwestie, vergunningverlening an sich is al heel ingewikkeld en daar komt ook nog eens iets bij kijken als de menselijke maat. Ik weet niet of AI goed is in dat soort zaken, dus ik ben er nog niet helemaal over uit maar ik denk niet dat wij als partij daarin meegaan.
Over dierenwelzijn, dat vinden we als partij heel erg belangrijk. Er zitten allemaal grote dierenliefhebbers in deze fractie die allemaal een of meerdere huisdieren hebben en tegelijkertijd denk ik, ik zie een wethouder die ook huisdieren heeft, dat is bekend wethouder dat u die heeft. We vinden dat heel belangrijk en tegelijkertijd denk ik dat we even moeten afwachten tot die actieagenda er is en dat we dan moeten kijken van wat is er verder nog nodig op het gebied van dierenwelzijn. Ik denk dat Diemen het al heel erg goed doet. We zijn natuurlijk ook meerdere malen genomineerd voor meest diervriendelijke gemeente. Dus de aandacht die Onafhankelijk Diemen constant vraagt voor dierenwelzijn, die ondersteunen we. De motie vinden we nu nog iets te vroeg komen. Wat de mantelzorg betreft, u heeft het

aan mijn interrupties in de eerste termijn wel gemerkt, we vinden dat mantelzorgcompliment heel erg belangrijk, we hebben ook benadrukt dat daar nu niet aan getornd gaat worden, dat spreek ik op deze manier nogmaals uit. Wij willen dat dat mantelzorgcompliment behouden blijft. Dus ook met deze motie denk ik van ja, volgens mij is er een brede steun voor dat mantelzorgcompliment en is daarmee de motie eigenlijk niet nodig.
Dan het amendement over het tulpenfeest. Ik vind het een heel ludiek en typisch Onafhankelijk Diemen voorstel, tegelijkertijd vind ik het ook wel een prijzig voorstel en ik denk dat hoe de nieuwe raad kennis maakt met de inwoners, dat dat ook op andere manieren kan die wellicht iets minder kostbaar zijn en ik hoop eigenlijk dat er misschien een inwoner nu aan het luisteren is, dit voorstel over de tulpenfestival heeft gehoord en denkt ik ga dat zelf inbrengen bij Diemen 800 om daar wat mee te doen maar voor nu steunen wij dat voorstel niet, hoe graag ik u ook een handreiking had gedaan, meneer Sikking.

De heer SIKKING: Dank u voorzitter. We gaan het even met z'n tweeën doen zo direct. Motie kindtegoed. Daar heeft de Ouderenpartij Diemen heel veel gezegd waar we het wel mee eens zijn, dus die gaan we niet steunen. Femicide, dat is toch eigenlijk wel een landelijk probleem.

De heer POELWIJK: Dank u voorzitter. Vind Onafhankelijk Diemen dan ook dat 15 tot en met 17-jarigen gepamperd worden?

De heer SIKKING: Ja.

Mevrouw KUILMAN: Voorzitter. Is Onafhankelijk Diemen er ook mee bekend dat er jongeren zijn van 15 tot en met 17 die bijbaantjes hebben, puur en alleen omdat ze bij moeten dragen aan de dagelijkse boodschappen, omdat ze bij moeten dragen aan de zorg voor het gezin? Ik noem dat geen pamperen, ik noem dat keihard moeten werken terwijl je eigenlijk nog een kind bent en bezig zou moeten zijn met school en met hobby's.

De heer SIKKING: Ik dacht dat ik het woord pamperen niet in mijn mond had genomen maar ik begrijp dat er jongens en meisjes zijn in die leeftijd die het heel erg moeilijk hebben en dan vraag ik me af het gaat uit het armoedebeleid, dan kan zo'n gezin bij ons aankloppen en dan kunnen ze extra geld waarschijnlijk krijgen als het nodig is voor alle zaken die er zijn maar om echt die jongeren van 15 tot en met 17 te benoemen, vinden wij te ver gaan en dit is onze mening en helaas moet u het daarmee doen.
De motie femicide vinden wij een landelijk gebeuren en we vragen ons af bij welke ambtenaar en waar is de expertise in dit takenpakket of gaan we daar een dure externe voor inhuren? Dus we vinden zoiets van laat dit nu eventjes bij de overheid. Ik ben niet voor femicide, ik ben er absoluut tegen maar als we een mooi foldertje neerleggen zal het niemand weerhouden om toch eventjes.

De heer POELWIJK: Voorzitter, wij zijn een gemeente, wij zijn de overheid, wij zijn beleid zou ik bijna willen zeggen maar het is zo goed bruikbaar overal. Wat is dit voor gek iets om te verwijzen naar de overheid terwijl wij hier als mede-overheid zitten om dit soort problemen aan te passen en er te zijn voor onze inwoners als zich zo'n probleem voordoet?

De heer SIKKING: Het is een landelijk probleem en ik denk dat ze daar heel goed mee bezig zijn om dit op te pakken.

Mevrouw KUILMAN: Voorzitter, elke acht dagen wordt er een vrouw vermoord door haar ex-partner of door familie, dat is wat femicide is, dat gebeurt dus ook in onze gemeente. Dat is geen landelijk probleem, elke acht dagen wordt een vrouw vermoord en dat is een probleem wat speelt in onze straten en in onze buurten en ik denk dat wij er als gemeente aandacht voor moeten hebben. Het is een supergroot en gigantisch probleem en als wij mensen bewust maken van de signalen dat het mis kan gaan kunnen wij misschien ook wel

femicide voorkomen en kunnen wij voorkomen dat mensen vermoord worden en dat gezinnen uit elkaar gerukt worden.

De heer Sikking: Oké, ik ga verder voorzitter. Financiering van het Diemerbos. We zien heel vaak Amsterdam, Amsterdam, Amsterdam. We vinden dat het bij de provincie moet gaan liggen en Diemen en dat we Amsterdam er even buiten moeten gaan houden want Amsterdam zou ook kunnen vragen van kunnen jullie wat bijdragen aan het Flevopark, aan het Vondelpark of misschien aan het Amsterdamse Bos. Dus deze motie gaan we ook niet in mee.

De heer DE BRUIJN: Dank u voorzitter. Ik hoorde de heer Sikking zeggen dat Amsterdam, Amsterdam, Amsterdam maar eventjes niet benoemd moet worden. Ten eerste wil ik even zeggen dat het onder andere op het terrein van Amsterdam ook ligt. Dus we hebben gewoon te maken met een gedeelde verantwoordelijkheid daarin en ik denk dat er heel veel gebruik van wordt gemaakt, ook door Amsterdammers, ook door Diemenaren en Diemenezen en allerlei andere mensen uit de buurt, streek en regio. Dus ik denk dat we er beter samen iets mee kunnen doen dan eigenlijk heel koppig zeggen dat Amsterdam er niet aan bij hoeft te dragen.

De heer SIKKING: Dat heeft u goed gezegd. Amsterdam hoeft er niet aan bij te dragen, we kunnen bij de provincie terecht en er kan wel een deel in Amsterdam liggen. Laat Amsterdam daarvoor zorgen maar wij zijn Onafhankelijk Diemen en we gaan ons niet inlaten met allerlei verzoeken aan Amsterdam.

De heer DE BRUIJN: Voorzitter. Ik wil het heel kort houden maar volgens mij worden hier echt woorden in de mond gelegd die ik niet gezegd heb dat Amsterdam daar niet aan bij moet dragen. Ik heb gevraagd om het wel te doen, ik wil dat even duidelijk maken, sorry.

De heer SIKKING: Ik ga verder voorzitter. Motie VVD gaan we in mee. Amendement OZB verhoging gaan we dus ook in mee. We hebben dus ook zelf heel veel gerekend en zolang we nog niet alle getallen duidelijk hebben, kunnen we niet de OZB verhogen.

De heer BOUWHUIS: Voorzitter. Sorry voor het eten maar ik ben toch even benieuwd, u gaat mee in het amendement OZB, dus ook aan u de vraag wat krijgen bewoners daarvoor terug? Krijgen ze ook van u die reclamemast?

De heer SIKKING: Wat ze terugkrijgen? Ze krijgen geen verhoging die zo sterk omhooggaat. De wethouder sprak over een paar tientjes. We hebben dus berekeningen gemaakt en als u zegt van ja maar het is een dure woning of zo moet ik wat laten zien.

De VOORZITTER: De vraag was naar de dekking. Kunt u daar nog even op reageren?

De heer SIKKING: De dekking. Het hoeft niet verhoogd te worden.

De VOORZITTER: De vraag was de dekking meneer Sikking. De vraag is gesteld of u het eens bent met de dekkingsvoorstellen zoals de reclamemast. Dat was de vraag.

De heer SIKKING: Als dat zou kunnen is dat prima, gewoon heel simpel.
De sociale huursector, daar hebben we ook naar gekeken en we vinden het zonde dat bewoners uit Diemen mee moeten gaan betalen aan deze beweging. Er wordt ook heel veel gedaan door de gemeente. Verhuurcoach en zo. Ik denk dat dit soort dingen ook heel erg bij de woningcoöperaties moeten liggen en dat is dan ook de juiste route.
LHBTH, daar gaan we ook met de Ouderenpartij Diemen in mee, dus dat steunen we ook niet en glyfosaat is hetzelfde met de Ouderenpartij Diemen, steunen we ook niet.

Mevrouw VAN 't RIET: Voorzitter. Ik heb daarstraks Onafhankelijk Diemen aangeraden om zichzelf serieus te nemen. Ik moet heel eerlijk zeggen dat ik met deze toon waarop de heer Sikking reageert op alle moties en amendementen die zijn ingediend en alle uitleg die daarbij is gegeven, dat ik het gevoel heb dat de heer Sikking de rest van de raad niet heel erg serieus neemt.

Mevrouw VAN MARION: Dank u voorzitter. De motie die ik net niet heb toegelicht in de algemene beschouwingen om dierenwelzijnsuitgaven zichtbaar te maken in de begroting zal ik nu heel even in het kort doen. Wij vinden dierenwelzijn belangrijk en we investeren hierin. Er is een nood aan dierenwelzijn en wij zijn meerdere keren genomineerd als meest diervriendelijke gemeente en juist omdat we zoveel doen vinden wij het belangrijk dat we ook inzicht hebben in die bijbehorende uitgaven en dat ontbreekt nu. Dit mag ook niet weg worden gezet als voorbarig want als raadslid heb ik ook het recht en de plicht om te weten waar het geld naartoe gaat. Nu wordt de motie weggezet als voorbarig vanwege een aankomende actieagenda maar er is al beleid en er wordt al geld aan uitgegeven. Waarom zouden we dan moeten wachten en pas achteraf geïnformeerd worden? Dat voelt echt als uitstellen van onze controlerende taak. Ik vraag om inzicht, dus bundel de uitgaven en maak ze apart inzichtelijk. Dat moet mogelijk zijn en het lijkt ons een hele logische eerste stap. Wij willen niet wachten. In een goed werkend dualisme stelt de raad de kaders en voert het college uit. Dit verzoek past daar precies in. Voorzitter, dierenwelzijn is geen detail, dus laten we dit niet laten wegvallen in een totaalbudget. Het verdient echt een herkenbare plek in onze financiële verantwoording.

De VOORZITTER: Dan sluiten we daarmee de tweede termijn van de raad af en dan stel ik voor te schorsen tot kwart over zeven.

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering en dan gaan wij naar de afsluitende reactie van het college in tweede termijn.

Wethouder VAN DEN BERG: Dank u voorzitter. Ik had nog een antwoord gekregen van de VVD in tweede termijn over de tekst met betrekking tot de buurtwarmte die ik eventjes niet goed had meegekregen maar ik kan de VVD-fractie helemaal verblijden want ze wordt er nog veel eerder over geïnformeerd dan bij de begroting. Eind augustus staat er een bijpraatsessie gepland en dan wordt u daarover geïnformeerd met betrekking tot de buurtwarmte en onderzoeken die daar lopen en de datacenter.
Dan voorzitter wil ik toch nog eventjes iets corrigeren met betrekking tot het Diemerbos en het al dan niet meebetalen van Amsterdam. Ik zou het echt als wethouder ten stelligste ontraden om ook maar te verzoeken Amsterdam niet mee te laten betalen. Wij hanteren een verdeelsleutel op dit moment waarbij Amsterdam de rekening dusdanig oppakt dat wij dat als Diemen alleen met de provincie, die bijvoorbeeld al heeft gezegd niet meer te willen gaan bijdragen, want dat is het probleem. Dat had u inderdaad ook kunnen lezen. Dus dan zou de rekening volledig bij Diemen komen te liggen. U heeft informatie van mij gekregen wat het beheer van het Diemerbos kost. Dat is 1 miljoen. Ik schrik er zelf van en daar gaat dan iets van af want de heer Sikking wil dan het deel van Amsterdam niet bekostigen. Dat is een derde maar dan is het dus nog steeds 7 ton dat bij Diemen komt te liggen en dat is nu bij lange na niet hetgeen wat er komt te liggen.
Eigenlijk zien we dat natuurlijk op heel veel gebieden, dat wij juist ook doordat wij slim samenwerken met de regio, veelal ook met de gemeente Amsterdam, het op een goede manier kunnen doen in onze gemeente. Onze onafhankelijkheid kunnen behouden, financieel efficiënt werken en eigenlijk zou ik zelfs de stelling aan durven te gaan dat op deze manier Diemen eerst doen eigenlijk Onafhankelijk Diemen bij de partij Onafhankelijk Diemen niet echt veilig is.

Wethouder EVERHARDT: Dank u voorzitter. Ik wil graag nog even terugkomen op het verzoek van D66 om een toezegging te doen aangaande het verhaal rondom de lokale

voorrang en me daar maximaal voor in te spannen en daar kan ik ja op zeggen. Ik heb het eigenlijk al min of meer aangeduid in de eerste termijn en het is natuurlijk wel zo dat wij daar goed naar moeten gaan kijken. Dat heb ik ook al uitgelegd en als het verantwoord is, dan kunnen we daar inderdaad mee aan de slag en ik kom er uiteraard op terug.
En verder heb ik nog even een reactie op een tweetal moties. Allereerst de motie over het kindtegoed, de voorgestelde aanpassing om de kosten bij het dictum. Daar staat de kosten hiervoor te dekken uit de algemene reserve aan te vullen met 'bijvoorbeeld' uit de algemene reserve. Ik denk dat we daar prima mee kunnen leven en de tweede motie betreft het doorstroomverhaal van D66. Ik heb net even overlegd met de fractievoorzitter over de tekst en ik heb begrepen dat D66 genegen is om daar een kleine tekstaanpassing voor te maken en ik neem aan dat zij daar zelf zo even mee zullen komen.

Wethouder PRINS: Dank u voorzitter. Ik heb nog even met de VVD gezeten om de aangepaste motie Sneller een schop in de grond met AI te bespreken. Blijkt toch wel een beetje dat we langs elkaar heen aan het praten waren. We hebben eerder technische vragen beantwoord en wat we net ook doorgenomen hebben binnen de ambtelijke organisatie is dat een team al heel enthousiast bezig met AI. Wij mogen niet alles van AI gebruiken. Wij gebruiken de professionele versie van co-pilot voor allerlei dingen. Generatieve AI noemen we dat en dat wordt toegepast bij team Projecten en bij team Vergunningen. Het is nog steeds niet zo dat het een wondermiddel is en dat we nu daarmee alle vergunningsaanvragen kunnen versnellen maar we leren gewoon door het te gebruiken binnen die beide projecten. Daarmee blijf ik bij mijn eerdere advies om de motie te ontraden.

De VOORZITTER: Ik kijk of er nog behoefte is aan een schorsing om toch nog moties en amendementen aan te passen. Ik hoorde in ieder geval dat D66 nog iets wil aanpassen, maar ik kijk nog even bij anderen of dat ook nog het geval is. Is er nog verder behoefte aan schorsing? Nee? Dan ga ik nu meteen naar D66.

De heer POELWIJK: Dank u voorzitter. Na overleg met de wethouder hebben wij een kleine aanpassing in onze motie gedaan in het dictum over de motie ten aanzien van doorstroming. Daar hebben wij nu van gemaakt in het dictum het eerste punt in samenwerking met de woningcoöperatie een doorstroompakket te ontwikkelen en bij die gesprekken hierover in ieder geval te betrekken, de vier punten die wij daar al eerder hadden genoemd, zodat daar niet heel strikt in staat zorg per se dat dat erin komt, maar betrek het bij die gesprekken en probeer de coöperatie daarvan te overtuigen en daar ook de steun voor te winnen. Daar heeft de wethouder een ietsje meer ruimte mee en die ruimte bieden wij haar graag.

De VOORZITTER: Dan concludeer ik dat alle moties en amendementen zoals ze nu nog voorliggen blijven bestaan voor besluitvorming. Dan kijk ik nog of er nog behoefte is aan een stemverklaring op een of meerdere voorstellen.

De heer J. DE JONG: Voorzitter. Wij willen nog even een stemverklaring geven over de kadernota. Zelf hebben we nog heel laat technische vragen gesteld waar wij vandaag antwoord op kregen. Onze stemverklaring is de toename van structurele kosten zijn we geen voorstander van maar daar komen we op terug bij de begroting.

De VOORZITTER: Dus u kunt wel instemmen met de kadernota met inachtneming van die opmerking.

De heer J. DE JONG: Helemaal correct.

De heer PRINS: Voorzitter. Ik twijfel toch even want de fractie van Onafhankelijk Diemen heeft nu net niets gezegd over de motie over de mantelzorgers. Ik heb voor het eten geconstateerd dat de meerderheid van de fracties niet wilde tornen aan die 150 euro. Eigenlijk heb ik daarmee ook aangegeven, mevrouw Kuilman heeft dat ook gedaan, dat die

motie daarmee overbodig zou worden. Dus ik ben benieuwd of die motie nu gehandhaafd wordt, want dan brengt die ons in een moeilijke positie.

De VOORZITTER: Ik heb de vraag net gesteld, dus ik trok de conclusie dat die gehandhaafd blijft maar mevrouw Van Marion, wilt u dat bevestigen?

Mevrouw VAN MARION: Ja, dat bevestigen wij, want het gaat niet alleen om het bedrag van 150 handhaven maar het gaat ook om keuzevrijheid. Daar heeft de motie ook om gevraagd.

De VOORZITTER: Dan gaan we nu naar besluitvorming. Dan gaan we eerst de twee amendementen in stemming brengen, daarna het voorstel van de kadernota en daarna de overgebleven aangepaste moties. Dan gaan we naar de stemmingen.
Allereerst het amendement OZB-verhoging, amendement nummer 1. De stemming is geopend. Voor zijn uitgebracht vier stemmen, de fractie van de VVD en de fractie van Onafhankelijk Diemen. Alle andere fracties zijn daartegen. Er zijn 18 stemmen tegen en het amendement is verworpen.
Dan gaan wij stemmen over amendement 2 Kennismaking nieuwe raad Tulpenfestival. Voor zijn uitgebracht zes stemmen, de fracties van de VVD, de Ouderenpartij Diemen en de Onafhankelijk Diemen. Tegen zijn uitgebracht 16 stemmen, dat zijn de overige fracties. Het voorstel is verworpen.
Dan nu in stemming de kadernota 2026 voor de gemeente Diemen. De stemming is geopend. Voor zijn uitgebracht 18 stemmen, daartegen vier en die vier stemmen tegen, dat zijn de fracties van de VVD en Onafhankelijk Diemen. De kadernota is aangenomen.
Dan gaan we naar de moties. Allereerst de motie nr. 1, kindtegoed 15 tot en met 17-jarigen. Voor zijn uitgebracht 16 stemmen, tegen 6. De tegenstemmen komen van de VVD, de Ouderenpartij Diemen en Onafhankelijk Diemen. De motie is aangenomen.
In stemming is de motie over femicide. Deze motie is unaniem aangenomen.
Dan in stemming is de motie financiering Diemerbos, motie 4. Ook deze motie is unaniem aangenomen.
Dan gaan we naar motie nummer 5, de motie sneller dan een schop in de grond met AI. Voor zijn uitgebracht vier stemmen, dat zijn de fracties van de VVD en Onafhankelijk Diemen. Daartegen zijn de overige fracties, dat zijn 18 stemmen. De motie is verworpen.
Dan in stemming motie nummer 7, beweging in de sociale huursector. Voor zijn uitgebracht 20 stemmen, daartegen twee stemmen. Dat is de fractie van Onafhankelijk Diemen. De motie is aangenomen.
Dan hebben wij de motie LHBTI diversiteitsinformatiepunt, motie nummer 9. Voor zijn uitgebracht 18 stemmen, tegen vier. Dat waren de fracties van de Ouderenpartij Diemen en Onafhankelijk Diemen. De motie is aangenomen.
Dan gaan we naar de motie over geen glyfosaat. We moeten even handmatig gaan stemmen, even voor de afwisseling, of u nog goed scherp bent. Motie nummer 10, geen glyfosaat langs het spoor. Welke fracties steunen de motie van GroenLinks? Alle fracties behalve de fractie van de Ouderenpartij Diemen. De motie is aangenomen.
We gaan nu naar de volgende motie, dan gaan we weer elektronisch stemmen. Motie nummer 11, de passende waardering van mantelzorgers. Voor zijn uitgebracht zes stemmen. Dat zijn de fracties van de VVD, de Ouderenpartij Diemen en Onafhankelijk Diemen. Daartegen zijn uitgebracht 16 stemmen. Dat zijn de overige fracties. De motie is verworpen.
Dan de motie nr. 12, inzicht en versterking van dierenwelzijn in de begroting. Voor zijn uitgebracht twee stemmen, de fractie van Onafhankelijk Diemen. Alle andere fracties hebben daartegen gestemd. Dat zijn 20 stemmen. De motie is verworpen.
Daarmee zijn we tot het einde gekomen van de besluitvorming over de kadernota en zullen wij nu vervolgen met de overige agendapunten die geagendeerd staan.

3. Tweede Kwartaalbrief 2025

Mevrouw YILDIZ-KAYA: Dank u voorzitter. De Tweede Kamer heeft ingestemd met een wet die urgentie voor statushouders voor een woning wil schrappen. Ze willen het zelfs verbieden en hierdoor komt de huisvesting van statushouders stil te liggen, zonder alternatief. Er zitten nu al tienduizenden statushouders onnodig vast in opvanglocaties en die raken ook steeds voller. Statushouders kunnen geen leven opbouwen zonder een eigen woning en terwijl hetzelfde kabinet verwacht dat deze groep snel integreert maar zonder urgentie zit deze groep vast. Ze hebben geen vangnet, geen opgebouwde wachttijd en kunnen gewoon niet verder. Dus het plan lost niets op, maar creëert meer problemen en ten opzichte van andere groepen met een urgentie, verliezen de statushouders hun urgentie. Dit is een ongelijke behandeling. Het is hopen dat die wet niet door de Eerste Kamer komt maar daar willen we niet op wachten. We vragen het college daarom om ervoor te zorgen dat alle statushouders die recht hebben op een woning in 2025, die dit jaar of volgend jaar ook echt krijgen en daarnaast zich ervoor in te zetten dat ook in 2025 statushouders die dringend een woning nodig hebben een urgentie kunnen krijgen en we dienen de motie in met de Partij van de Arbeid. De motie Woningen voor statushouders luidt als volgt:

We stellen de raad voor om het volgende besluit te nemen:

We stellen vast dat:
- Een woning asielzoekers met een verblijfsvergunning (statushouders) helpt om een normaal leven op te bouwen. Ze kunnen dan naar school, werken en meedoen in de samenleving;
- De gemeente Diemen verplicht is om een bepaald aantal statushouders een woning te bieden;
- Op 1 mei 2025 nog 29 statushouders wachten op een woning in Diemen;
- Slechts een klein deel van de vrijgekomen sociale huurwoningen naar statushouders gaat. In 2022 was dat 5,2% in Groot-Amsterdam.

We hebben nagedacht over en houden rekening met:
- De nieuwe wet die nu in behandeling is bij de Eerste Kamer. Die zegt dat statushouders geen voorrang meer mogen krijgen bij sociale huurwoningen;
- Dat deze regel kan zorgen voor langere tijd in opvangcentra. Dat geeft extra druk op de opvangplekken. Ook kunnen statushouders dan nog niet starten met hun inburgering.

We vinden dat:
- Statushouders die wachten op een sociale huurwoning in Diemen, die zo snel mogelijk moeten krijgen;
- Statushouders niet de dupe mogen worden als de wet ingaat.

We vragen het college om:
- Samen met woningcorporaties en particuliere verhuurders te zorgen dat alle statushouders die in 2025 recht hebben op een woning in Diemen, die dit jaar of begin volgend jaar ook echt krijgen;
- Zich ervoor in te zetten dat ook na 2025 statushouders die dringend een woning nodig hebben, urgentie kunnen krijgen.

GroenLinks	Partij van de Arbeid
Yeliz Yildiz-Kaya	Sofie Kuilman

De heer ADVOKAAAT: Dank u voorzitter. Ik hoor mevrouw Yildiz-Kaya zeggen van een andere urgentie krijgen maar volgens mij worden ze gelijk behandeld. Dus dat betekent niet

dat ze anders behandeld worden dan andere urgenten, woningzoekenden of bijzondere. Ik heb dat niet uit de stukken begrepen van de Kamer.

Mevrouw YILDIZ-KAYA: Voorzitter, daar zit dus nu juist het probleem waarbij we artikel 1 van de Grondwet niet aanhouden, of tenminste het kabinet niet. Ze krijgen juist geen urgentie omdat ze statushouder zijn. Dus op het moment dat ze die straks verliezen, die urgentie, en er wel iets aan de hand is, hebben ze die urgentie niet ten opzichte van andere groepen die het wel krijgen. Daar zit juist het probleem. Dat is het hele probleem van die wet zoals wij hem hier schetsen en vandaar dus geen gelijke behandeling.

Mevrouw MUIJS: Voorzitter. Een korte vraag. Wij kunnen het niet meer eens zijn met uw betoog en hoe verschrikkelijk deze voorgestelde wetgeving is en inderdaad, laten we hopen dat die er niet doorheen komt. Wij vroegen ons wel af, u zegt, zorgen dat iedereen die recht heeft op een woning, die woning ook krijgt. Nou is er natuurlijk een enorm woningtekort en zie je dat soms ook al hebben mensen recht op een woning, dat die woning er niet is. Dus ik vroeg me af of het zorgen voor misschien niet beter vervangen kan worden door inzetten voor om op die manier ook duidelijk te maken dat soms mensen hun rechten niet eens kunnen toekennen.

Mevrouw YILDIZ-KAYA: Voorzitter. Daar hebben we ook over nagedacht. We konden het ook op die manier formuleren. Het is natuurlijk wel iets waar we nu ook al mee bezig zijn en dat zou dan niet anders zijn dan wat we doen en we wilden het juist krachtiger verwoorden en hiermee ook een statement afgeven dat dit gewoon niet moet zoals het kabinet het eventueel voor ogen heeft. Dus juist op deze manier ook wat krachtiger verwoord en ik ben ook wel benieuwd naar de reactie van het college hierop maar het is juist wel bewust op deze manier gedaan.

Mevrouw MUIJS: Voorzitter, het statement daar kan ik me helemaal in vinden en mijn fractie ook en ik maak me zorgen over of we met zoiets niet mensen het beeld geven dat wij iets kunnen regelen wat we soms ook niet kunnen regelen want als er gewoon geen woning beschikbaar is, ook al heb je het recht op die woning, dan wordt dat heel ingewikkeld. Dus ik vraag me af of we dan niet verkeerde verwachtingen scheppen maar het statement en de inhoud daarachter, daar staan wij geheel achter.

Mevrouw YILDIZ-KAYA: Ja, voorzitter, ik snap die opmerkingen maar ik wil wel graag de reactie van het college hierop afwachten.

De heer SIKKING: Dank u voorzitter. In het dictum staat zich ook voor in te zetten dat na 2025 statushouders die dringend een woning nodig hebben, urgentie kunnen krijgen maar vindt u niet dat u dan een stap te ver gaat? Dat u over uw periode heen gaat regeren want de wet is de wet. Kan dit er niet uit? Ik vind het een hele sympathieke motie, maar dit laatste dictum vind ik echt helemaal niks. Kan dat er niet uit?

Mevrouw YILDIZ-KAYA: Nee, voorzitter. Dat is juist ook wat we zo problematisch vinden aan deze wet, waarbij het kabinet ook over hun periode heen regeert. Dit is juist heel erg wat we willen aangeven, dat die groep wel een urgentie kan krijgen op het moment dat dat er ook toe doet. Dat is nu juist het probleem in de wet die nu voor ligt.

De heer GEERTS: Dank u voorzitter. Eerst even heel kort even wat over het tweede kwartaalbrief. Hij is duidelijk, kort maar de meicirculaire, daar komen wat meevallers in. Die zijn nog niet verwerkt, dus dat zien we graag tegemoet. Ziekteverzuim is nog te hoog. Goed dat dat in ieder geval de aandacht heeft en de achttien sociale huurwoningen worden aangepast na inspraak met de buurt. Dat kost extra geld. Nou, terecht ook. Mensen willen een aantal dingen, wij willen een aantal dingen en dan komt er inderdaad een hoger bedrag uit. Dat is niet duidelijk te voorzien en de aanbeveling van de commissie ruimtelijke kwaliteit

zijn mooi meegenomen. Wij dienen graag de motie samen met de GroenLinks in die ze net toegelicht heeft. We hopen in ieder geval niet dat die wet in de Eerste Kamer er doorkomt. Er komt namelijk ook dan een verbod op een eventuele uitdeling van urgentie en dat kan toch eigenlijk niet de bedoeling zijn. We kunnen beter te vroeg zijn op dit moment, om toch regels te maken dat het eigenlijk niet zover hoeft te komen.

De heer JÄGERS: Dank u voorzitter. We spraken de afgelopen week over de minnen in de kwartaalbrieven. Minnen die veelal staan voor extra benodigde investeringen en/of kosten. Dat zijn in zijn algemeenheid geen prettige mededelingen maar we zijn het eens met de opvatting dat ruimer begroten dan strikt noodzakelijk is zijn nadelen kent. De fractie van de VVD stelt de tweede kwartaalbrief zoals gevraagd in de raadsvoordacht mede vast. Dan nog even over de motie, die kunnen wij niet steunen.

De heer PRINS: Dank u voorzitter. Over de kwartaalbrief hebben we niets meer te zeggen maar over de motie wel. Voorzitter, wij hebben een diep gevoel van verantwoordelijkheid voor iedereen die op zoek is naar een thuis. Een dak boven je hoofd is geen luxe, het is een basisbehoefte, een grondrecht en iedereen verdient de kans op een normaal leven. Daarin zijn we het eens met de indieners van de motie. Toch moeten we eerlijk zijn. Deze motie, hoe goed bedoeld ook, is voorbarig. De voorrang voor statushouders bij de toewijzing van sociale huurwoningen is nog niet afgeschaft door de Eerste Kamer. Bovendien vraagt de motie van het college iets wat er al gebeurt. Diemen neemt zijn verantwoordelijkheid aan huisvesten van actieve statushouders. We liggen op schema. Tot 1 juli hebben we al 29 mensen geholpen en nog 26 zullen volgen en met de flexwoningen in Diemen-Zuid kunnen we hopelijk nog meer mensen opvangen. Dat is inzet, geen stilstand.
Daarnaast is het belangrijk om het gelijkheidsbeginsel niet uit het oog te verliezen. We horen de stemmen van woningzoekenden die al jarenlang wachten en die keer op keer worden teleurgesteld. Het is een kwestie van rechtvaardigheid dat ook statushouders deelnemen aan het reguliere proces via Woningnet zoals anderen dat doen. Dat is niet alleen eerlijk, het is ook onderdeel van een succesvolle inburgering.

Mevrouw KUILMAN: Voorzitter. Even een korte vraag aan de heer Prins. Als die wetgeving doorgaat, dan mogen statushouders geen urgentie krijgen. Dus dat betekent ook, stel nou in een flat woont een Nederlands gezin en een gezin van statushouders. Die flat brandt af, die mensen hebben met spoed een nieuw huis nodig. Dan mogen statushouders geen urgentie krijgen, ook al wonen ze al heel lang als statushouder in Nederland. Vindt de heer Prins dat ook niet enorm oneerlijk?

De heer PRINS: Ja, maar u komt nu met een voorbeeld waar uw motie niet voor bedoeld is. U wilt een algemene urgentieregeling voor alle statushouders. Daar gaat het om, ook als die voorrangsregeling afgeschaft zou worden. Die is nog niet afgeschaft, dat heb ik net benadrukt. Een aantal fracties die de motie ondersteunen, die lopen ook vooruit op de uitspraak van de Eerste Kamer. Ik ga niet koffiedik kijken hoe die stemming zal aflopen, maar ik vind dat pas daarna hier reden zou kunnen zijn om een motie in te dienen hoe we daarmee omgaan. En ik heb ook gesteld dat wij gewoon moeten kijken hoeveel mensen, hoeveel statushouders er aan het eind van het jaar nog niet zijn gehuisvest. Dan kunt u dat opnieuw voorleggen.
Voorzitter, wat we nodig hebben is samenwerking en geen symbolische motie die het bestaande beleid herhaalt. Laat ons aan het eind van dit jaar evolueren. Zijn niet alle statushouders gehuisvest, dan kijken we opnieuw en tot die tijd laat de gemeente zijn werk doen met aandacht en met oog voor iedereen.

Mevrouw MUIJS: Dank u voorzitter. Wij zien dat ook in deze kwartaalbrief het college grote voortgang boekt op het gebied van wonen, klimaat en ontmoeten en verbinden. We zullen dan ook van harte instemmen.

Dan over de motie. Uit mijn interruptie bleek al dat wij heel erg achter het sentiment staan. De wetten die op dit moment worden voorgesteld door de Tweede Kamer zijn beschamend voor een rechtsstaat als Nederland. Wij vinden het belangrijk dat wij als gemeenteraad ons daartegen uitspreken. We zijn heel benieuwd naar hoe de wethouder aankijkt tegen het dictum want we zien dat het helaas zo is dat niet iedereen die urgentie heeft in onze regio binnen een jaar een woning kan krijgen. Het is verschrikkelijk dat dat zo is maar dat is wel de schrijnende realiteit van het woningtekort hier. Daarom zijn we ook zo blij met de voortgang die het college boekt op het gebied van woningen bouwen.

Wethouder VAN DEN BERG: Voorzitter, ik denk dat ik als enige even op de motie reageer. Dank in eerste instantie voor alle fracties die de efforts zien die wij als college met de woningbouwcorporaties doen om de statushouders zo snel mogelijk binnen onze taak te kunnen huisvesten, al dan niet tijdelijk door gebruik te maken van de flexwoningen of zoals wij eerder hebben gedaan bij hoge nood in bijvoorbeeld een locatie als het VIA hotel. Voorzitter, ook het college heeft kennisgenomen van de wetten die de Tweede Kamer heeft vastgesteld en naar de Eerste Kamer heeft gestuurd. Met schrik durf ik wel te zeggen, want het zijn wetten die niks gaan oplossen. Sterker nog, ze zullen de opvangcrisis, wat er naar de mening van het college is, alleen maar erger maken. De zelfgecreëerde opvangcrisis wat ik hier wel vaker ook benoemd heb en ook nog steeds onderschrijf. Dit demissionaire kabinet kan zich beter druk maken over de stikstofcrisis en de wooncrisis, want als we die oplossen met z'n allen, dan kunnen we echt weer aan de slag gaan en kunnen we echt weer bouwen aan Nederland en dan kunnen we plek maken voor iedereen die dat nodig heeft, om welke reden hij dan ook huis en haard heeft verloren of verlaten.
Voorzitter, ik snap de oproep van de fracties. Ik hoor ook het gedeelde sentiment hier in de raad, maar ik zet er tegenover wel het geluid van mevrouw Muijs van D66. Hier hard stellen dat wij dit gaan doen, dat kan ik u gewoon niet toezeggen. Dus ik wil u wel toezeggen dat wij met hetzelfde enthousiasme en met dezelfde inzet dit zullen blijven doen, waarbij ik wel eventjes meteen aan moet geven, want de heer Prins die noemt de cijfers maar die houdt daar nog geen rekening met de nieuwe taakstelling voor het tweede halfjaar want die komt natuurlijk er weer gewoon bij, maar wij zullen ons best daarvoor blijven doen. Ik voel daarbinnen dus ook de ruimte om zogenoemde doorstroomlocaties met u te kunnen bespreken, mocht dat nodig zijn om op die manier statushouders te kunnen huisvesten, zoals we al eerder hebben gedaan maar daar zal ik u dan zo nodig van tevoren over informeren. Dus op die manier wil ik er wel invulling aan geven, maar zonder de harde toezegging dat we dit gaan doen, omdat ik dat inderdaad ook oneerlijk en ingewikkeld vind richting statushouders. Dus het signaal is helder, het gevoel is helder, het college deelt dat gevoel ook en waar het nodig is zal ik dat gevoel ook overbrengen naar de Eerste Kamer en anderen die dat nodig hebben.

De VOORZITTER: Dan ga ik naar een tweede termijn. Nog behoefte aan een momentje schorsing of?

Mevrouw YILDIZ-KAYA: Kort even schorsen, voorzitter, als dat kan.

De VOORZITTER: Ik schors voor vier minuten.

De VOORZITTER: Ik heropen de vergadering.

Mevrouw YILDIZ-KAYA: Dank u voorzitter. De wethouder gaf aan om een brief te willen schrijven die kant op, dus daar zijn we blij mee en we trekken daarom de motie in.

De VOORZITTER: Dan gaan we naar de besluitvorming over de tweede kwartaalbrief. Is er nog behoefte aan een stemverklaring? Nee. Mag ik concluderen dat iedereen zich kan vinden in de voorliggende kwartaalbrief? Dat is het geval. Daarmee is het voorstel aangenomen.

4. Mobiliteitsvisie Diemen

Mevrouw VOERMANS: Dank u voorzitter. De mobiliteitsvisie. Voor mijn fractie is dit een ontzettend belangrijk onderwerp waarvan wij ook merken dat het bij de inwoners in Diemen erg speelt. Wij zijn blij met de visie van de wethouder over de komst van de 30 kilometer wegen in Diemen. We gaan alleen 30 kilometer wegen instellen wanneer het totaalplaatje wordt meegenomen, ook met een passende weginrichting. Wij willen vanavond een amendement en een motie indienen waarmee de mobiliteitsvisie in onze ogen sterker wordt. Met de mobiliteitsvisie wil het college werken aan de ambitie voor een duurzamer Diemen en duurzame mobiliteit. Ook de Diemens VVD vindt duurzame mobiliteit belangrijk. Dit betekent voor ons ook wel dat er alternatieven beschikbaar moeten zijn en met de motie willen wij het gebruik van de fiets stimuleren. De visie schrijft dat er moet worden nagedacht over fietsparkeernormen op een aantal plekken. Ook ziet de visie kansen om van parkeerplekken waar een lage parkeerdruk is, te kijken naar een andere functie. Te denken aan groen, speelplekken en wij stellen ook voor om te kijken naar meer fietsparkeerplekken in Diemen. Bijvoorbeeld via fietsvlonders. Hiermee wordt het gebruik van de fiets gestimuleerd en dit draagt bij aan een meer opgeruimd beeld in de wijken en we hopen op steun bij het amendement.
Ook vragen wij via een motie aandacht voor verkeersveiligheid. Er is al vaak gevraagd naar dit onderwerp in de raad en het is terecht ook een van de doelen uit de visie. De aanpak voor meer verkeersveiligheid moet tweeledig zijn. Dit vraagt om een gedragscampagne of educatie, maar ook om handhaving om het ongewenste gedrag af te leren. Daarom vragen wij via een motie om bij het opstellen van het uitvoeringsprogramma mobiliteit ook een hoofdstuk over handhaving op te nemen. Diemen verkeersveiliger maken doen we samen en we hopen op steun bij de motie. Het amendement Meer parkeerfietsplekken in Diemen luidt als volgt:

We stellen vast dat:
- De gemeente Diemen inzet op duurzaamheid en duurzame mobiliteit en dit ook wordt bevestigd met de mobiliteitsvisie;
- Het college van B&W via het coalitieakkoord hoge prioriteit geeft aan participatie van inwoners;
- Een zgn. fietsvlonderplek biedt aan ongeveer 10 fietsen (eventueel ook laden van elektrische fietsen). Fietsvlonders tijdelijk zijn, gratis voor inwoners en de betrokkenheid van inwoners stimuleert;
- Verschillende andere gemeenten ook fietsvlonders aanbieden zoals Dordrecht, Enschede, Groningen, Den Haag.

We hebben nagedacht over en houden rekening met:
- In de mobiliteitsvisie de actie is opgenomen: “Daarbij wordt ook aandacht besteed aan het bieden van passende fietsparkeernormen bij nieuwbouwontwikkelingen en OV”;
- Betere en meer fietsparkeerplekken het gebruik van de fiets kunnen stimuleren;
- Fietsparkeerplekken bij openbaar vervoer ervoor kunnen zorgen dat het openbaar vervoer meer wordt gebruikt.

We vinden dat:
- Als er wordt ingezet op een duurzame mobiliteit er ook een alternatief moet zijn;
- De fiets een goed alternatief kan zijn voor kortere of middellange afstanden in een stedelijke omgeving, zoals Diemen;
- Er in Diemen op meerdere locaties weinig fietsparkeerplekken zijn en dit niet bijdraagt aan het gebruikmaken van de fiets en een leefbare situatie in de wijken.

We stellen de raad voor om het volgende besluit te nemen:
- Vaststellen van de mobiliteitsvisie met dien verstande dat de tekst op pagina 38 onder de titel Groen en biodiversiteit, eerste bullet aldus wordt geformuleerd.

“Meer ruimte voor groen, speelvoorzieningen en fietsparkeerplekken (via o.a. fietsvlonders) door het aantal parkeerplaatsen te verminderen waar de parkeerdruk onder de 80% ligt”.

Diemense VVD	PvdA	Ouderenpartij Diemen	Onafhankelijk Diemen
Veerle Voermans	Willem van Es	Peter Prins	Jan Sikking

De motie Handhaving luidt als volgt:

We stellen vast dat:
- Er sinds deze raadsperiode een wethouder is met de portefeuille verkeersveiligheid;
- Een van de doelen uit de mobiliteitsvisie verkeersveiligheid is;
- De gemeente Diemen op dit moment nog geen uitvoeringsplan verkeersveiligheid heeft en er wel een uitvoeringsprogramma bij de mobiliteitsvisie volgt.

We hebben nagedacht over en houden rekening met:
- Er verschillende instrumenten bestaan die kunnen helpen bij controle op verkeersveiligheid. Onder andere de flexflitser, de focusflitser, rollerbanken en apparaten waarmee op geluid in het verkeer kan worden gecontroleerd;
- De aanpak van meer verkeersveiligheid moet tweeledig zijn. Dit vraagt om een gedragscampagne of educatie maar ook handhaving om het ongewenste gedrag af te leren;
- Dit deels ook afstemming en samenwerking vraagt van de boa’s en politie.

We vinden dat:
- De gemeente de taak heeft om de verkeersveiligheid te bevorderen;
- Via gedragscampagne, educatie, veilige weginrichting, keuze in snelheid en handhaving de verkeersveiligheid kan worden verbeterd.

We vragen het college om:
- Bij het opstellen van het uitvoeringsprogramma mobiliteit ook een hoofdstuk over handhaving op te nemen;
- In dit hoofdstuk een helder handhavingsarrangement te ontwikkelen ten aanzien van de verkeersveiligheid (hoe en wanneer diverse handhavingsinstrumenten worden ingezet) en hierover duidelijk te communiceren;
- Vervolgens consequent te handhaven op de geldende verkeersregels.

Diemense VVD	Ouderenpartij Diemen
Veerle Voermans	Peter Prins

Mevrouw VAN MARION: Dank u voorzitter. De motie over de e-bike probeeractie voor 2026. Die motie gaat over gedragsverandering en over minder uitstoot, schonere lucht en gezonder leven. Dat willen we denk ik allemaal. Veel mensen willen wel vaker de fiets pakken voor woon-werk, maar hebben ook net even dat extra setje in de rug nodig. Wij denken dat zo'n probeeractie met een e-bike voor twee weken daarbij zal helpen, want gedragsverandering ontstaat meestal pas na twee weken. Het is ook al bewezen effectief en wij vinden het ook passen bij onze duurzaamheidsdoelen. Laten we niet afwachten, maar gewoon doen. Niet volgend jaar of als anderen al begonnen zijn, maar nu. Laten we dit mogelijk maken en aansluiten bij deze succesvolle aanpak.
De motie Diemen kiest voor deelname aan e-bike probeeractie in 2026 luidt als volgt:

We stellen de raad voor om het volgende besluit te nemen:

We stellen vast dat:
- Duurzame mobiliteit bijdraagt aan een gezonde, schone en bereikbare leefomgeving;
- E-bikes een haalbaar alternatief zijn voor woon-werkverkeer op middellange afstand (5-25 km);
- Gemeenten als Amstelveen en Aalsmeer al enkele jaren een succesvolle e-bike probeeractie uitvoeren, met een meetbare toename van structureel fietsgebruik;
- De actie in deze gemeenten inmiddels mede gefinancierd wordt door de Vervoerregio Amsterdam;
- De Vervoerregio Amsterdam overweegt deze actie breder uit te rollen in de regio vanaf 2026.

We hebben nagedacht over en houden rekening met:
- Het feit dat Diemen niet aan alle campagnes van de Vervoerregio kan deelnemen;
- De opmerking van het college dat deelname in 2026 haalbaar is, mits vooraf keuzes worden gemaakt in het campagnepakket;
- Het belang van vroegtijdige voorbereiding en budgetreservering om deelname in 2026 mogelijk te maken;
- Het gegeven dat een dergelijke actie gericht is op gedragsverandering en het stimuleren van aankoop en blijvend gebruik van een elektrische fiets, eventueel ondersteund door fietsplannen van werkgevers.

We vinden dat:
- Diemen geografisch gezien zeer geschikt is om het gebruik van e-bikes voor woon-werkverkeer te bevorderen;
- Het van belang is dat de gemeenteraad vroegtijdig richting geeft aan welke mobiliteitscampagnes in 2026 prioriteit moeten krijgen;
- Deelname aan de e-bike probeeractie past binnen de mobiliteitsvisie van Diemen en bijdraagt aan verduurzaming en bereikbaarheid van onze gemeente.

We roepen het college op om:
- Bij het opstellen van het campagnepakket voor 2026, tijdig en actief af te stemmen met de Vervoerregio Amsterdam zodat Diemen kan meedoen aan de e-bike probeeractie.
- In de tweede helft van 2025 de voorbereidingen te treffen, waaronder het reserveren van middelen, het benutten van (co)financiering van de Vervoerregio en het afstemmen met partners voor een succesvolle uitvoering van de e-bike probeeractie.
- De raad uiterlijk in Q4 2025 te informeren over de stand van zaken in de concrete uitvoering van de e-bike probeeractie in Diemen.

Onafhankelijk Diemen
Angelique van Marion

Mevrouw VOERMANS: Dank u voorzitter. Mevrouw van Marion heeft vorige week natuurlijk het voorstel al geïntroduceerd bij de raad. Zou u iets meer kunnen toelichten wat dit zou betekenen qua kosten?

Mevrouw VAN MARION: Voorzitter. Die kosten vallen reuze mee, want de Vervoerregio betaalt voor de helft mee en die is heel erg enthousiast over dit voorstel maar we moeten echt kijken wat wij voor Diemen willen en dat zijn dan die randvoorwaarden waar we nog uit moeten komen. In Amstelveen heeft het 40.000 euro gekost maar die is veel groter dan Diemen. Dus als we uitgaan van misschien 30.000 euro en de helft wordt gefinancierd, dan komen we uit op 15.000 euro.

De heer SIKKING: Dank u voorzitter. We hebben nog een motie over de juridische gelijke behandeling van parkeervergunningen voor deelauto-aanbieders. Ik wil even vooraf zeggen dat wij niet tegen deelauto's zijn. Dus dat misverstand moet ik even hier helemaal weghalen maar we vinden dat er een rechtsgelijkheid moet zijn voor iedereen en dat houdt in dat ook iedereen gewoon parkeerkosten zou moeten betalen. We hebben gelukkig antwoord gekregen op onze vragen van de wethouder. Daarvoor onze hartelijke dank en naar aanleiding van die vragen zijn er toch een aantal dingen bij ons naar voren gekomen waarvan we zeggen jongens of raad, sorry, ga er eens even naar kijken en zeg nou die contracten op. Er is maar eigenlijk één contract met Greenwheels en de andere aanbieders hebben een intentieverklaring en die intentieverklaring is niet bindend.
Als we dan toch op een gegeven moment nu deze stukken gaan behandelen, dan zouden we eigenlijk willen dat per 1 januari de beleidsvrijstelling van die parkeervergunningskosten voor die aanbieders van deelauto's beëindigen en om ze gewoon onder het reguliere vergunningsregime te brengen tegen marktconforme tarieven en daarvoor moeten de aanbieders wel voor 1 oktober, want het is drie maanden opzegtermijn, eventjes op de hoogte worden gebracht dat het niet op de manier doorgaat zoals ze zouden willen maar dat we dat gaan beëindigen en dat ook de raad hierover wordt geïnformeerd. Hiermee voorkomen we dat er scheve ogen komen van bedrijven die zeggen van wij moeten wel betalen en we delen de auto's ook onderling met het personeel en ook de gewone mensen die parkeren. De rechtsgelijkheid is heel erg belangrijk en er is eigenlijk geen juridische onderbouwing waarom we het doen. Er is ook nooit een beslissing in de raad geweest waarom we dit zouden doen, dus we willen dit helemaal gaan rechttrekken met deze motie juridische gelijkheid behandeling bij parkeervergunningen voor deelauto-aanbieders. En als mensen vragen hebben zou ik graag antwoord op willen geven. De motie Juridische gelijke behandeling bij parkeervergunningen voor deelauto-aanbieders luidt als volgt:

We stellen de raad voor om het volgende besluit te nemen:

We stellen vast dat:
- commerciële aanbieders van deelauto’s in Diemen momenteel gebruikmaken van publieke parkeerplaatsen zonder daarvoor parkeervergunningskosten te betalen;
- reguliere bewoners en bedrijven wel een parkeervergunning dienen aan te schaffen tegen betaling;
- de contracten en intentieovereenkomsten met aanbieders als Greenwheels, My Wheels en ShareNow alle voorzien in een opzegtermijn van drie maanden;
- het college in de beantwoording op schriftelijke vragen heeft bevestigd dat er geen juridische of beleidsmatige verplichting vanuit de Vervoerregio bestaat voor het kosteloos verstrekken van parkeervergunningen aan deelmobiliteitsaanbieders;
- in het collegebesluit van 25 april 2023 uitsluitend een bestuurlijke afweging is gemaakt, waarbij kostenbesparing voor de aanbieders als motief is genoemd om de vrijstelling te handhaven.

Overwegende dat:
- er sprake is van ongelijke behandeling van marktpartijen ten opzichte van particuliere vergunninghouders, hetgeen in strijd is met het rechtsgelijkheidsbeginsel;
- het huidige beleid feitelijk neerkomt op een indirecte subsidiëring van commerciële aanbieders zonder dat hiervoor een formeel subsidiebeleid of toetsing plaatsvindt;
- het ontbreken van structurele monitoring leidt tot gebrek aan transparantie over de feitelijke benutting en effectiviteit van het parkeerregime voor deelmobiliteit;
- de gemeente bij het opstellen van de Mobiliteitsvisie 2025-2035 de mogelijkheid heeft om nieuw parkeerbeleid integraal vast te leggen.

We dragen het college op:

- om per 1 januari 2026 de beleidsvrijstelling voor parkeervergunningskosten voor aanbieders van deelauto’s te beëindigen en hen onder het reguliere vergunningenregime te brengen, tegen marktconforme tarieven;
- de betrokken aanbieders uiterlijk 1 oktober 2025 schriftelijk te informeren over deze wijziging, met verwijzing naar de contractuele opzegtermijnen en de beleidswijziging;
- de raad hierover voor 1 november 2025 schriftelijk te informeren.

Onafhankelijk Diemen	Ouderenpartij Diemen
Jan Sikking	Peter Prins

De heer POELWIJK: Dank u voorzitter. Wij zijn natuurlijk blij met deze mobiliteitsvisie, dat hebben we ook in de informatieve raad al uitgebreid toegelicht. Ik zal me voor nu even beperken tot de moties. Meer fietsparkeerplekken. Daar moest ik toch wel om lachen dat uitgerekend de VVD hier autoparkeerplekken wil opofferen voor fietsparkeerplekken, dat doet mij deugd. De VVD heeft ook het licht gezien, dus daar zijn wij blij mee. Wij zullen die motie ook steunen.

Mevrouw VOERMANS: Dank u voorzitter. Dank richting D66 dat ze ons amendement zullen steunen. Daar staat wel specifiek in dat het gaat om lage parkeerdruk natuurlijk.

De heer POELWIJK: Dat weet ik natuurlijk ook wel maar het is toch grappig als de VVD ermee komt. Dan over handhaving. Ik hoor graag wat het college ervan denkt maar het lijkt mij zo voor de hand liggend dat daar ook een hoofdstuk over handhaving in staat dat het mij in eerste instantie een overbodige motie lijkt maar ik hoor graag wat het college daarover denkt. De e-bike actie hebben we al eerder besproken. Daar zijn wij op dit moment in deze vorm niet enthousiast over. En parkeren van deelauto's, dat lijkt ons nou bij uitstek iets wat we kunnen behandelen bij het parkeerbeleidsplan. We snappen op zich die achterliggende gedachte ook wel. Als een bepaalde aanbieder winst maakt, een onderneming winst maakt met het aanbieden van deelauto's, dan mag die ook best wat afdragen om onze investeringen die we doen in de openbare ruimte maar ik denk dat het goed is om deze discussie te voeren bij het parkeerbeleidsplan.

De heer J. DE JONG: Dank u voorzitter. Allereerst, de mobiliteitsvisie 20-40 laat zien hoe Diemen een levendige en duurzame en goed bereikbare gemeente wil blijven en zijn. Hier staan wij als Ons Diemen ook achter. Ook wij gaan alleen even in op dit moment op de amendementen en moties. Twee weken geleden hebben we het al uitvoerig erover gehad. Het amendement van de VVD over de fietsparkeerplekken. Wij staan achter het amendement om te kijken waar het ook mogelijk is. Wel zijn we benieuwd hoe de wethouder er tegenaan kijkt, ook in het kader van vergroening. De motie van de VVD over de handhaving, net zoals het D66 het al verwoordde door de heer Poelwijk, zijn we ook gewoon benieuwd wat de reactie daarop is, of het ook in het uitvoeringsplan ook daarbij komt.

Mevrouw VOERMANS: Dank u voorzitter. Ik zou graag kort willen verhelderen dat het wat ons betreft niet gaat om geen groen en wel fietsparkeerplekken. Er staan nog steeds in het amendement dat er gekozen kan worden voor de situatie van een speelplek groen of inderdaad meer fietsparkeerplekken.

De heer J. DE JONG: Dat snap ik ook wel, maar het kan ook een combinatie zijn van dus en groen en die fietsnietjes erbovenop of hoe je het ontwikkelt. Dus in theorie zou het ook eventueel samen kunnen. Zo bedoel ik het ook meer.
Voor de motie parkeren deelauto's, vrijstelling is niet eerlijk ten opzichte van mensen die op bezoek hier in Diemen komen en de eigen inwoners zelf. Wel hebben we een aantal vragen. Is er al een gesprek geweest met de aanbieders van deelauto's en zou het niet gewoon aangekondigd kunnen worden bij eventuele contractverlenging of beëindiging dat dit gaat

spelen in plaats van abrupt het contract beëindigen, aan Onafhankelijk Diemen? En weet je ook hoe lang zijn de contracten nog lopend? Verder wachten wij de reactie ook af van de wethouder hierin, want dit zou ook natuurlijk zoals D66 ook al aangaf gewoon kunnen worden behandeld bij het parkeerbeleidsplan.

De heer SIKKING: Dank u wel voorzitter. Twee vragen. Wij hebben nog geen gesprekken gehad. Dat doet de wethouder. We weten dat Greenwheels, als we het niet tijdelijk zouden opzeggen, nog een jaar lang gratis kunnen parkeren. Dus als je het gaat opzeggen en je wilt wat veranderen, moeten we dat nu doen. En de intentieverklaringen, dat houdt zo'n beetje drie maanden in. Dus als we iets willen veranderen, moeten we het nu doen en dan kunnen we hierna, als een andere visie komt, dan zouden we daar duidelijke regels kunnen opzetten en dat dan onderbrengen hoe dat geregeld moet worden. Is dat een antwoord op uw twee, drie vragen?

De heer J. DE JONG: Dank u voorzitter. Dus binnenkort lopen de contracten af, is dus eigenlijk wat je zegt en daar moeten we nu al op anticiperen. Dat is eigenlijk waar het op neerkomt.

De heer SIKKING: Ja, dat heeft u helemaal perfect verwoord. Dank u wel.

De heer PRINS: Dank u voorzitter. Vandaag ligt de mobiliteitsvisie voor ons. Een visie die de uitdagingen over het gebied van verkeer en vervoer in een groeiend Diemen goed in kaart brengt maar laat ik het duidelijk zeggen, een visie alleen maakt Diemen nog niet verkeersveiliger. Wat we nodig hebben is actie, een uitvoeringsplan met concrete maatregelen en dat zo snel mogelijk want voorzitter, de realiteit is dat Diemen de afgelopen jaren juist onveiliger is geworden en dat is geen gevoel, dat is een feit. De oorzaak is helder, het gebrek aan handhaving. We hebben dit eerder benoemd en vanavond opnieuw onderstreept. Fatbikes en scooters razen over stoepen en fietspaden, creëren angst, chaos en bijna ongelukken. Onze inwoners voelen zich niet veilig. Daar moeten we paal en perk aan stellen. En ik las toevallig vanavond in Het Parool dat vanmiddag minister Tieman van Infrastructuur een nieuw meerjarenplan fietsveiligheid 2025 tot 2029 aan de Tweede Kamer heeft aangeboden. Daarin wordt de mogelijkheid om een maximumsnelheid op fietspaden in te voeren mogelijk gemaakt. Gemeenten mogen van het kabinet daarom snel aan de slag met pilots. Een exacte limiet wordt genoemd, maar verkeersexperts denken aan 20 of 25 kilometer per uur in de bebouwde kom. In Amsterdam pleit de Fietsersbond al sinds 2022 voor een maximumsnelheid van 20 kilometer per uur op het fietspad en ook het college van B&W in Amsterdam is hier voorstander van. Hoe denkt ons college hierover?
Voorzitter, we hebben ook in dit verband overwogen om net als Enschede een motie in te dienen die het gebruik van fatbikes aan banden legt. Hoewel we daar nu van afzien, sluiten we niet uit dat we na de zomer dat alsnog zullen doen. Veiligheid verdient prioriteit. Hier is ons eerste aangekondigde initiatief ergens in of na de zomer en als het college niet komt met een voorstel over die maximumsnelheid op de fietspaden, overwegen we er zelf mee te komen.
De overdracht van het onderdeel handhaving in de verkeersportefeuille drie jaar geleden heeft niet gebracht wat we hoopten. De handhaving is achtergebleven. Daarom steunen wij volmondig de motie van de VVD die vraagt om stevige en consequente handhaving als onderdeel van het uitvoeringsplan. Verder onderschrijven wij het amendement over de fietsparkeerplekken in winkelgebieden en bij hoogbouw is een structureel tekort aan fietsnietjes. Als ergens een autoparkeerplek moet wijken, dan is dat wat ons betreft een goede investering in duurzame bereikbaarheid.
En tot slot steunen wij de motie van Onafhankelijk Diemen om het gratis parkeren van deelauto's af te schaffen. Voorrang geven aan één vervoersvorm zonder goede onderbouwing past niet bij een eerlijke en toekomstgerichte mobiliteitsvisie. Voorzitter, visie is belangrijk, maar veiligheid en rechtvaardigheid zijn onmisbaar. Met deze bijdrage roepen

wij op tot actie en verantwoordelijkheid. Laten we samen zorgen dat mobiliteit in Diemen werkt voor iedereen, jong, oud, fietser, voetganger en automobilist.

De heer VAN ES: Dank u voorzitter. Laat ik eerst even Onafhankelijk Diemen blij maken dat wij eigenlijk jullie initiatief voor de e-bike willen gaan steunen maar er zitten natuurlijk al haken en ogen aan van hoe gaan we dat netjes op papier zetten. Dus dan verwacht ik daar toch nog wel wat van. Het amendement van de VVD hebben wij mede ondertekend, dus die steunen wij volmondig. Maar dan handhaving. Handhaving is natuurlijk een heel ander probleem. Er wordt gesuggereerd dat dat onze eigen handhavers zouden moeten zijn die dat controleren maar door domein I handhavers hebben we maar een beperkte mogelijkheid om te handhaven. Die mogen eigenlijk enkel maar voetgangers en fietsers die door rood lopen of fietsen verbaliseren. De andere overtreding mogen zij eigenlijk buiten parkeren en milieudelicten, is het al wat lastiger om te doen. Heel veel valt gewoon onder het strafrecht of het verkeersrecht wat onder de algemene opsporingsambtenaren valt. Dus dan zullen we toch wel hele goede afspraken moeten maken met het OM of de politie of de gezamenlijke driehoek. Dus daar zitten nog wel wat beren op het pad maar in zijn algemeenheid ondersteunen we het idee dat dat wel goed op papier moet komen te staan.

Mevrouw VOERMANS: Dank u voorzitter. We zijn ons daar ook van bewust inderdaad en hebben dat ook opgenomen in de motie dat het zowel afstemming als samenwerking vraagt met de politie.

De heer VAN ES: Daar ben ik blij mee, want er zijn natuurlijk wel initiatieven om juist de domein I handhavers, waar we nu over praten, en ik zou er graag ook nog wel een domein II, dat zijn de boswachters en de veldwachters om het zo maar eens uit te drukken, eentje van bij hebben omdat die natuurlijk ook in het vrije veld nog wel eens wat dingen kunnen doen en volgens mij hebben wij die niet maar dat hoor ik graag van de desbetreffende portefeuillehouder. Eigenlijk ben ik wel blij met het initiatief van de VVD, dus dat ondersteunen we.

Mevrouw VAN ENGELEN: Dank u voorzitter. Eerder hebben we natuurlijk inderdaad al uitgebreid stilgestaan bij deze mobiliteitsvisie en daarin heeft GroenLinks ook al aangegeven dat wij de visie breed vinden en dat wij ons herkennen in de gekozen richting, die minder autogericht is, meer ruimte biedt aan duurzame mobiliteit en ook een helder beeld geeft over hoe mobiliteit kan bijdragen aan sociale inclusie. Vandaag willen we het dan ook kort houden. Wat GroenLinks betreft ligt hier gewoon een hele goede basis. De meer specifieke thema's die wij hebben benoemd, zoals bijvoorbeeld de vergroening van de stationsomgeving in Diemen-Zuid, maar ook rond de hoofdwandelroutes om hittestress tegen te gaan. Een ander thema dat we genoemd hebben is de verkeersveiligheid rond scholen en ook op andere nu gevaarlijke plaatsen in het verkeer waar veel kinderen deelnemen aan dat verkeer. Die blijven voor ons ook gewoon belangrijk en wij hopen deze punten straks ook terug te zien in de uitvoeringsagenda en hoewel wij echt vinden dat wij als inwoners van Diemen het enorm getroffen hebben met het openbaar vervoer en hoe dat hier in Diemen is vergeleken met heel veel andere gemeenten, vinden wij ook dat de bereikbaarheid met het openbaar vervoer voor de Biesbosch echt beter kan. Maar in ieder geval kunnen wij instemmen met de gevraagde beslissing en kijken wij ook uit naar de verdere uitwerking en de concrete stappen die gaan volgen.
Dan zijn er natuurlijk nog een aantal moties ingediend en een amendement. Eerst even naar de VVD. De motie met betrekking tot het opnemen van een hoofdstuk over handhaving in de uitvoeringsagenda, wij zijn daar gewoon niet van overtuigd. Wij vinden dat de VVD overmatig veel aandacht heeft voor handhaving. Qua wereldbeeld lijkt de VVD in onze ogen eerder van wantrouwen in de medemens uit te gaan, terwijl GroenLinks in de basis liever kiest voor vertrouwen in de medemens. Dat betekent ook dat wij kritisch zijn ten aanzien van de capaciteit die in onze ogen in deze handhaving gestoken moet worden. Wij zijn ook niet voor meer capaciteit in boa's. Daarnaast heeft mijn collega van de Partij voor de Arbeid net

al benoemd dat de boa's qua handhaving in het verkeer ook heel veel gewoon eigenlijk niet kunnen. Dat betekent dat het dus ook capaciteit van de politie zou vergen. Op het moment dat wij daarvoor kiezen, betekent dat dus dat er minder capaciteit is voor andere zaken, zoals criminaliteit. Die beslissing kunnen we in onze ogen alleen in integraliteit nemen en niet puur op basis van de mobiliteitsvisie. Ik denk dat mijn betoog, wat ik net heb gehouden, ook al heel duidelijk aangeeft hoe die verhouding voor GroenLinks ligt. Uiteraard zijn we ook wel nieuwsgierig naar de visie van het college op deze motie maar zoals het er nu uitziet gaan wij tegenstemmen.
Het amendement over fietsparkeerplekken ligt wat ons betreft anders. Daar staan wij positief in. Wel is het zo dat wanneer wij naar dit amendement kijken, en dat stuk over de fietsvlonder, dat wij dan denken het gaat ons in dit amendement in de basis over het realiseren van meer fietsparkeerplekken op plaatsen waar het aantal parkeerplekken voor auto’s verminderd kan worden en hoe dat gedaan wordt, met fietsvlonders of met fietsnietjes, dat is wat ons betreft gewoon uitvoering waar wij ons niet tegenaan hoeven te bemoeien maar in de basis kunnen wij dit amendement steunen.
Dan hebben we ook nog 2 moties van Onafhankelijk Diemen. De heer Poelwijk gaf zonet al heel duidelijk aan hoe hij met betrekking tot het parkeren van deelauto’s, dat dat een onderwerp is dat veel meer past bij het parkeerbeleid. Eind mei hebben we het hier natuurlijk ook over gehad in deze raad en toen heeft GroenLinks ook al heel duidelijk aangegeven dat voor GroenLinks het stimuleren van deelmobiliteit heel erg belangrijk is en dat het zorgen dat de aanbieders in ieder geval niet met hoge parkeerkosten zitten, daarin voor ons een middel kan zijn maar wat ons betreft behandelen we dat op dat moment.

De heer SIKKING: Dank u voorzitter. Ik begrijp uw standpunt vanuit GroenLinks maar als u dit in het parkeerbeleid wilt gaan behandelen, dat zal niet binnen korte termijn zijn, dan zitten we toch weer met een punt want ze hebben in het contract staan dat het eeuwigdurend verlengd kan worden daarna. Dat wilt u natuurlijk niet. Als we wat willen gaan doen, moeten we het nu doen. Anders zijn we te laat en als u daar nu niets aan zou willen doen, dan moet dat deel over deelauto’s uit de mobiliteitsvisie verdwijnen want het wordt nu genoemd en daarom willen wij het nu behandeld hebben om te voorkomen dat we op een gegeven moment met contracten zitten die maar blijven doorlopen en waar we nu vanaf kunnen komen.

Mevrouw VAN ENGELEN: Dank u voorzitter. Sowieso begrijp ik niet de link die de heer Sikking hier nu legt tussen het gegeven dat we dit niet kunnen behandelen bij het parkeerbeleid, omdat anders nu in de mobiliteitsvisie alle verwijzingen naar deelauto's verwijderd zouden moeten worden. Sorry, maar dat vind ik echt klinkbare nonsens.

De heer SIKKING: Voorzitter. Dan zal ik het even anders proberen te verwoorden. Het staat er nu in en daarom komen wij ook met die motie en hebben wij heel veel vragen gesteld waar we goed antwoord op hebben gekregen. Als we in het parkeerbeleid hele andere dingen willen, dan moeten we nu al actie gaan ondernemen door deze contracten te beëindigen.

Mevrouw VAN ENGELEN: Meneer Sikking, u wilt andere dingen, wij niet per definitie op dit punt.

De heer SIKKING: Nee, dat klopt. GroenLinks en Onafhankelijk Diemen verschillen daarvan in mening. Dat respecteer ik, maar als we iets willen gaan doen, en u wilt ook mee gaan doen, dan moeten we op een gegeven moment gaan opzeggen.

Mevrouw VAN ENGELEN: Dank u voorzitter. Ik geloof dat het standpunt van GroenLinks ten aanzien van deze motie ook duidelijk is.

De heer ADVOKAAT: Dank u voorzitter. U geeft aan dat als parkeergelden moeten worden betaald het niet stimuleert om deelauto's te gebruiken. Waar is dat op gebaseerd?

Mevrouw VAN ENGELEN: Dank u voorzitter. Ik zou dat nu wel uit kunnen leggen, maar dat is een discussie die wij op 26 mei in deze raad hebben gevoerd. Wilt u die nu gaan herhalen want hier hebben we het uitgebreid over gehad. Ik wil dat best gaan doen, maar dat lijkt mij echt zonde van onze tijd, eerlijk gezegd. Ik zou zeggen, lees de notulen van daar. Dan kunt u mijn argumenten opnieuw lezen.
De tweede motie van Onafhankelijk Diemen over de e-bikes. Ik moet wel zeggen dat GroenLinks vond dat die vrij laat binnen is gekomen. We hebben het er niet uitgebreid over kunnen hebben in de fractie. Ik heb een en ander opgezocht, zowel in Aalsmeer als in Amstelveen wordt het al toegepast. Ik moet zeggen dat ik het eigenlijk een hele sympathieke motie vind. Je ziet ook in de artikelen die je kunt vinden dat het echt effect heeft. Dus GroenLinks is daar positief over. Wel heb ik nog een vraag, want als ik naar het dictum kijk, dan zien we bij de laatste vraag aan het college in het dictum dat jullie graag in het vierde kwartaal van dit jaar al zicht willen hebben over de voorbereidingen, et cetera. Als ik het goed begrepen heb, speelt deze actie altijd rond mei. Tenminste, als ik het goed begrepen heb, in Amstelveen konden mensen het vanaf 7 mei aanvragen. Dus dan denk ik van, waarom moet het college dan zo onder druk gezet worden om dan al zo snel met een voorstel te komen? Die snap ik niet, eerlijk gezegd.

Mevrouw VAN MARION: Dank u voorzitter. Het is aan ons welke maand wij de actie in willen gaan zetten maar ik heb de motie aangepast op basis van het advies van de wethouder om eerst informatie in te winnen en te willen wachten tot wat de Vervoerregio doet en nu op tijd geld gaan zoeken voor volgend jaar de cofinanciering. Dus als wij bijvoorbeeld zeggen wij willen hem al eerder, dan kan dat ook. Maar in het najaar heeft het meestal niet zoveel zin om dat te doen maar als u bijvoorbeeld zegt april zou ook kunnen. Dat is aan ons.

Mevrouw VAN ENGELEN: Dat was niet mijn vraag, mevrouw Van Marion. Mijn vraag was waarom u in het vierde kwartaal al die informatie zou willen ontvangen want wanneer zou u dan de actie willen uitvoeren?

Mevrouw VAN MARION: Wij willen die actie volgend jaar bij start van het voorseizoen introduceren en waarom Q4, om even vinger aan de pols te houden.

Mevrouw VAN ENGELEN: Ik begrijp dat u de vinger aan de pols wilt houden. Als ik het goed begrijp heeft u ook overleg gehad met de wethouder hierover. Heeft u het met de wethouder ook gehad over de tijdslijnen en wat reëel is want we weten natuurlijk ook dat we met een capaciteitenkort zitten in de gemeente en eerlijk gezegd vind ik dit een te mooi initiatief om te haasten. En dan voer ik het liever wat later uit dat we het goed kunnen uitvoeren zodat het ook een succes is zoals het in Amstelveen en in Aalsmeer is dan dat we het gaan rushen en dat het daardoor wellicht minder goed van de grond komt. Dat zou ik echt jammer vinden.

Mevrouw VAN MARION: En welke maand stelt u dan voor?

Mevrouw VAN ENGELEN: Geen idee. Ik ben ook heel erg benieuwd hoe het college daarover denkt. Dus ik zou dat ook aan de heer Prins willen vragen. Ik vind het wel van belang dat we het ambtelijk apparaat niet onnodig onder druk zetten. Dus in dat kader zou ik dan wellicht ook willen vragen om nog naar het dictum te kijken als dat zo zou zijn.

Wethouder PRINS: Dank u voorzitter. Allereerst wil ik beginnen om de waardering uit te spreken voor de visie zoals die hier ligt. Want ik heb het gevoel dat die wel onderschreven wordt door alle fracties. Dat lijkt me goed. Meneer Prins, van de Ouderenpartij Diemen, zegt

terecht met de visie zijn we er nog niet. Dat snap ik ook. Het gaat om het uitvoeringsplan wat we op de planning hebben staan om dit jaar dat plan ook af te maken en ook u te informeren over wat we daarna gaan doen. Dus daar komen een hoop dingen in waar we echt concreet kunnen worden van hoe gaan we de visie verder uitvoeren. Dus nogmaals dank voor de waardering van de visie. Daar gaan we goed mee verder.
Dan wil ik nu ingaan op de amendementen en moties. De VVD, het amendement over de fietsparkeerplekken. Wat mij betreft is dat een goede suggestie. Zit ook in de geest van de visie om meer ruimte te maken voor fietsen en voetgangers. Dus wat mij betreft kunnen we het amendement gewoon verwerken in de visie, de fietsparkeerplekken. U zegt onder andere fietsvlonders. Dat kunnen ook andere oplossingen zijn, maar de fietsparkeerplekken opnemen in de visie lijkt me een goede suggestie.
Dan de motie over handhaving. Wij kunnen uiteraard een hoofdstuk opnemen in het uitvoeringsplan over handhaving. Dan kunnen we daar kort over zijn welke mogelijkheden we hebben met handhaving en boa's. U vraagt ook om een handhavingsarrangement in het uitvoeringsplan. Daar ben ik niet zo voorstander van want we hebben al een handhavingsarrangement. Vanaf 1 januari 2024 hebben de boa's wat meer bevoegdheden gekregen ten aanzien van verkeersveiligheid. Daar draaien we al een tijdje mee, ook samen met de politie. Je ziet het als een pilot van dit jaar. We gaan kijken in de afloop van dit jaar hoe we de afspraken met de politie kunnen vastleggen in het bestaande handhavingsarrangement wat er al is. Dan leggen we dat vast en gaan we ook nog verder met de samenwerking met de politie ten aanzien van verkeersveiligheid omdat het een samenwerkingsverband moet zijn met de politie want de boa's alleen kunnen dat niet.
Wat betreft de motie kan ik omarmen om een hoofdstuk op te nemen in het uitvoeringsplan maar het handhavingsarrangement en het consequent toepassen en handhaven van de regels. Dat vind ik een beetje een rare suggestie. Ik ga ervan uit dat onze boa's dat gewoon doen. Dus nogmaals, de motie kan ik gedeeltelijk omarmen op het eerste punt toevoegen van een hoofdstuk van handhaving in het uitvoeringsplan.
Dan ga ik door naar de andere moties. Over de e-bike probeeractie, daar hebben we inderdaad al eerder contact over gehad. Een sympathieke motie inderdaad om het fietsen te stimuleren, zeker in het woon-werkverkeer, ook elektrische fietsen. Uiteraard heb ik met mijn collega's van Aalsmeer en Amstelveen er ook over gesproken. Een paar dingen rechtzetten. Amstelveen heeft nog geen subsidie gekregen van de Vervoerregio. Die heeft een aanvraag gedaan en is nog niet gehonoreerd en op zich is deze e-bike campagne ook nog niet in de Vervoerregio besproken. Ik heb het wel op de agenda laten zetten omdat ik in een overleg zit in de AM-regio met alle gemeenten in de zuidkant van Amsterdam, dus de AM-regio verkeer en vervoer. Dat staat daar op de agenda. Dus we gaan zeker bespreken hoe we dit het beste kunnen aanpakken. Dat komt ook op de agenda van de Vervoerregio en dan kunnen we het ook hebben over financiering maar tot dan is dat nog niet ter sprake. Dus qua tijdslijnen, een leuke actie. We gaan het eerst bespreken in ons eigen overleg met de andere gemeenten en in de Vervoerregio en dan kunnen we er inderdaad volgend jaar op terugkomen en dan is het nog maar de vraag of dit de campagne is die de raad wil uitvoeren want we hebben meerdere campagnes. Fatbikes, ik noem er maar eentje. Dus ik graag net als dit jaar een lijst opstellen van dit zijn de campagnes die beschikbaar zijn. Welke willen we uitvoeren in 2026 en dit kan er eentje van zijn. Dat is een mogelijkheid. Dus zoals de motie er nu ligt ontraad ik hem.

De heer A. DE JONG: Dank u voorzitter. U ontraadt hem vanwege die tijdslijn. Is dat wat ik goed begrijp?

Wethouder PRINS: Dat heb je goed begrepen. Ik wil het eerst goed afstemmen met de andere gemeenten en met de Vervoerregio en opnemen in het campagneaanbod van de Vervoerregio en daar wil ik even nu geen tijdslijn aan koppelen. Zeker niet Q4 2025.

De heer POELWIJK: Voorzitter. Als ik wethouder Prins goed heb begrepen, was het de tijdlijn maar ook deels de financiële dekking toch vanuit de Vervoerregio, de financiering en cofinanciering?

Wethouder PRINS: Correct, dat klopt.

Mevrouw VAN ENGELEN: Dank u voorzitter. Zou de heer Prins wel informatie kunnen geven over per wanneer dit overleg met de Vervoerregio plaats zou kunnen vinden en wanneer u meer duidelijkheid hierover zou kunnen geven aan de raad zodat we die beslissing weloverwogen kunnen nemen.

Wethouder PRINS: Voorzitter. We kunnen na de zomer in september terugkomen hierop. Dan stap ik even door naar de volgende motie. Parkeervergunningen voor deelauto aanbieders. Daar hebben we ook al eerder over gesproken. Ik moet ook daar een paar dingen recht zetten. Het contract wat we hebben met Greenwheels is een iets andere dan met de andere twee aanbieders. We hebben nu drie aanbieders, Greenwheels, Mywheels en ShareNow. Greenwheels is een van de oudere partijen waar we een contract mee hebben. Zij hebben ook een vaste parkeerplaats binnen Diemen. En voor uw begrip, zij hebben ook betaald voor die parkeerplaatsen. Dus er zit een iets andere verhouding met Greenwheels ten opzichte van de andere. De andere twee partijen maken gebruik van de zogenaamde free floating of zone floating. Dat betekent dat de auto op bepaalde plekken in Diemen mag staan. Zone floating en free floating, dan mag overal staan. Dat zijn andere contracten. Dat zijn inderdaad intentieovereenkomsten die we hebben met beide partijen. Wij hebben al geconstateerd dat we daar graag een professionaliseringsslag over willen doen voor die verklaringen. Daar zijn we nu mee bezig. We zijn in gesprek met de aanbieders van de deelauto's en we gaan ook daar zeker in meenemen de tarieven voor de parkeerplaatsen. Maar ik wil wel voorkomen dat we hierdoor aanbieders gaan wegjagen want ook in regionaal verband moeten we daar goed naar kijken. We kunnen hier wel tarieven hanteren voor parkeerplaatsen maar dan hebben we straks geen deelauto's meer. Dan gaan ze bijvoorbeeld naar Amstelveen of Ouder-Amstel. Dus daar moeten we goed naar kijken, goed overwegen of dat wel het juiste middel is. Ik snap heel goed het gelijkheidsbeginsel maar dat nemen we mee in de gesprekken met die partijen en het professionaliseren van de contracten die we nu hebben liggen.
En er is ook een link gelegd met het parkeerbeleidsplan. Ik denk dat het ook een heel uitstekend moment is om het daarin vast te leggen, samen met de nieuwe overeenkomsten met de deelaanbieders.

De heer ADVOKAAT: Dank u voorzitter. Ik heb begrepen dat de contracten ongeveer drie maanden duren. Wordt dat iedere keer per drie maanden verlengd?

Wethouder PRINS: Greenwheels is een partij die we al veel langer hebben en die heeft een een opzegtermijn van drie maanden, dat klopt. De andere partijen hebben een intentieverklaring voor vijf jaar afgesloten, ook met een opzegtermijn van drie maanden.

De heer SIKKING: Dank u voorzitter. Bent u er dan op tegen om deze contracten nu gewoon op te zeggen en dan kunt u later misschien nieuwe contracten met hen afsluiten want nu hebben we de kans om dit te doorbreken en weer wat nieuws te gaan bedenken en dat in samenspraak uiteraard met de raad.

Wethouder PRINS: Dank u voorzitter. Ik denk dat u niet helemaal goed geluisterd hebt. Ik heb gezegd dat we nu intentieovereenkomsten hebben met de twee partijen en we gaan een professionaliseringsslag doen. We gaan contracten sluiten met deze partijen en dat is het moment om die afspraken mee te nemen.

De heer SIKKING: Voorzitter. Dan is er nog steeds één partij, Greenwheels. Dat zal u toch op een gegeven moment wel moeten opzeggen en dat is alles wat wij vragen in deze motie om dit gewoon op te zeggen zodat we nieuw beleid erop kunnen maken. Anders blijft het doorgaan en dan krijgen we allerlei moeilijke situaties.

Mevrouw VAN ENGELEN: Voorzitter. Zoals de heer Sikking het nu zegt, klinkt het gewoon alsof u überhaupt het contract met Greenwheels zal opzeggen. Dat is natuurlijk helemaal niet aan de orde wat ons betreft op dit punt.

De heer SIKKING: Dank u voorzitter. Het gaat hier om het gelijkheidsbeginsel en de juridische verantwoording daarvoor. Die ligt er helemaal niet. Er is helemaal niets en dan zouden we door blijven gaan terwijl het eigenlijk helemaal aanvechtbaar is voor iedereen die hier in Diemen woont want die hebben bedrijfsauto's en dat soort dingen worden ook gedeeld en waarom moeten die dan wel betalen?

Mevrouw VAN ENGELEN: Voorzitter. Ik heb de heer Prins heel duidelijk horen zeggen dat Greenwheels ook betaalt.

Wethouder PRINS: Dank u voorzitter. Nogmaals, we zijn in gesprek met de aanbieders van deelauto's. We gaan opnieuw naar die contracten kijken. Greenwheels is al een wat ouder contract. Past dat nog wel in deze tijd en met de andere twee partijen gaan we die professionaliseringsslag maken met de contracten omdat we nu alleen maar intentieverklaringen hebben. Dus daar gaan we mee aan de slag maar ik ga geen contracten opzeggen. We moeten ook weer kijken naar het tarief van het parkeren want we hebben nog niet eens zo lang geleden in deze vergadering de parkeerverordening afgesloten waarin het tarief nul staat. Dus dat zou ook weer aangepast moeten worden. Maar vooral voor nu, ik ga geen contracten opzeggen. We gaan in gesprek en we kijken zeker naar deze gelijke behandeling van de parkeervergunningen maar als onderdeel van de gesprekken die we hebben met de deelaanbieders. Niet op basis van deze motie.

De VOORZITTER: Dan ga ik naar een eventuele tweede termijn. Wie wil daar nog het woord over voeren?

De heer PRINS: Dank u voorzitter. Laten we het maar in de tweede termijn doen want we kunnen dat niet meer terugdraaien maar de wethouder had ik gevraagd wat hij vond van een maximumsnelheid van 20 kilometer op de fietspaden nu de minister dat mogelijk maakt en Amsterdam dat ook al lang op zijn verlanglijstje heeft staan. Wat vindt het college daarvan? Daar heeft hij geen antwoord op gegeven.

Mevrouw VOERMANS: Dank u voorzitter. We zijn blij met de positieve woorden van de wethouder in de eerste termijn en wat betreft de motie willen we die daarom ook intrekken als we dat als toezegging mogen zien.

De VOORZITTER: Is de motie handhaving ingetrokken op basis van de toezegging.

De heer ADVOKAAT: Dank u voorzitter. Ik vroeg me eigenlijk af, we zijn binnen de Vervoerregio bezig met een plan voor deelauto's of deelmobiliteit in brede zin en ik hoor aan de ene kant u wilt professionalisering van de contracten doen. In hoeverre lopen die twee processen parallel aan elkaar en lopen ze elkaar niet in de weg? Hoe is die afstemming?

Mevrouw VAN ENGELEN: Dank u voorzitter. Het valt me op dat Onafhankelijk Diemen niet om een tweede termijn vraagt en ik vroeg me eigenlijk af wat Onafhankelijk Diemen met de motie met betrekking tot de e-bikes wil gaan doen naar aanleiding van de uitleg die de heer Prins al juist gaf.

Mevrouw VAN MARION: Dank u wel voorzitter. We kunnen de tijdlijn zeker eruit halen en we kunnen de wethouder alle ruimte geven om dat uit te zoeken en na het zomerreces op terug te komen.

Mevrouw VAN ENGELEN: Is het dan niet handiger om de motie aan te houden op dit moment en hem niet in stemming te brengen?

Mevrouw VAN MARION: Precies. Wij houden hem nog even aan en we brengen hem niet in stemming.

De VOORZITTER: De motie over e-bike probeeractie wordt aangehouden.

Wethouder PRINS: Dank u voorzitter. Ja, VVD. Ik kan die toezegging bevestigen dat we dat op die manier oppakken. De vraag van Ons Diemen over de plannen die de Vervoerregio heeft ten aanzien van deelvervoer. Dan moet ik onderscheid maken tussen deelaanbieders voor deelfietsen, deelscooters, deelbakfietsen en deelauto's. De Vervoerregio kijkt naar regionale contracten voor die eerste groep, deelfietsen, deelscooters, deelbakfietsen en voor deelauto's willen we toch vaak in de gesprekken met de Vervoerregio dat er lokaal binnen je gemeente de vergunningen worden verstrekt. Dus daar hebben we het dan over.
Ik onderschrijf natuurlijk wel de snelheden op de fietspaden. Ik ken de laatste notitie niet van meneer Tieman. Als je kijkt naar de elektrische fietsen en de reguliere fatbikes. Die hebben al een maximumsnelheid van 25 km per uur. Het is natuurlijk heel mooi om die naar beneden te schroeven naar 20 km per uur maar hoe gaan we handhaven op al die e-bikes die nu al een maximumsnelheid hebben van 25 km per uur? Dus ik onderschrijf uw suggestie om de snelheid zo laag mogelijk te houden maar hoe ga je dat handhaven op de fietsen die we nu al hebben? Dus ik vind dat wel lastig en ik ga zeker naar de notitie kijken welke mogelijkheden we hebben.

De heer PRINS: Dank u voorzitter. Het valt me wel op in de mobiliteitsvisie dat over snelheidsbeperkingen geen woord wordt geschreven. Het is toch wel iets waarvan ik nu denk achteraf, daar hadden we misschien wat scherper op moeten zijn geweest in de informatieve raad maar ook hier kunnen we altijd later nog op terugkomen als u de nota van de minister hebt gelezen en dus kunnen we kijken hoever we kunnen komen in Diemen.

Wethouder PRINS: Dank u voorzitter. Laten we het daarbij houden. Ik stuur de notitie en dan komen we daarop terug.

De VOORZITTER: Dan gaan we nu naar de besluitvorming. Ik constateer dat het amendement en de motie over deelauto-aanbieders nog overeind blijven, dat we daarover gaan stemmen. Dan zullen we straks eerst stemmen over het amendement. Dan over het raadsvoorstel mobiliteitsvisie en dan over de motie die is overgebleven.
Dan gaan we eerst stemmen over het amendement Meer fietsparkeerplekken in Diemen. 22 stemmen voor en 0 daartegen. Het amendement is unaniem aangenomen.
Dan gaan we nu in stemming brengen het raadsvoorstel over de mobiliteitsvisie. Voor zijn uitgebracht 22 stemmen, 0 daartegen. Daarmee is het raadsvoorstel unaniem aangenomen.
En dan gaan wij tenslotte naar de motie. De motie die is overgebleven is de juridische gelijke behandeling bij parkeervergunningen voor deelauto-aanbieders. Stemming geopend. We gaan opnieuw in stemming brengen de motie over deelauto-aanbieders. Waar is mevrouw Voermans gebleven?

De heer JÄGERS: Voorzitter. Wij waren in complete chaos.

De VOORZITTER: Ik stel voor dat we opnieuw de stemming doen maar dan moet mevrouw Voermans snel weer terugkomen. Meneer Sikking, we gaan opnieuw stemmen. De stemming is opnieuw geopend, de motie over deelauto-aanbieders. Ja, excuses. Het is een

lange dag. Voor zijn er uitgebracht vijf stemmen. Dat is één stem vanuit Ons Diemen. Twee vanuit de Ouderenpartij Diemen en Onafhankelijk Diemen. De rest is daartegen. De motie is verworpen. Dan gaan wij naar de motie vreemd aan de orde van.

De heer JÄGERS: Voorzitter. Wij verkeren allebei in de veronderstelling dat wij opnieuw gestemd hebben en het tegendeel zagen wij op het scherm.

De VOORZITTER: U hebt goed gestemd. Ik heb ook genoemd wie ervoor heeft gestemd. Ik heb u niet als voorstemmer genoemd. Even nog rustig ademhalen allemaal. We zijn er bijna.

5. Motie vreemd aan de orde

De heer PRINS: Dank u voorzitter. Soms stuiten we bij toeval op iets wat ons diep raakt. Zo ook deze keer tijdens een interview met het oudste raadslid van Nederland. Wat we ontdekten was ronduit schokkend. De landelijke regeling voor vergoeding bij arbeidsongeschiktheid, ouderdom of overlijden is door de minister ingetrokken voor raadsleden die de AOW-leeftijd hebben bereikt. Laat dat even bezinken. Voorzitter. Ik word sinds de pauze gestoord door een fractieoverleg naast mij wat gewoon buiten de zaal zou kunnen plaatsvinden. Zou u er wat van willen zeggen?

De VOORZITTER: Ik stel voor dat u stil bent als de andere raadsleden bespreken. Gaat u verder.

De heer PRINS: Ja, laat dat even bezinken maar we hebben het over mensen die zich jarenlang hebben ingezet voor hun gemeente. Mensen met ervaring, wijsheid en een onverwoestbare betrokkenheid bij de samenleving en juist deze groep wordt nu uitgesloten van een regeling die hen bescherming biedt. Niet vanwege hun inzet of bijdrage maar puur vanwege hun leeftijd. Dat is niet alleen oneerlijk. Dat is leeftijdsdiscriminatie en discriminatie, dames en heren, past niet in een rechtsstaat die gelijke behandeling hoog in het vaandel draagt. Zeker niet als die discriminatie wordt ingevoerd door een minister die zelf uit het juridische vak komt. Een minister die juist zou moeten waken over rechtvaardigheid en gelijke kansen. Wij moeten als raad kleur bekennen. Zwijgen is geen optie. Met deze motie roepen wij op tot solidariteit, tot rechtvaardigheid, tot het eerbiedigen van ieders waarde, ongeacht de geboortedatum. Wij vragen u deze motie te steunen. Niet alleen voor het raadslid dat het interview gaf maar voor alle raadsleden die met hart en ziel dienen, jong en oud. Laten we dus gezamenlijk een signaal afgeven. De waarde van een raadslid wordt niet gemeten in leeftijd maar in inzet, betrokkenheid en toewijding. De motie Stop leeftijdsdiscriminatie oudere raadsleden luidt als volgt:

We stellen de raad voor om het volgende besluit te nemen:

We stellen vast dat:

- De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft besloten per 1 januari 2025 om raadsleden in de AOW-gerechtigde leeftijd uit te sluiten van de vastgestelde vergoeding bij arbeidsongeschiktheid, ouderdom of overlijden;
- Dat uitsluitend raadsleden onder de AOW-gerechtigde leeftijd recht hebben op een vergoeding in geval van arbeidsongeschiktheid, ouderdom of overlijden;
- Dit besluit heeft geleid tot buiten werking treden van de bepaling in de verordening van de gemeente Diemen over deze vergoeding, waarin geen leeftijdsgrens was vastgesteld.

We hebben nagedacht over en houden rekening met:

- Dat de gemeente Diemen in haar verordening heeft vastgelegd dat alle raadsleden recht hebben op deze vergoeding;

- Dat het invoeren van een landelijke regeling betekent dat de gemeente Diemen hiervan juridisch niet kan afwijken, of een eigen regeling kan uitkeren.

We vinden dat:
- De uitsluiting van raadsleden in de AOW-gerechtigde leeftijd van deze vergoeding een vorm van leeftijdsdiscriminatie is;
- Het overlijden van een raadslid een onvoorziene omstandigheid is, waarbij de leeftijd geen relevant onderscheid zou mogen vormen;
- Het uitsluiten van raadsleden in de AOW-gerechtigde leeftijd van een overlijdensuitkering strijdig is met het gelijkheidsbeginsel.

We spreken uit dat:
- De raad recht wil doen aan de gelijke behandeling van alle raadsleden en wil voorkomen dat oudere raadsleden onterecht worden benadeeld;
- De landelijke regeling leeftijdsdiscriminatie is.

Verzoekt de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties middels bijgevoegde brief om de regeling te heroverwegen en gestelde leeftijdsgrens te laten vervallen.
Stuurt een afschrift van de bijgevoegde brief naar de VNG.

Ouderenpartij Diemen	Onafhankelijk Diemen
Peter Prins	Jan Sikking

De VOORZITTER: Het college heeft hier geen standpunt over en laat het verder aan de raad.

De heer POELWIJK: Voorzitter. Dit zeer jeugdige raadslid, zoals de heer Prins mij eerder noemde. Die kan een heel deel meegaan in de redenering van de heer Prins. Er zit natuurlijk wel een bepaalde gedachte achter de maatregel die de minister heeft voorgesteld maar laten we ook even eerlijk zijn. Volgens mij is hier niemand of vrijwel niemand die ook daadwerkelijk de vergoeding gebruikt voor het afsluiten van een extra verzekering of iets dergelijks. Wij kunnen in de gedachte van de heer Prins meegaan. Ik zou wel willen vragen. Er zit in de brief die u graag wilt meesturen, staat een passage. ‘Daarnaast tast de uitsluiting van 65-plussers de diversiteit van de gemeenteraden aan.’ Die alinea. Als er één groep is die oververtegenwoordigd is in gemeenteraden, dan zijn het wel 65-plussers ouderen. Dus ik zou toch wel willen vragen of die passage eruit kan en dan kunnen wij u volgen in uw betoog.

De VOORZITTER: Kijk ik meteen even naar de heer Prins of hij daartoe bereid is want dan kijk ik naar de andere fracties straks.

De heer PRINS: Voorzitter. Als ik daar meteen mag op reageren. Als de heer Poelwijk zich daaraan stoort, dan mag hij eruit maar het is natuurlijk wel zo dat als heel veel oudere kandidaten voor de raad besluiten om deze reden niet in de raad te willen wat ik me bijna niet kan voorstellen, want ze doen het vanuit hun hart en hun inzet en motivatie, dan zou het inderdaad wel eens kunnen zijn dat er veel minder ouderen in de raden komen maar dan blijven er in de ogen van de heer Poelwijk nog altijd genoeg ouderen over waarin u zich in debatten mee kan meten.

De VOORZITTER: Ik begrijp dat u die passage verwijdert uit de brief.

Mevrouw KUILMAN: Dank u voorzitter. Laat ik vooropstellen dat wij alle raadsleden gigantisch waarderen, of ze nou 18 zijn of 80, of alles wat daartussenin zit maar de motie

van de Ouderenpartij Diemen en Onafhankelijk Diemen gaan wij niet steunen. We hebben een aantal jaar geleden als raad ervoor gekozen om ons zelf die extra vergoeding te geven om die voorziening te treffen. Dat was toen nog een keuze. Inmiddels is het landelijk beleid dat alle gemeenteraadsleden dat krijgen. Dus dat is een extra maand vergoeding per jaar, zeg maar, om die voorziening te treffen. Dat geld is niet geoormerkt. Dus zoals de heer Poelwijk al terecht zei je kan het uitgeven aan wat je het wil uitgeven. Ik zet het elke maand opzij en ik doneer het aan een goed doel. Die voorziening is strikt gezien bedoeld voor een arbeidsongeschiktheidsvoorziening, een ouderdomsvoorziening of iets voor het overlijden en de heer Prins noemt het leeftijdsdiscriminatie dat dit is afgeschaft voor raadsleden die de AOW-leeftijd hebben bereikt. En daar gaan wij dus echt niet in mee want als iemand AOW-gerechtigd is, dan krijgt die, het woord zegt het al, AOW. Dus een arbeidsongeschiktheidsverzekering of een voorziening voor ouderdom is dan niet meer van toepassing. Het enige waarvan je nog kan zeggen, daar moet een voorziening voor getroffen worden is overlijden maar ook dat je gaat overlijden is iets wat je al weet op het moment dat je geboren wordt. Dus waar je ook al ver voordat je de AOW-gerechtigde leeftijd bereikt hebt een voorziening voor kan treffen.
Dus in die zin, we gaan niet mee in dat dit leeftijdsdiscriminatie is. We vinden het geheel terecht dat deze voorziening alleen gegeven wordt aan mensen beneden de AOW-leeftijd. Als je minder gaat werken voor het raadslidmaatschap, is het heel logisch dat je een vergoeding krijgt waarmee je kan zorgen voor aanvullend pensioen. Dus hier wil ik het bij laten. Wij kunnen niet meegaan in de gedachtegang van de Ouderenpartij Diemen.

De heer JÄGERS: Dank u voorzitter. In tegenstelling tot de bijdrage van de PvdA zijn we het wel eens met de heer Prins. Ik vind het ook belangrijk, die diversiteit in de raad en er zijn inderdaad wel degelijk uitgaven die je op goede manier kunt doen met die vergoedingen. Ook de voorbeelden die de heer Prins gaf, die zijn wel degelijk in veel gevallen nuttig. Dus wij zullen de motie steunen.

Mevrouw VAN ’T RIET: Dank u voorzitter. GroenLinks wil zich geheel aansluiten bij het betoog van de PvdA. Wij zien dit niet als leeftijdsdiscriminatie. Op het moment dat mensen de AOW-gerechtigde leeftijd behalen krijgen zij allerlei veranderende regelingen arbeidsrechtelijk. Dat betekent dus ook dat je niet meer hoeft te werken, dat je wel een AOW krijgt en daar veranderen dus arbeidsrechtelijk al een heleboel dingen. Dus waarom zou dat bij de raad niet ook zo zijn? Dat het overlijden van een raadslid onvoorzien is, dat is natuurlijk niet helemaal juist. Zoals mevrouw Kuilman ook aangaf, zo gauw je bestaat weet je dat je een keer gaat overlijden. En hoe ouder je wordt, hoe dichterbij dat komt. Het is geen leeftijdsdiscriminatie, het is een mogelijkheid. En misschien goed om te benoemen, wethouders die de AOW-gerechtigde leeftijd hebben bereikt krijgen ook geen wachtgeld als ze daarna stoppen of moeten stoppen tussentijds.

De heer ADVOKAAT: Dank u voorzitter. U zegt nou de wethouders maar worden die ook gekort in voorzieningen wat betreft verzekeringen, gezondheid?

Mevrouw VAN ’T RIET: Niet gekort denk ik, maar die krijgen vergelijkbare voorzieningen als andere arbeidsgerechtigden die werken boven hun AOW-gerechtigde leeftijd, schat ik in, maar dat heb ik niet nagezocht.

De heer ADOKAAT: Dus u vindt in feite het raadswerk geen werk?

Mevrouw VAN ’T RIET: Heb ik dat gezegd, meneer Advokaat?

De heer ADVOKAAT: U zegt de wethouder die werkt, dus die heeft daardoor voorzieningen?

Mevrouw VAN ’T RIET: Als je raadslid bent, krijg je dus die vergoeding voor pensioenopbouw en dergelijke. Op het moment dat je met pensioen bent, heb je dus geen pensioenopbouw meer nodig. Ik weet niet wat ik hier gemist heb, maar er is een moment waarop je je pensioen niet meer opbouwt maar ontvangt.

De heer ADVOKAAT: Het geld is niet voor pensioen. Die toeslag is niet bedoeld voor pensioen, helemaal niet.

Mevrouw VAN ’T RIET: Zeker wel.

De VOORZITTER: Dan gaan wij naar de besluitvorming.

De heer PRINS: Dank u voorzitter. Dank voor alle reacties maar ik kan totaal niet wat betreft mevrouw Kuilman en mevrouw Van ’t Riet, dat ze het niet steunen, dat ze het geen leeftijdsdiscriminatie vinden, dat vind ik heel raar. De vergoeding is niet bedoeld als pensioen, ook niet voor andere dingen. En het is ook niet, zoals bij andere mensen in andere functies dan raadsleden, dat er arbeidsrechtelijke veranderingen zijn. Natuurlijk, als je werkt, een baan hebt, dan ga je met pensioen en dan gaan er andere regels tellen maar die AOW geldt voor iedereen die de AOW-gerechtigde leeftijd bereikt. Dus het zou geen argument kunnen zijn om deze vergoeding niet toe te kennen. De voorzienbaarheid van overlijden, daar kun je een hele theoretische discussie over voeren, maar die is niet voorzienbaar. Mensen kunnen daarvoor sparen, ze kunnen verzekeringen afsluiten, daar was het ook voor bedoeld. Ze konden op hun eigen manier uitmaken hoe ze dat wegzetten. Daar hoeven wij als raadsleden niet over te oordelen. Dus ik vind het heel vreemd dat u de toelichting van de minister. Overigens de toelichting van de minister op de maatregel is bijna nihil te noemen. Er werd geen toelichting gegeven. Het is gewoon per 1 januari afgeschaft en dat de Vereniging van raadsleden daar niet tegen geprotesteerd heeft, vind ik ook heel vreemd.

Mevrouw KUILMAN: Voorzitter. Ik hoor de heer Prins zeggen dat die voorziening niet bedoeld is voor pensioen maar het heet letterlijk een voorziening voor arbeidsongeschiktheid, ouderdom en overlijden. En de toelichting die de minister geeft is het bedrag dient als compensatie voor het feit dat volksvertegenwoordigers vaak een deel van hun werkweek voor de volksvertegenwoordiging bezig zijn en daardoor in hun hoofdfunctie minder pensioen kunnen opbouwen. Hij is dus wel degelijk ook bedoeld voor het opbouwen van pensioen.

De heer PRINS: Voorzitter. Dan denk ik dat de minister toch een verkeerde voorstelling van zaken geeft. De vergoeding, de raadsvergoeding die wij krijgen, is daarvoor bedoeld en niet dat extra emolument van een regeling voor vergoeding bij arbeidsongeschiktheid want als ik hier naar buiten loop en ik breek mijn been omdat een steen. Dan kan ik de gemeente verantwoordelijk stellen maar wij hebben geen wettelijke verzekering tegen arbeidsongeschiktheid en ziekte zoals werknemers in dienst van een werkgever die wel hebben. Hetzelfde geldt voor ouderdom. Allerlei verschijnselen die je daarvoor kunt hebben zijn nergens anders geregeld. Maar goed, ik heb uw standpunt gehoord. Ik hoop dat de stemming goed uitvalt.

De VOORZITTER: Dan gaan we naar besluitvorming en ik herhaal, is er nog behoefte aan een stemverklaring? Nee, dan gaan wij de motie in stemming brengen met een aangepaste bijgevoegde brief. In stemming is de motie stop leeftijdsdiscriminatie oudere raadsleden. Voor zijn uitgebracht 14 stemmen. Dat zijn de fracties van Ons Diemen, D66, VVD, Ouderenpartij Diemen en Onafhankelijk Diemen. De andere fracties zijn daartegen. Dat zijn acht stemmen. De motie is aangenomen.
Dan gaan wij ten slotte naar de hamerstukken.

6. Hamerstukken

A. Jaarstukken 2024 DUO+

Aangenomen.

B. Begroting 2026 DUO+

Aangenomen.

C. Intrekken Verordening erepenning 1976

Aangenomen.

D. Verantwoording besteding fractievergoeding 2024

Aangenomen.

E. Ontheffing woonplaatsvereiste wethouder Klaasse 2025

Aangenomen.

De VOORZITTER: Dan wens ik u allen een heel mooi en zonnig zomerreces. Niet te warm hopelijk. Ik hoop u allemaal weer gezond en veilig terug te zien na de zomervakantie. Dank u wel en ik sluit de vergadering.

7. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 20.55 uur.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van donderdag 18 september 2025.

, de voorzitter

, de griffier